

Déliab

30
fillér

Megjelenik minden szombaton

Előfizetési ár: negyedévre 3 P 50 fill., félévre 7.— pengő. Egyes szám ára — pálya-
udvarokon is — 30 fillér. Ausztriában 60 Groschen, Csehszlovákiában 3.— korona,
gosztlátlában 6 dinár, Romániában 20 lei. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány-
ucca 12. Telefon: J. 423—39, J. 423—50.

GYÜMÖLCSÉRÉS

(Byssz Róbert rajza)

Szírmái Imre első és utolsó* fellepéséről

Az egyik körüli kávéház teraszán ül Szírmái Imre. Minduntalan felüti fejét az újságjából, hogy fogadja az arramenők üdvözlését. Mindenkinék szívélyesen köszön, bólogat. Fehér ruhájából rózsaszínűen mosolyog színes, egészséges arca.

— A napilapokban olvastuk, hogy még egyszer el akarja játszani a „Szokimondó asszonyság” Napoleon szerepét.

— Igen — feleli, —

végleg lemondok a színpadról.

Öt évvel ezelőtt *Sebestyén Géza* felszólított, hogy fővárosi színészi működésem negyvenéves jubileumán játsszam el a szerepet. Ez a fellepés azonban elmaradt. Most aztán én vettem kezembe a dolgot és rövidesen nyélbe is ütöm.

— Egyáltalán nem akar többet fellepni a Mester?

— Nem. Nincs kizárva, hogy a Fővárosi Operettszínházban még fellepek a „Wunderbár”-ban, de azután már csak a Napoleont fogom eljátszani.

Ez lesz az utolsó fellepésem.

— És mi volt az első?

— Három szerepben léptem fel először 1883-ban a szegedi új színház ünnepi megnyitóján. A prólogusban játszottam a főszerepet *Nagy Ibolyával*, azután *Dóczy Lajos* „Utolsó szerelem” Nagy Lajos királyát és a „Piros bugyellár” Török bíróját. Fellepésem emléket érdekessé teszi, hogy az a király jelenlétében történt. Az előadás utáni bálon

őfelsége különös kívánságára én mutattam be *Nagy Ibolyával* a esárdást.

Szeged, Nagyvárad, Budai Várszínház a sorban következő állomások.

A Várszínházban 1884-ben *Feleky Miklós* igazgatósága alatt eljátszottam *Várady Antal* „Histrion Budán” című darabjának *Mátyás király* szerepét. Partnernőm *Blaha Lujza* volt.

Nyolcvanötben, a világkiállítás idejében *Feleky Miklós* társaságában kibéreltem a gyapjúuccai német színházat, de bizony ez a vállalkozás balul ütött ki.

Ekkor *Blaháné áthozott a Népszínházhoz*, ahol első jelentős szerepem nyolcvanhatban, a „*Felhő Klári*” című *Verő György-népszínmű* férfi főszerepe volt.

Ezerkilencszázhatvanban kerültem a Király-Színházba, ahol a „*Göre Gábor*” című *Gárdonyi*-darabban arattam első nagyobb sikeremet.

Tizenhárom év múlt el a munka és siker jegyében. Ezerkilencszázhuszban a „*Blaha Lujza*-színház” igazgatója lettem.

Azóta nagyon keveset játszottam. Nem is akarok. Elég volt.

Visszaterelem a szót a „*Szokimondó asszonyság*” búcsúelődására.

— Nem akarok jubileumot — mondja Szírmái Imre, — elég öröm és siker lesz nekem, ha behozom, hogy még

most is vagyok olyan Napoleon, mint harmincöt évvel ezelőtt.

— Irja meg — teszi hozzá, — hogy ugyanabban a ruhában játszom a szerepet, mint akkor, mert a Népszínház ruhaárverésén *Friedmann Adolf*, az „*Ósbudavár*” igazgatója megvette a Napoleon-ruhát és nekem ajándékozta.

— Hányszor játszotta Napoleont?

— A Népszínházban és különböző vidéki városokban összesen háromszázszor.

— Mi van az emlékirataival?

— Irom. Két-három év múlva jelenik meg.

— Mondja, Mester, mi igaz abból, hogy ön gazdag ember?

— Van valami pénzem. Ez a kérdés akkor lett aktuális, mikor *Krausz Simi* megbukott. De megnyugtatom az értem aggódókat, hogy *Krausz Simitől* már minden pénzelem visszakaptam.

Elgondolkozik...

— *Vizváry Gyulától*, a nagy magyar komikustól kérdeztem egyszer, hogy van-e pénze. Így felelt:

— Tudod, fiam, ha egy színésznek van ezer pengője, azt mondják, hogy tízezer van, ha van tízezer, százezer csinálnak belőle és ha csakugyan van százezer, akkor egy milliót. Hát most kombinálj.

Mosolyog. Látszik rajta, hogy most a mult vonul el színes skálákkal örökké vidám szemei előtt.

Ne bántsuk egymást!

Dayka Marjítot „Lahmannhoz” akarják küldeni?

A karjából lefaragnak,
Ez már nem is... Rébusz!

Ó les, akarki meglátssa:

A milói Vénusz...

Ill jormáznak, ott jormáznak

Szobrászszenevedéllyel,

Lejaragnak abból ami

Fölösleges... kéjjel!...

Nosza rajta, jó művésznök,

Adjunk le a nyáron...

Lesz mit nézni a nézőknek

A két „pipaszáron”.

Amil majd a karja helyett

Mulogat a delnő...

Amil róla lejaragnak,

Az a számlán jelnő?...
B.

jan alaposan kiköhögtük magunkat, a művész kijelentette végre, hogy eből elég volt. A hátizsákból ezek után frissen vasalt fehérneműk kerültek ki, amelyekkel Zilahy Irén legyalogolt a Dunához, hogy kimossa őket, miután ez is hozzátartozik a cserkészethez. A gondosan kimosott, kivasalt habfehér ruhák pillanatok alatt úgy néztek ki, mint az ázott galambok. Az iszapos vízben ugyan egy kissé sárosak is lettek, de azért a művész elégedetten jelentette ki:

— Ez már igen! Alapos munkát végeztem. Hogy fog a mama

örülni, ha majd meglátja, hogy miért csináltam.

Az örömtől csillogó szemű szubrettet nem akartuk elszorítani azzal, hogy a jövőt sötét színekben fessük le előtte. Pedig az volt az érzésünk, hogy Zilahyné nem nagyon fog örüvendezni a látottak felett.

Az agyonátzatott fehérnemű visszakérültek a hátizsákba és mi fényképezőnkkel kíváncsian vártuk a további fejleményeket. A művész — talán hogy az előbbi „áldozatokat“ kien-gesztelje — most saját magát mosta meg, bár neki sem volt erre semmi szüksége. A mosdásból csak a kézmö-

sást örökíthettük meg, mert a fürdés többi részénél Zilahy Irén rendelkezései el kellett hagynunk a terepet.

E művelet után újabb pauza következett, amit végre a művész hangja tört meg.

— Most már azonban valóban kifogytam mindenből. Mit lehetne még csinálni? — kérdezte.

— Talán pihenjen egy kicsit a művész, ennyi sok munka után.

— Ragyogó ötlet — hallatszott a lelkesült válasz. — Őszintén szólva ugyanis nagyon hasonlítok a hét vezér egyikeéhez.

— Miért?

— Mert én is álmos vagyok — nevetett

Mosdás a Dunában (Paál felv.)

Zilahy, miközben igyekezett palástolni ástársait. Az elhatározást tett követte, Zilahy Irén bebújt a sátorba, feje alá rakta a hátizsákját, meg egy kiskabátot és lefeküdt. Mi türelmesen vártunk.

Nem kellett sokáig várni. Pár pillanat múlva sikoltás hangzott a sátorból és nyomban utána megjelent Zilahy feje a ponyvanyílásban.

— Mi a baj? — érdeklődtünk kissé ijedten.

— Jaj, valami mászik rajtam — szepegett a szőke művész, miközben rémülten nyujtogatta a karját.

Rövidesen felfedeztük az ijedelem okát: egy katicabogarat, amely béké-

sen sétált a művésznő karján.

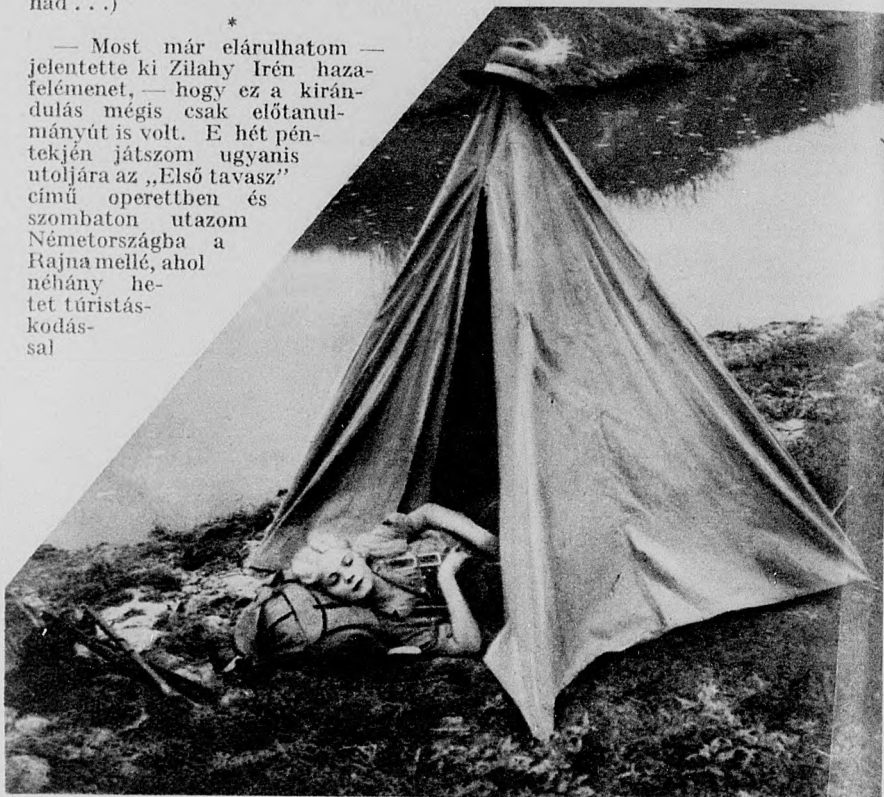
— De művésznő, egy bátor cserkész megijed egy katicabogártól?

— Jaj, de szégyellem magam, de én nem tudtam, hogy ez katicabogár. Attól félttem, hogy megcsíp.

(Szegény Brechts, ha ezt most hallanád...)

*

— Most már eláruhatom — jelentette ki Zilahy Irén hazafelémenet, — hogy ez a kirándulás mégis csak előtanulmányút is volt. E hét péntekjén játszom ugyanis utoljára az „Első tavasz” című operettben és szombaton utazom Németországba a Rajna mellé, ahol néhány hetet túristáskodással

Munka után édes a pihenés (Paál felv.)

akarok eltölteni. A pénteki búcsúfelépésem egyébként az ezredik előadás, amelyben hároméves pesti színésznősködésem alatt részt vettem. Azt hiszem, hogy ilyen teljesítmény után végre megengedhetek magamnak egy kis pihenést, amelynek a főpróbáját a meghívott sajtó jelenlétében az előbb tartottam meg.

Hát egy kis pihenés tényleg ráfér Zilahy Irénre. Ezer előadás, ezer izgalom — nem csekélység. Ezerszer kiállani a lámpák elé, ezer elismételt tánc, ezer megújrázott refrén: a pesti

publikum nem szívesen nélkülozi kedvenc szubrettjét a világot jelentő deszkákról — mégis kénytelen megadni a szabadságot Zilahy Irénnek.

Ezer előadás! Brávó!

Szilágyi Ödön.

A jó tanács

Márkus Dezsőnél, a Városi Színház karmesterénél a kora reggeli órákban jelentkezett egy hölgy énekpróbára. Elmondotta, hogy olyan izgatott volt, hogy nem tudott reggelizni.

— Nagyon kérem, asszonyom, hogy mielőtt folytatnánk, reggelizzen meg — mondotta az első dal után Márkus Dezső.

— Miért?

— Mert talán az éhség az oka, hogy lenyeli a hangokat.

Ber
jának
tük f
Yvett

A
ban k
strass
finom
dúsan
meke

Né
va m
Guilb
georg
rajla
szalm
egész
az
és pá
lyes.
készü
hallo
sunk
„Dél
óhaj
sítás
franc
legna
nőjén
életé
gasz
nem
elhak

gyok

— Y
megf
rokn
fogol
El
ves,
„Yv
jatr

— burg
pülő
tatj
mul
és e
min

Yvette Guilbert

MINT PRÓZAI SZINÉSZNŐ MUTATKOZIK BE PESTEN

Berlin, augusztus.

Berlin egyik legelőkelőbb szállodájának fényes appartement-jában kerestük fel a francia színpad büszkeségét, Yvette Guilbertet.

A sanzón királynője nagy pompában lakik itt. Az ablakok a Bellevue-strasse palotáira nyílnak. Látni a sok finom kis műkereskedést, kirakataiban dúsán cizellált re-
mekeivel.

Néhány perc múlva meglelent Yvette Guilbert. Sötétkék georgette-ruha volt rajta, nagy, széles szalmakalap, ami egészen beárnyékolta az arcát. Elegáns és páratlanul szívélyes. Éppen indulni készült. Amikor meghallotta látogatásunk célját, hogy a „Déliabá” részére óhajunk felvilágosításokat kapni a francia szív és lélek legnagyobb művésznőjének terveiről, életéről, szinte vigasztalhatatlan, hogy nem tudja a dolgait elhalasztani.

— Kétségbe vagyok esve — mondja, — Yvette mindent megtesz a magyaroknak. Levélben fogok írni önöknek.

Elragadóan kedves, ahogy per „Yvette” beszél sajátmagáról.

— Holnap Hamburgba utazom repülőgépen — folytatja, — egy nap múlva visszajövök és első dolgom lesz mindent megírni.

Pontosan az ígért időre megjött a francia dal legnagyobb művésznék levele a „Déliabá” olvasóihoz.

Íme a levél:

„Szeretném, ha sikerülne elkerülnöm a sablonos udvariaskodó frázisokat, de higgyék el, én sem tudom másképp kifejezni az érzéseimet, mint így szimplán és egyszerűen.

Yvette Guilbert

Nagyon szetem a magyarokat.

A „Délibáb”-ot Párizsból ismerem, ahol kedves magyar barátaim közül Lenkeffy Ica mutatta nekem először ezt a szép kiállítású ujságot. Hogy a magyarok iránti szimpátiámat még jobban kimutassam, önöknek mondom 'el' legelőször, hogy

a jövő szezonban Budapesten lépek fel először mint prózai színész. —

Yvette — zene nélkül!

Emberi komédiákat fogok játszani, kis drámai jeleneteket. Két kiváló drámai író most dolgozik ezeken a darabokon — amelyeknek a sorsa Budapesten fog eldőlni. Fokozott kíváncsisággal megyek tehát az idén Budapestre és egyben búcsúszom a ma szanzónjától, hogy a prózában újra megtaláljam a szellemet, a lelket és a szívet.

A privát életem?

Ma Vie privée?

Travailler, lire, étudier
Chercher du nouveau,
et toujours travailler.

Yvette Guilbert

Yvette Guilbert hozzánk intézett levelének befejező sorai

Azért teszem ezt, mert a régi szanzón meghalt. A mult szanzónja az emberek szívére és lelkére akart hatni — a mai dal csak a lábak érdeklik. Csak a ritmust keresik a zenében és kizárólag a tánera gondolnak. A gondolkodás teljesen kiment a divatból. A nagy divat — „le dernier cri” — ma a tánc. Csak egy folytonos testi izgalom — öröm és szellem nélkül — elégtli ki korunk fiatalosságát. A modern dal nem más, mint burkolt tánc, sajnálatraméltó kiegészítése a fizikai idegességnek.

A jövő szanzónja rehabilitálni fogja az ép és egészséges szellemet és lelket. A természet tiszta légköréből fog az új dal megszületni és a dolgozóknak enyhülést hoz.

De ez mind csak a „jövő zenéje”. Ma az ének már nem tud nekem új művészi feladatokat nyújtani és ezért a jövő szezonban — mint már említettem, — egy új Yvette jön Önökhöz Budapestre.

Dolgozom, olvasok, tanulok, keresem az újat és megint csak dolgozom.

Yvette Guilbert.

Az „új Yvette” tehát nálunk, Budapesten fog régi dicsőségéhez méltó új sikereinek útján elindulni. Boldog örömmel várjuk.

A rádió áldása

— Tudod, drágám — mondja az egyik népszerű írónk felesége a barátjának — én valóban hálás lehetek a rádiónak, mert amíg nem vezettük be a férjem mindig csak éjfél tájban vetődött haza.

— És most?

— Most, mindig megvárja, amíg a speaker bemondja a jóéjszakát és csak akkor megy el hazulról.

Museum *Sen* Puccini *villájából*

Nemrég halt meg Viareggióban Giacomo Puccininek, a nagy olasz zeneszerzőnek özvegye, Puccini egyetlen fia, dr. Giacomo Puccini, jelenleg egy előkelő milánói kiadó cég vezetője. Legutóbb érdekes átiratot kapott az olasz kormánytól. Ebben az átiratban arról volt szó, hogy Puccini engedje át a híres viareggiói villát az olasz kormánynak

Grafia tunte
 Jelen puz
 genete ebben

Jalut
 cordis

G. Puccini
 24.9.24

Sfj
 79270

Puccini levelezőlapja Dálnokyhoz, amely most az Operaház múzeumába kerül

múzeumi előokra, minden tulajdonjog fenntartásával.

Volt egy pár magyar is, aki Puccini vendége is volt a villában. Ott járt többek között Lábass Juci is, aki jól ismerte Puccinit és Puccinét és a magyar primadonna rokonszenvet keltett a Puccini-családban. A legtöbbit dr. Dálnoki Viktor operanékes, a Városi Színház főrendezője járt Pucciniékhoz, mert személyes barátság fűzte a zeneszerzőhöz. Dr. Dálnoki Viktorral beszélgettünk most a múzeummal alakuló Puccini-villáról s a főrendező a következőket meséli:

— Most, hogy erről beszélgettünk — kezdte, — kikeresek egy régi levelezőlapot, amelyet még 1924-ben kaptam. A levelezőlap Viareggióból kelt és nekem címezte Puccini Budapestre, az Opera Reale-ba (királyi Operaház). A lapot meg is kaptam és boldogan mutogattam mindenkinek. Ennek a levelezőlapnak a képe a viareggiói Puccini-villát ábrázolja. Puccini halála előtti időben jártam Viareggióban. Nyár volt. Sokan szerettek volna beszélni a Maestróval, de már nem nagyon fogadta az embereket. Néhányan, akik már régebben ismertük, meglátogattuk s akkor Giacomo Puccini ezeket mondta:

— Valami nagyon érdekeset mutatok az uraknak.

— Kíváncsisággal várjuk, Maestro. Ha valamilyen művét mutatja, akkor biztos, hogy érdekes és remek.

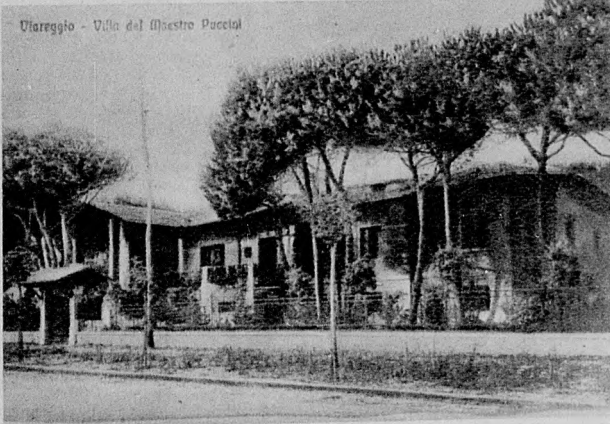
Úgy is volt. Puccini leült a zongorához és játszani kezdett. Csodálatos melódia volt. S amikor játszott, a feleségére nézett. Azt kérdezte tőle, hogy tetszik-e a muzsika, aztán odafordult felénk és megjegyezte:

— Ez a zene *Turandot* című új operámból van. Már alig várom, hogy készen legyek vele.

A *Turandot*-t, legkedvesebb művét nem tudta befejezni többé, meghalt. Franco Alfano fejezte be helyette. Ezzel a befejezéssel is került színre.

Mennyi érdekes emlék van abban a viareggiói villában. A muzsikusok úgy keresték fel ezt a villát, mintha a zene Mekkája volna. Puccini fia nem nyúlt semmihez. *Édesanyja* mondta, hagyjanak úgy a dolgozószobában mindent, ahogyan Puccini halálának órájában volt. Most múzeum lesz.

Kristóf Károly.

Puccini villája

Az első pesti

LEHÁR PREMIER

A Budapesti Színház kedves ünnepségre készül. Az Európaszerte visszhangot talált *Lehár*-jubileumot egy hangulatos pianissimóval óhajja befejezni. Programjába illesztette ugyanis *Lehár* egyik legregibb operettjét, a „*Wiener Frauen*“-t.

A „*Wiener Frauen*“ már ment magyar színpadon és éppen a Budapesti Színházban. Érdekessége pedig az, hogy

ez volt az első *Lehár*-darab, amelyet Pesten játszottak.

Feld Zsigmond hozta színre, „*Pesti nők*“ címen, harminc évvel ezelőtt színházában.

Felkerestük a legöregebb magyar színházigazgatót, aki még ma is aktív részt vesz színháza igazgatásában. Mikor megmondjuk, hogy mi vezetett hozzá, könnyű szokik a szemébe és halkán, meghatottan beszélni kezdi.

— *Én mindig mondtam, hogy abból a gyerekből ember lesz* — kezdi → és igazam volt: *Lehár* Ferencet az egész világ ünnepli.

Feld Zsigmond a „*Kirchfeldi pap*“-ban

A „*Wiener Frauen*“ bécsi bemutatója után azonnal kiutaztam hozzá és lekötöttem a darabot „*Pesti nők*“ címen, *Matyi* írási fordításában került színre színházamban. A premiert után *Lehár* táviratilag köszöntö meg a szép előadást.

— *Meséljen valamit, Zsiga bácsi, igazgatói működése kiemelkedőbb állomásairól.*

— *Hát bizony sok szép siker volt és sok darabot, sok író, sok színészt indítottam el a siker útján. Kihoztam a „Nebántsvirág“-ot és a „Cornevillei harangok“-at. Nálam ment először a „Svihákok“, amelyet átvett tőlem a Magyar Színház. Innen indult el diadalútjára a „Diákélet“, amely azután *Faludihoz* került a *Vigszínházba* és kasszasikert aratott.*

Az „*Éjjel az erdőn*“ című *Rákosi*-darabot is mi mutattuk be. A darab, melynek főszerepét *Blaha* Lujza játszotta, nagy és szép sikert aratott. Még abban az évben kihoztuk az „*Erdészlány*“-t, *Küry Klárával* a főszerepben. Akkor még télen is tartottunk előadást.

Nagy sikere volt *Albini* operettjének, a *Jókai*-regényből színpadra alkalmazott „*Trenk báró*“-nak, a világhírű *Eisler*-operettnek, a „*Halhatatlan lump*“-nak, amely most filmen is ment.

A háború alatt már nem lehetett egész évben játszani, a rossz közlekedés és szénhiány miatt. Azóta játszunk aztán csak nyáron.

— *Nevezzen meg néhány híres művészt és szerepet.*

— *Turcsányi* Olga, aki *Matyi* darabjában, a „*Bús özvegy*“-ben játszott, *Della*, *Donna Eugénia*, *Kornai* Berta, *Keteli* Juliska, *Beregi* Oszkár, *Ujházi* Ede és *Gál* Gyula.

Gaal Gyula kedves partnerem volt. Leghíresebb szerepemben, a „*Kirchfeldi pap*“-ban közös sikert arattunk.

Szép sikerem volt a „*Nárcisz*“-ban is. Ezt a szerepet most *Odry* alakítja a Nemzetiben.

A nyolevanéves *Feld* Zsigmond belefáradt az emlékek felidézésébe. Halkán, könnyes hangon mondja.

— *A közelmúltban volt ötvenéves színházigazgatói jubileumom és nagyon jól esett, hogy a *Lehár* Franci táviratban gratulált. Igazán szép a fiútól, hogy nem feledkezett meg rólam.*

Kinéz az ablakon. Tekintete a *Feld* színházra esik, amelynek szembenéző falán fehérkabátos munkás éppen egy plakátot ragaszt.

Feld Zsigmond zsebkendője lassan közlekedik a szeme felé...
Nagy Károly

AKI * A * DÉLIBÁBNAK * KÖSZÖN - HETI * KARRIERJÉT *

A kis Zeisler Edith, aki tudva-levően a Délibáb versenyén felállította a lábujjhegytánc világrekordját lipesei vendégszereplései után most néhány napra hazaérkezett. Hiába dolgozott azonban egész esztendőn keresztül, most mégsem pihenhet meg a szülői háznál. Szerződése szólítja Kolozsvárra, ahol régi menedzsere: Müller igazgató

Míg én Lipese felé utaztam, addig ő Budapestre jött.

Persze nem talált itt. Jött utánam Lipésébe, közben én már mentem Berlinbe filmezni. Az ügynök ide is követte. Nem találkozhattunk, mert én kimentem azonnal Babelsbergbe, az Ufa telepére. Ő oda is kijött — megint csak nem talált. Erre megdühödött s végleg lelett arról a reményről, hogy velem szerződést köthessen. Különböző ügyeinek elintézése végett még aznap Pestre utazott. Ahol is tegnap

véletlenül találkoztam vele — a villamosmegállónál . . .

Párizs, London, Pozsony, Amszterdam lesznek Zeisler Edith programjának külföldi állomásai a jövő szezonban. Mindenhova sztárgázi szólitja már.

— Ime egy kislány, aki annak köszönheti a szerencséjét, hogy nemcsak a jég hátán, de még a lábujjhegyén is jól megállja a helyét! — mondom búcsúzóul.

Zeisler Edith mosolyogva helyesbít:

— No meg a Délibábnak! Ha azt a versenyt nem rendezik meg nekem, ilyen gyorsan

nem szereztek volna tudomást rólam odakinn . . .

Ez igaz is. A Délibáb tudósítására egy másután figyeltek fel a szakkörök és a kis magyar táncművésznőt valósággal elhalmozták szerződési ajánlatokkal. A nagy európai és amerikai világlapok a Délibáb nyomán hasábos tudósításokat közöltek a pesti világrekorderről. A Newyork Times, az Északamerikai Egyesült Államok legkomolyabb orgánuma

repülőpóstával kért fényképfelvételeket Zeisler Editről

és e pillanatban már kész is a megállapodás a magyar táncművésznő amerikai turnéjára vonatkozóan.

Zeisler Edith

várja.

Nem minden-napi érdekességű a története annak, hogyan jutott németországi szerződéséhez Zeisler Edith.

A művésznő ezt így meséli el:

— Alighogy a budapesti verseny lezajlott és a Délibáb tudósítása megjelent, értesítést kaptam, hogy németországi turnéra szeretne lekötni egy igen előkelő berlini színházi ügynök. Levélelleg megbeszéltük, hogy ő idején Budapestre. A megbeszélés terminus előtt két nappal azonban nekem Lipésébe kellett hirtelen utaznom vendégszereplésre. Azonnal lesürgönyöztem a találkát, sajnos, a távirat már nem érte odahaza.

KI AZA Hankó Artúr ??

Egyáltalán nem meglepő dolog ma már, ha magyar írók és művészek külföldön — különösen *Hollywoodban* — beérkeznek. Legfeljebb csak az kelt meglepetést, ha olyan ember csinál ott művészi karriert, akit idehaza nem is ismertek.

Hollywoodban most új magyar tehetség futott be. Az illető a „Metro”-stúdió rendezője. Komoly művészi szaktekintély, akinek

véleményétől ma már darabok, írók és bizonyos szempontból színészek sorsa is függ.

Budapesten persze idegen ez a név, hiszen *Hankó Artúr*nak itthon semmiféle kapcsolata nem volt a filmvilággal. Egyszerű tisztviselő volt, aki a

Odry Árpád és Bezegh-Huszágh Miklós főkapitány a balatonföldvári strandon (Áldor felv.)

Pesti Hazai Első Takarékpénztárnál volt hivatalnoki minőségben alkalmazásban.

De hogyan jutott el a pesti bank-hivatalnok a hollywoodi stúdióig? Erről érdekes felvilágosítást adott most a *Délbábnak* a bank egyik főtisztviselője, aki valamikor egy osztályon dolgozott *Hankóval* s aki nemrégiben kapott levelet tőle.

— *Hankó Artúr* — mondja a főtisztviselő — rendkívül nagy intelligenciájú ember volt. Mi már akkor bizonyosak voltunk, hogy, mint mondani szokás, *lesz belőle valami*. Mint hivatalnok is rendkívül szorgalmas és ambíciózus volt. Mindezekhez hozzájárult *nagyszerű modora és kitűnő megjelenése*. Anyagilag nem valami jól ment akkor a sorsa és ezért határozta el, hogy kilép a bankból, sőt külföldre vándorol. *Amerikába* ment. Ott hamarosan talált magának elhelyezkedést. *Montrealban*, majd *Clevelandben*

az osztrák-magyar konzulátus tisztviselője lett.

Mint konzulátusi tisztviselő irogatni kezdett s hamarosan megtalálta a kapcsolatot a különböző lapokkal. Rendkívül érdekes, színes tudósításokat küldött haza. Később *filmkritikákat* is írt s így szorosabban összekerült a filmmel. Szcenáriumai pedig feltűnést keltettek. Így érthetőleg az amerikai filmgyárosok biztosítani szerették volna maguknak az ő értékes munkásságát s egymásután keresték föl kitűnő ajánlatokkal. *Hankó Artúr*, aki akkor már teljesen az írásiból élt, végül is a *Metro* legelőnyösebb ajánlatát fogadta el. Itt fényesen bevált, úgyhogy hamarosan vezető tényező lett. *Hankó* ma úgy ötven év körül lehet. Egyébként

mi most is folyósítjuk a nyugdíját.

Évente egyszer küldjük el az egész összeget s ő levélben nyugtázza a pénzt, mert hát ha szépen is keresi odaát, mindenesetre jól eshetik a már egyszer megszolgált hazai pénz.

Ime *Hankó Artúr* kis portréja.

A vöröshajú magyart színésznő* * *

* * KARRIERJE

A sok külföldi között, akik ellátogatnak *Budapestre*, a napokban egy igen tekintélyes német színházi ember is érkezett hozzánk. Lersner, a híres rendező érkezéséről senkit nem értesített, hiszen az a néhány óra, amit a fővárosban töltött, éppen csak arra volt elég, hogy néhány magyar ismerőse kíséretében gyönyörködjék Budapest szépségeiben. Egy budai kis cukrászda teraszán találkoztam a társasággal, élükön a jegeskávét szüresölő híres színpadi rendezővel. Kedves, színpátikus úr, a rendező úr. Nagy elragadtatással beszél Pestről, a magyarokról. A diskurzus végül is oda fejlődik, hogy megkérdezem, ki a kedvenc színésznője? Helene Thimig?

— Nem! Hát majd megmondom magának. *Darvas Lili* és

az a vörös kis magyar lány.

Tudja kit gondolok? A kis *Ambrus Irén*! Az egy színésznő!

— Akit most *Reinhardt* szerződttetett?

— Szerződttetett! Mást is szerződttet *Reinhardt*, de ahogy ezt a kis vörös talentumot szerződttette, az nem volt olyan szimpla dolog. Nézte, ott ül az asztal másik végén a nagybátyja, kérdezze meg csak tőle, hogyan történt a dolog?

Bemutakozom. Kérem, hogy beszéljen a hugaról. Tört magyarsággal mondja a következőket:

— Azt talán tudják, hogy vérbeli pesti kislány az *Iréne*. Itt járt iskolába. Elég illusztris osztálytársai voltak. Többek között *Gál Franciska* és *Alpár Gitta*.

Alpár Gittával különben első unokatestvérek.

Hát hogy visszatérjek *Irén* karrierjére, feltétlenül fontosnak tartom azt a momentumot, hogy tizennégy éves korában külföldre költöztek és hogy az *édesapja* a *filmszakmában dolgozott*. Remek hangja, kitűnő mozgása és mindenekfelett, drága csibészes humora van. Az operettnél aztán teljesen beérkezett. Színházak kapkodtak érte. Boldog volt, azt hitte ennél többre már nem viheti. És akkor megjelent *Reinhardt* és a beszélőfilm.

Egyik szezonvégi este *Reinhardt* sorra járta az összes berlini színházakat.

Színésznőt keresett a készülő hangosfilmjeihez.

Tudja milyen *Reinhardt*, ha ő valamit elkezd, azt be is fejezi. Addig nem nyugszik a világért sem! Hát már úgy nézett ki a dolog, hogy *Reinhardt* hiába keres arra a bizonyos szerepre

Ambrus Irén

színésznőt, mikor megérkezett az előadás befejezése előtt öt perccel abba a színházba, ahol *Irén* játszott. *Irén* éppen a *finálénál* tartott. A publikum tombolt, szeretik nagyon az *Irént*.

Ismételtettek.

Ebben a pillanatban lépett be *Reinhardt* a páholyába. És kérem úgy ahogy kislányok megálmodják a karriert —

mire *Irén* visszatért az öltözőjébe, *Reinhardt* fogadta szerződési ajánlattal.

Nem akart hinni a füleinek. Amint később mesélte, az első pillanatban a legkomolyabban szélhámosságra gondolt. Olyan lehetetlennek látszott az egész. De most már belenyugodott és boldogabb vöröshajú lány azt hiszem nincs az egész kontinensen, mint *Ambrus Irén*.

UTAZÁS A BALATON KÖRÜL

Balatonszárszó

ilyenkor maguk is kiállnak trikóban futballozni.

Az első hely, ahol e héten megállunk balatoni körutunk alatt. Csodálatos, hogy ez a szép fekvésű fürdőhely mennyire visszamaradt. A parton ócska deszkabódék jelzik, hogy itt a strand, amely egyáltalában nincs kiépítve. A kerítésnélküli strand körül gondozatlan a terület, amelynek egyetlen előnye, hogy füves részén futballt játszhatnak a gyerekek. Olykor persze a felnőttek is megirigylik ezt a mulatságot és

Fürst Baba Szárszón
(Seidner Zoltán felv.)

A futballbíró rendszerint *Fehér Arthur* szavalóművész, aki híres Szárszón a pártatlanságáról.

Ennek a fürdőhelynek a zömét különben fiatalemberek és gyerekek teszik ki. Ez az egyetlen hely a Balaton mellett, ahol többségben vannak a férfiak. Színészeket *Szende Ferenc*, az Operaház tagja képviseli, aki egyébként őslakója Szárszónak. Még valamit fel kell jegyeznünk Balatonszárszóról

„Éljen a Délibab!”
Gyerekek a szárszói strandon (Seidner Zoltán felv.)

RÜL

trikó-
lozni.
ó rend-
Arthur
sz, aki
zón a
íról.
fürdő-
zömét
atalem-
erekek
Ez az
a Bala-
ahol
nnak a
szeket
c, az
a kép-
gyéb-
Szár-
alamit
znünk
óról

GYEREKEK SZÁRSZON

AKIK
Szárszótól
indóznak
a Délibábot

SEIDNER ZOLTÁN FEJÉTELEI

LABDÁZÁS A HULLÁMOK KÖZT

TAKÁTS MANCI

MOLNÁR OTTÓ

KRAUSZ ÁGI

ROZENFELD VERA

és pedig azt, hogy ez a legolcsóbb hely a Balaton körül. Szárszóról nincs több mondanivalónk és ezek után nyugodtan átmehetünk

Balatonlellére.

Ez viszont egyike a legdrágább balatoni helyeknek. Rendes, tiszta és csendes, amelyet kevés fürdőhelyről lehet elmondani.

A művészvilág itt már nagyobb számban van kép-

Gultwillig, Strasser, Vértes és Mezel a szárszói strand jegenyefáján (Seidner Zoltán felv.)

gyakorolja magát és ilyenkor valóságos korzó fejlődik ki a villája előtt.

A legelegánsabb asszony címet és jelleget mindenki egyhangúan Rátkai Mártonnénak ítéli oda, aki nem mulasztana el egy nyarat sem anélkül, hogy Lellére le ne jöjjön. Lellével teljesen összeépült

Balatonboglár,

Élet a szárszói strandon (Seidner Zoltán felv.)

viselve. Mint fürdővendéget Bársony Rózsit kell megemlíteni, aki minden évben lerándul ide egy pár napra. A legkorábban kelő nyaraló Hermann Lipót, aki vázlatkönyvével már korán reggel kiül a Balaton partjára. A képzőművészek, úgy látszik, általában korán szeretnek felkelni, mert Kandó László és Iványi-Grünwald Béla szintén nem a délig alvók közé tartoznak.

Keéri-Szánthó Imre zongoraművész minden áldott nap órákig

Hortobágyiné Ruff Kató és kislánya Gabi, a lellei strandon (Scitovszky Jánosné felv.)

Atik Balatonlellére üdsörlik a Délibábót

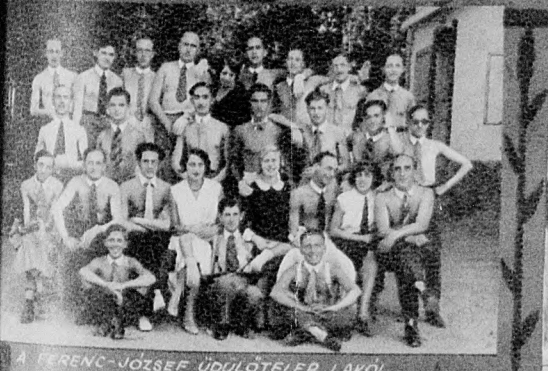
SZITOVSKY JÁNOSNE
FELVETELI

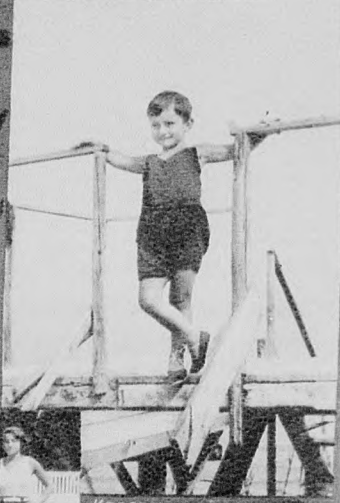
MARTON PANNI

MAROSVÁSÁRHELYI
CSIZSÁR ÁRPÁD ÉS
CSALÁDJÁ

A FERENC-JÓZSEF ÜDÜLŐTELEP LAKÓI

KOCSOKY KÁROLY KÉPVISELŐ
KISLÁNYA

STRANDELET BALATONLELLÉN

n körül.
ek után

lyeknek.
ról lehet
an kép-

l meg-
napra.
vázlat-
artjára.

tbl, d
elvé

Stern Gábor, Fodor Rózszi, Vértes Gyula, Fodor Irén, Wohl Imre és Firnberg Edit
(a középén) Lellén (Scitovszky Jánosné felv.)

amely a legtöbbet fejlődött az utóbbi évek alatt. Gyönyörű a villasor és az újonnan épült hatalmas strand, amely a legmodernebb az összes balatoni fürdőhelyek közül.

Az első ismerős, akivel találkozunk, Spett Ferenc kormányfőtanácsos felesége, Ötös Gitta, a Király Színház volt primadonnája. A hatalmas parkban egy padon Sümei Vilmos ül, aki csendes politikálásba merül egy öregúrral.

Gál Gaszton, a politikus viszont a strandon szórakoztatja a hölgyeket vidám történeteivel,

amelyből a képviselő kifogyhatatlan.

A strand úgy szólván üres, mert mindenki a Balatonban hűsöl. Amikor azonban kihirdetik, hogy a „Délibáb” fotográfál, pillanatok alatt üres lesz

a víz. Nők, férfiak, gyerekek tarka összevisszaságban tolonganak a fényképész masinája előtt, hogy megörökíttessék magukat a „Délibáb” számára. Sohasem láttunk annyi „barátságos arcot”, mint itt, amelyet különben a mellékelt képek is bizonyítanak.

Különösen a gyerekek voltak azok, akik szívesen sütkéreztek a nyilvánosság fényében. Kis leánykák, pöttöm 4—5 esztendő, leendő primadonnák és 6 éves bonvivánjelöltek tolongtak a masina elé, hogy a mamák és papák boldogságára a Délibáb hasábjain az arcképük megjelenjék.

E heti balatoni felderítő utunkat Boglárral be is fejeztük, hogy a jövő héten újult erővel folytassuk utazásunkat a Balaton körül.

Sz. Ö.

Kádor Boriska táncművésznő Bogláron
(Libschütz József felv.)

DR.
MATTYA-
SOVSZKY-
NÉ

AKIK BOGLÁR- RÓL

ÜDVÖZLIK

A DÉLIBÁBOT

S. ÖTVÖS
GITTA

- SIMON JÓZSEF - ÉS - TÁRSASÁGA -

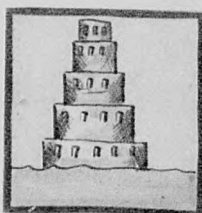
DR. SPETT FERENC

LIBSCHÜTZ JÓZSEF FELVÉTELEI

maga ma némább, mint valaha és így, ha nem akarok unalkozni, kénytelen vagyok beszélni. Mit bólogat olyan feketén, mint az operalombja. Elég régen ismerem magát ahhoz, hogy tudjam, mi szél hozta hozzám.

Először is kedvenc trójáról, Zilahy Lajosról mesélek magának, aki e héten

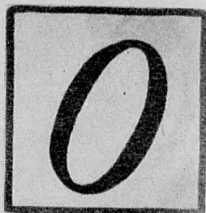
fejezte be új darabját, a „Bábel tornyá"-t. Az új Zilahy-darabot a Vígyszínház fogja bemutatni a jövő szезón közepétáján. Ugyanakkor azonban már javában folynak majd a darab filmváltozatának felvételei Hollywoodban. Zilahy egyébként rövidesen útnak indul az amerikai filmváros felé, de most már magával viszi a feleségét is. Hogy mennyire szeretik és becsülik Zilahy Lajost Amerika filmvezérei, azt mi sem bizonyítja jobban, minthogy

mindkettőjük utazását és ott tartózkodásuknak költségeit a filmgyár fedezi.

Ugy-e így érdemes utazgatni a nagyvilágban.

Keleti Márton, a Városi Színház fiatal rendezőjét azonban ne irigyelje azért, mert megnyerte a rendezőknek kitűzött állami ösztöndíjat. A fiatal rendező azóta sehova sem tud menni, hogy agyon ne gratulálják. Amikor meghozták neki a hírt, nem tudott mit esinálni örömeiben és nagyban készült a hathezes berlini tanulmányútra. Sötét ruhába öltözött és jelent a miniszteriumba, megköszönni a

különtetést, no meg átvenni azt a bizonyos ösztöndíjat. Ott azonban legnagyobb meglepetésére megtudta, hogy az ösztöndíj nem pénz jelent, hanem lakást a berlini Collegium Hungaricumban, a tanulmányút idejére. Gondolta, ez is jobb, mint a semmi, de

alaposan lehűlt, amikor tudomására jutott, hogy a lakásért is kell, ha nem is sokat, de fizetni.

Persze Keleti ismerősei ezt nem tudják és nyakra-főre kérnek kölcsön tőle pénzt, a magas ösztöndíjra való tekintettel, amit kénytelen-kelletlen teljesít is, mert restelli bevallani, hogy az ösztöndíj egyértelmű a semmivel.

Sokkal kellemesebb meglepetésben volt része a héten a rádió népszerű énekésének, Weigand Tibornak.

Valamelyik nap ugyanis levelet hozott a posta Kaposvárról a pesti Studiódóba. A levél trója, aki egyébként nem nevezte meg magát, arra kérte a Stúdió vezetőjét, hogy cím hiányában adják át hálás köszönetét Weigand Tibornak a múlt héten előadott szép dalaiért. Ezenkívül pedig jelezte az anonym levélró, hogy másnap egy kis csomag fog érkezni, amit szintén adjanak át Weigandnak. Tiborunk másnap valóban megkapta a csomagot és

amikor felbontotta, a legnagyobb meglepetésére egy értékes antik briliánsgyűrű hullott ki belőle.

Tekintettel arra, hogy a gáláns ajándé-

koz
Weig
mozz
megk
He
szính
Bar'
jelen
színr

kreál
hogy
hogy
Ezek
szóln
den e
nyugt
sem f

A t
nár

aki E
ezt az
szomor
nek, d
mint
Bes
Palást

néhány
Palá
rabo
és e
hály

amelyn

közé eddig még nem fedte fel kiletét, Weigand arra kéri magát, hogy nyomozza ki, ki az illető, hogy személyesen is megköszönhesse ezt a kitüntető figyelmet.

Hónapok óta másról sem olvasok a színházi rovatokban, mint a „Wunder-Bar”-ról. Eleinte arról adtak hírt a jelentések, hogy melyik színházban kerül színpadra. Végigmentek valamennyin. Most aztán az utóbbi időben minden másodnap megjelenik egy hír, hogy X vagy Y művész játsza az egyik nő szerepét. Összeszámoltam, hogy eddig hét színésznőről jelentették, hogy ezt a bizonyos szerepet

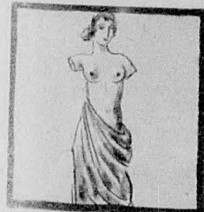

kreálni fogja. A legérdekesebb azonban, hogy ezek közül három biztosra veszi, hogy ő fogja játszani a táncosnő szerepét. Ezek után tehát kénytelen vagyok beleszólni a „Wunder-Bar” dologba és minden ellenkező híreszteléssel szemben megnyugtatóan az érdekelteket, hogy egyikük sem fogja eljátszani ezt a szerepet.

A táncosnő szerepét ugyanis Molnár Verát szerződtette le a Fővárosi Operettszínház,

aki Bécsben is nagy sikerrel játszott az operettben. Sajnádom, hogy ezzel szomorúságot okozok néhány művésznek, de jobb előbb megtudni a valóságot, mint később.

Beszéltem már magának arról, hogy Palásthy Irén férjével, Hans Bartschsal együtt Magyarországra jött, hogy részt vegyen szülei aranylakodalmán. Hans Bartsch, aki különben amerikai színpadi kiadó, össze akarja kötni a kellemest a hasznossal és megkérte feleségét, hogy ajánlja neki

néhány magyar operettet.

Palásthy Irén csak egyetlenegy darabot ajánlott megvételre férjének és ez Kardos Andor—Szenkár Mihály „Biarritzi Vénus” című operettje,

amelynek összes külföldi jogait Hans

Bartsch megvásárolta. A darabot a jövő szezonban Berlinben és New-Yorkban fogják bemutatni és mindkét helyen Palásthy Irén játssza a női főszerepet.

A legszökébb szubrett, Zilahy Irén, e héten új szerepben mutatkozott be.

Látom az arcán a csodálkozást, melyet szégyennek kellene felváltani, hogy nem tudott erről az esetről. Azt kérdezi, hogy milyen szerepben és hol lépett fel a művész? Hát édes egy öregem, a lovardában.

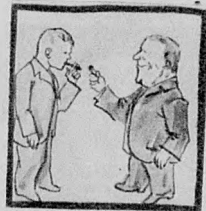

A kis Zilahy ugyanis elhatározta, hogy ezentúl felváltva fogja úzni a ló- és az autósportot.

A gondolatot tett követte és azóta szorgalmasan jár ki a periferiákra lovagolni. Amint mondta, csak most jött rá, hogy a ló milyen praktikus közlekedési eszköz, mert pompásan szalad és mégsem kell hozzá benzin.

Remélem tudja, hogy mindnyájunk „tatája”, Vendrei Ferenc galambpéjű

ember, akif semmi ember tud kihozni békeliüréséből. Azaz, hogy mégis. Az, ha valaki tüzzel kér tőle. Ilyenkor irtózatos haragra gyullad az öregúr és kukli prédikációt tart arról, hogyha valaki cigarettázik,

akkor tartson magánál gyufát is. Most, hogy a „tata” „Az ezred apja” című vígjáték főszerepét játssza a ligetben, olyan sikereket arat, mint talán még soha. A minap Vendrei levelet kapott egy fiatal leánytól, aki

arra kérte őt, hogy adjon alkalmat a találkozásra és engedje meg, hogy megcsókolhassa.

A „tata” azóta olyan boldog, hogy madarat lehetne vele fogatni. És megtörtént a csoda. A színészudvaron kint állt Nagy Jenő cigarettával a kezében és Vendrei odament hozzá megkínálni őt tüzzel. Olyan szenzáció ez, mintha azt mondanám, hogy tábla van a Feldszin-

házban. Mindez pedig egy rajongó bakfis levelének köszönhető.

Végül még el kell egy történetet mesélnem magának, amelynek hősei az Abba-

ziában nyaraló Szokolay Olly, férje, Harmath Imre és Brodszky Miklós. Egyik délután elhatározták, hogy hármasban egy kis csónak- kirándulásra indulnak. Alig távolodtak el azonban a parttól, hirtelen vihar kerekedett, amely alaposan megráncollatta a kis lélekvesztőt.

Szokolayék kétségbeesett evezéssel igyekeztek minél hamarabb a partra jutni,

amikor segélykiáltás ütötte meg a fülüket. A hang irányába fordítva fejüket, meglöbbsenve láttak egy fiatal párt felborult csónakjukba fogózkodni. Szokolay és lársai egy pillanatig sem haboztak és a szerencsétlenség irányába eveztek, nem törődve a mindinkább erősödő viharral. Mit aprózzam a szót, kimentették a csónaktörölteket és csak

azután folytatták útjukat a part felé, ahová szerencsésen meg is érkeztek a parton izgulók legnagyobb örömeire.

E komor eset után álljon itt a következő kis szívdertítő:

Víg Miklós az egyik balatonmenti fürdőhelyen nagy érdeklődéssel olvasott

el egy táblát, amelyen az állt: „Panasszal tessék a fürdőigazgatóság-hoz fordulni”. Pár perc múlva már ott áll a fürdőigazgatóság irodája előtt és az igazgató után érdeklődött. Hiába mondták neki,

hogy az igazgató most ebédel, ő ragaszkodott hozzá, hogy azonnal beszélhessen vele. Végre megjelent az igazgató.

— Mit panaszol? — kérdezte.

— Nagyon meg vagyok elégedve az itteni viszonyokkal — jelentette ki Víg Miklós.

— De uram, csak ezért kerestem engem?

— Igen. Olvastam, hogy panasszal önhöz kell fordulni. Gondoltam, hogy már annyian panaszokdtak önnek, hogy jól fog esni, ha egy dicséretet is hall.

Dunker Róbert, Kubelitk Jan első impresszáriója most lesz ötven éve, hogy a hangversenyrendezést megkezdte

a forgó ajtón. Amikor már bent volt, kijelentette a jegyszédő, hogy a jegye érvénytelen. „De hiszen most váltottam a pénztárnál — mondta csodálkozva a hölgy. „Azt láttam kérem, de mégis érvénytelen” — hallatszott a zord válasz. Veszekedés, magyarázkodás és végre kiderült, hogy sokszor előfordul a pénztár részéről, hogy érvénytelen jegyeket adnak ki tévedésből. Hogy miképpen történhetik ez meg, az persze titok. Nincs semmi baj, gondolják önök, az ember szépen visszaviszi a jegyet és érvényesíti. Hát nem egészen így van. A jegyszédő az előbb említett hölgyet ugyanis nem engedte ki, arra való hivalkozással, hogy ez csak bejárt. Viszont a kijáraton sem mehetett ki, mert az azt jelentette volna, hogy lefűrölte a jegyet, ugyanakkor azonban a hölgyet nem engedték be a strandfürdőbe. Végre is a hölgynek a kerítésen keresztül meg kellett szólítani egy ismeretlen férfit és megkérni arra, hogy az ő hibáján kívül érvénytelen jegyet érvényesíttesse a pénztárnál.

E mulatságos kis eset után nézzünk széjjel a strandon, ahol hatalmas medence várja a fürdőre éhes pestieket. Miután a zuhanyt a medencétől homoktenger választja el, mindenki sáros lábbal megy a fürdőbe, ami Isten tudja, nem teszi tisztává a vizet. Mi ez azonban a meleg víz medencéjéhez képest, ahol... no de erről jobb nem is beszélni.

Inkább kutassuk fel a strandon ismerőseinket. Az egyik kosárszékben rábukkanunk *Kisfaludy-Stróbl* Zsigmond szobrászművészre, aki teljességgel átadja magát a napozásnak. *Kabos Gyula* és *Horváthy Elvira* versenyt úsznak a mély vízben. Viszont

Fejes Teri (Prál felv.)

az az úr ott, aki fejest ugrik a medencébe, *Rubinyi Tibor*, akinek meg sem moccan szemén a monokli. *Rubinyi Tibor* egyébként a legnagyobb strandlakó. Hol itt, hol ott tűnik fel magas alakja. Néha úgy tűnik fel, hogy egyszerre két helyen is van. A fejes különben, mint Teri is képviselve van. *Fejes Teri* itt is sztár és kenterben veri az összes megjelent hölgyeket. A *Latabár*-fiúkat, *Kálmánt* és *Árpádot* egész sereg nő veszi körül, akik csendben hallgatják a színész testvérek ázsiai kalandjainak elbeszélését. Hozzájuk képest *Swen Hedín*, a nagy utirajzró halvány kezdő. A hallgatóság borzong, amikor a csodálatosabbnál csodálatosabb kalandokat hallgatja. A két elválaszthatatlan jóbarát, *Kertész Gábor* és *Békássy István* a strand adonisza. Egy pillanatra sem lehet őket látni női társaság nélkül.

A strandon, vízben és homokban, de főleg a homokban rengeteg csinos nő van. Valósággal trikódívarevűk vonulnak el a krónikás szemek előtt. Kisportolt, hatalmas izomzatú fiatal emberek cirkuszi mutatványokba is beillő produkciókkal szórakoztatják a közönséget.

Más helyen szabályos birkózóverseny folyik. Két modern *Herkulesz* győrija és dagasztja egymást. A verejték valósággal csurog róluk, de ez nem bántja őket és egymásután produkálják a „szalto-mortalékat”, „csípődobást”, „mal-mot”, „hidat”. Végre az egyiknek sikerül egy „dupla nelson” és a közönség zajos ovációja közben távozik.

A legnagyobb primadonna a strandon mégis *Szomorú Dezső*, aki egy fejjel kiemelkedik mindenki közül. Nem áll szóba senkivel, de azért mindenki, legalább egyszer elébe kerül, hogy jól megnézze magának.

Hát így néz ki kérem Budapest fürdőváros harmadik számú strandfürdője anno 1930. —gyi—ön.

Az én hetem

IRJA
KARDOS ISTVÁN

Péntek

1

Péter

Titkos drámaíró elviszi darabját a drámai színház dramaturgjához. A dramaturg — hiszen ez a mestersége — a forró nyárban elolvassa a szörnyen unalmas darabot és a jelentkező szerzőhöz így szól:

— Kedves szerző úr, én azt hiszem, az ön darabja *fog menni*.

— Igazán? — kérdezi örömmel a szerző.

— Igazán. Az *idegekre fog menni*.

Szombat

2

Alfonz

Szegény kóristának szörnyű módon *fájt a foga*. Arca megdagadt, feje szédült, elhatározta hát, hogy elmegy a fogorvoshoz, aki majd segít rajta. Be is állított egy ismert fogorvosunkhoz, aki megvizsgálta a fogat, azután neki gyürkőzött és egy, kettő, három... már kinn is volt.

— Mivel tartozom? — kérdezte megkönnyebbülten a paciens?

— Tíz pengővel, barátom — felelte a doktor.

— Tíz pengővel? Kérem alássan, én egy nap alatt sem keresek annyit.

A doktor szolgálatkészén válaszolt: — *Húzhatom én is egy napig*.

Vasárnap

3

István

Vadnay László, a fiatal író a napokban felment dr. Marlon Sándorhoz, az ismert és népszerű színházi kiadóhoz, természetesen — *előlegért*.

Két nappal ezelőtt kapott előleget, most hát nagy zavarban volt és nem tudta hogyan kezdjen hozzá a kéréshez.

Jobbnak látta hát, ha nem tér rögtön a tárgyra, hanem valamiképpen oldalt kerüli a kérést. Ezért így kezdte a beszélgetést:

— *De szép autója van*, kedves ügyvéd úr!...

— Igen, most vettem.

— És milyen sebességet tud kifutni a kocsi? — érdeklődött tovább a fiatal író.

— Ez? — feleli az autótulajdonosok közismert büszkeségével Marton doktor, — *amennyit akar*.

Hirtelen közbevágott Vadnay:

— *Kélszázal szeretnék*.

Hétfő

4

Domonkos

Mert az Antóniától már magam is tudom.

Fedák-rajongó: Fedák Sári 1879 szeptember 26-án Beregszászon született, ahol atyja, Fedák István orvos volt. (Meghalt 1919 október 22-én.) Fedák Sári már korán hajlandóságot érzett a színpályára. 1892-ben Kóródy Sándor író estélyt rendezett, amelyen ő is *jelölt*. Zilahy Gyulával egy kis dialógot játszott, *ulána énekelt és táncolt* nagy sikerrel, amire Zilahy a színi pályára buzdította. Nemsokára Kunhegyes Miklós színtársulata Beregszászra érkezett, ahol Fedák már *igazi színházban lépett fel mint műkedvelő a „Lili” című operettnél*.

1897 október 22-én beiratkozott Rákosi Szidi színésziskolájába és 1899 április 6-án *lépett fel először Budapesten a Magyar Színházban a „Gésák” című operett vizsgáján*. A Gésákban Molly szerepét játszotta s az előadás után egyik legelőkelőbb kritikusunktól a következő kritikát kapta:

„Rákosi Szidi asszony színésziskolájának volt egy növendéke, akit gondosan rejtegettek, noha már elvégezte az intézetet. Soha nagyobb szerepben a nyilvánosság elé nem vitték, egyszerűen, mint kész művésznőt eresztették ki a lámpák elé. Eleinte egy kis lámpaláz, mely az első tapsra mulik s *alig pereg le néhány jelenet s a fiatal művésznő talentumának egész mivolta megnyilatkozik...*”

Még ebben az évben fellép Pozsonyban a *Bibliás asszonyban*, majd egy év múlva a *Népszínházhoz szerződik és először* 1900 szeptember 19-én lép fel a *Doledad*-ban. 1903-tól állandó vendége a *Vig, Magyar és Király Színháznak*. Nagy sikert arat a *Bob hercegben*, az *Aranyvirágban*, majd később a *János vitézben*. Később a *Leánykában* és a *Rab Mátyásban*. Ismert Vidorafférja után külföldre megy vendégszerepelni, majd visszajön a *Király Színházba*, ahol a *Cigányszerelemben* ünneplik. 1908 június 9-én a berlini *Deutsches Theaterben*, 1908 október 5-én a prágai *Landestheaterben* lép fel, azután *Amerikába megy*. 1923-ban a *Fővárosi Operettszínház* állandó vendégként szerepel, 1924 április havában a *Vilgászínházban* játszik, ahol *Lengyel Anonímájában* arat mérhetetlen sikereket.

Közbe eső epizód: 1922 október 11-én volt az esküvője Molnár Ferencsel, 1925 október 31-én pedig végérvényesen szétváltak.

Kedd

5

B.-asszony

Egyik színházunkban nemrégiben premiér volt és a darab — enyhén szólva — nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. Ott ült az egyik páholyban a *finom modoráról ismert konkurrens szerző is*, aki előadás után ezzel fordult oda a társasághoz:

— Micsoda bukás!... Szegény jó szerző barátom, *hogaj sajnálom!... És hogy örülök, hogy — sajnálhatom.*

Szerda

6

Berta

Nem mondom meg melyiknek, csak annyit, hogy egyik színházunknak van egy fiatal tagja, aki valósággal mániákus kölcsönkérő. És ha nem kapja meg a kölcsönkért összeget, nem nyugszik bele az elutasításba, hanem pontosan és lelkiismeretesen kitudakolja, mi az oka, hogy nem kapta meg a kölcsönt, miért nem kapja meg, esetleg meg fogja-e kapni vagy nem és ha igen, mikor fogja megkapni és mennyit fog kapni. Szóval nem elég, hogy kölcsönkér, hanem még mint vizsgálóbíró, valóságos vallatásokat is tart.

A szóbanforgó fiatal színész a multkor odamegy *Fehér Gyulához*, a *Nemzeti Színház* művészehez és *öt pengőt kér kölcsön.*

— *Nines nálam pénz — feleli Fehér Gyula ridegen.*

— *És otthon?*

— *Otthon, köszönöm — jól vannak.*

Csütörtök

7

Kajetán

Régi emlékeim között keresgélek. Van egy noteszom, amelynek szelét a betűk barázdálják. Az abécé valamennyi betűje. A kis zsebkönyvet kiteszem az ablakba és a nyári szélre bízom, hogy lapozzon föl nekem egy betűt, a betű alól egy nevet, amelyről valamit megtudhatok. E pillanatban még szelcsend van. Most jön a szél, befúj az ablakon megpörgeti noteszkönyvem kis lapjait, azután tovább szalad és a zsebkönyv lapjai megnyugodnak a V betűnél. Már olvasom is:

„V”

Vaszary Piroksa

1922 december 21. Az Uniónak nara régiben két ünnepeltje volt. Az egyiket a *Bajadér* előadásán láthattuk, *Fedák Zsaszát*, akit az igazgatóság ünnepelt, a másik pedig ki volna más, mint az első volt férjura, *Molnár Ferenc*, akit a közönség köszöntött. Szóval a két ünnepelt tiszteletére az Unió *bankettel rendezett*, a banketten pedig annak rendje és módja szerint megjelentek a meghívottak. Amikor a hangulat már végérvényesen jóra emelkedett és *Fedák* ünnepeltetése parin állott *Molnár Ferenc* ünnepeltetésével, Molnár felállott és nagy dikcióba kezdett. Mindenki sietett poharát felemelni, mert előrelátható volt, hogy Molnár most a dírekeiót köszönti fel, amely áldozatkészségéről, művészetszeretetérről... satöbbi.

De nem ez történt. Molnár, a vilagszerte ismert Molnár Ferenc, a három legnagyobb színpadi írók közül való Molnár igazi molnári szavakkal az asztal és az Unió egyik *legtehetségesebb tagját*, a kis *Vaszary Pirit* köszöntötte fel, akinek jelenében — amint Molnár mondta — *hatalmas magasságokba szökő művészi pálya szemafórja világít.* S amikor vége volt a beszédnek, *Molnár Ferenc*, a nagy író kezét esóklott a *pironkodó kis színésznek.*

Strandolni

csak

Dr. MORISSON

szörtelenítővel menjen

* A TÉMÁS EMBER * IRTA EMŐD TAMÁS

Ilyen is van: külön típus.
Gondolom, minden színpadi szerző találkozt már egy-kettővel. Az a bizonyos úriember, aki jön és felajánl egy témát. Ő elmondja, a szerző írja meg. Illető úr csupán egy csekély kis percentrészesedésre reflektál...

A témás ember sokféle. Egyik fajta a halk és ildomos. Szerényen ad elő, közben lesi a szerző arcát, vigyázva és aggodalmasan: elég érdekes-e a téma, amit felkínál? Több benne a tréma, mint a téma. A másik speci az elragadtatott. Lelkes és harsány, nem lehet elállítani: ilyen még nem volt, mint amit ő hoz! A harmadik a sértődős. Ha nem tetszik az idea, személyes bántalomnak veszi. Esetleg verekedni akar. A negyedik az a fajta, aki nem jön zavarba. Szerző nem esik hasra az ötlet előtt? Annyi baj — előránt egy másikat. Ha kell, egy tízediket. Hálístennek van rak-táron. És ha nincs kéznél mentőzubbony, ott ül holnapig: köpi a témákat.

Van témás ember, aki előbb garanciát kíván — csak aztán mond. Írást, beesület-szót, esetleg előzetes szerződést; a farbával majd aztán jön.

Azt ellenben egyik se hajlandó megérteni, hogy az igazi témát, amit az író meg is ír, a legritkább esetben hozzák. Az igazi témát annak kell megszűlni, aki megírja és annak kell megírni, aki megszüli, akkor echt.

Legtöbbször sablonok, ócskaságok, naiv és primitív dolgok hullanak elő az ilyen egy-ötletes vagy egy-élményes ember táskájából. Érthető is: hiszen egy darab — valahogy — nem is az epikumával kezdődik, hanem a lírával, amiből magzik. Olyan, mint az a mustármag. És csak úgy jó, ha a maga lírája levében főtt ki.

(Ha az ember visszafelé élne...)

Azért néha besodródik egy-egy furcsa ötlet. A témás ember darabnak kínálja. A szerző néz rá, — az ötletre, — mindennek jó, csak darabnak nem. De mégis van benne valami: bizarr, különös, gondolkoztató. Az ilyen ideákból lesznek azok a darabok, amiket nem lett volna szabad megírni. Mert csak addig jók, amíg elmondják őket. Ha már papíron vannak: lehetetlen kimérák.

Az egyik nemrég ezzel állt elő:
— Tudja mi volna érdekes vigjáték? Megírni az embert, ha visszafelé élne!

— Hogy visszafelé?

— Ha öregnek születne meg és ahogy él tovább napról-napra, úgy fiatalodna visszafelé. Hogy úgy mondjam: késő

gyermekkoráig. Így tudnánk a halál volna a születés pillanata és a születés mozzanata lenne az, ami most a halál. Képzelnék egy ilyen darabot, kérem. Valaki, teszem fel, ma születik, 1930-ban; az első felvonásban, amely 1920-ban játszódna, már 10 éves; a második felvonásban, mondjuk, amikor a világháború kitört, már 16 éves... Micsoda helyzetek, kérem. Tessék elgondolni, hogy az *események is visszafelé sorakoznának!*

Hát tessék. Elgondolni és megírni. Három felvonásban. — Jelzem, az emberen kívülről nem látszott semmi.

(Feltámadás en bloc)

Még furcsább darabóttel hozakodott elő egy másik látogató:

— Kérem, ez egy hatalmas téma. A feltámadás, kérem!

— Hogy tetszik...??

— Az írás azt mondja: feltámadunk. A föld és az ég, a tenger és a pokol kiadja a halottakat. Azután lesz „új ég és új föld” és „halál nem leszen többé”. Ennyit mond. Az új élet eljön, az *elrendelt* napon; a Jozafát völgyében kezdődik. A Szöveg szerint mindenki, aki valaha élt a földön, felkel, megdörgöli a szemét, elindul és kész. Igen ám, kérem, de *mindenki egyszerre, egy napon!* Kérem: hát micsoda felfordulás lesz ebből, micsoda keveredés — milyen apokaliptikus helyzetkomédia!... Szembetalálkoznak Mózes és Chaplin, Napoleon és Petár, Wagner—Jack Hylton—Dante—Jäger Mari vagy Pompadour—Abdul Hamid—Robespierre—Steinach, esetleg Cleopatra és Husz Ábrahám — és így tovább. Júlia helyreigazítást követelhet Shakespeare-től, mert kompromittálta Rómeóval. Columbus címbitorlásért veheti elő Amerigo Vespuccit — az athéni vének tanácsa előtt — mert Amerikát, teljesen jogtalanul, kérem, magáról nevezette el!

— Hm. Ez tényleg fantasztikus. De hol itt a darab?

Bámult rám: ilyet kérdezni! Ugy hiszem, meg is apprehendált. Azt mondta, elviszi a témát Karintyhoz.

(Az elítélt. A megkért feleség. Hogy kell egy nőből kiábrándulni?)

Volt egy témás emberem, aki csak ennyit mondott:

— Életfogytiglan elítélt örökök egy milliárdot. Mi lesz most? — Remek, mi?!

Vagy:

— Számúzótt főúr itthon marad, álruhában, a saját birtokán. A többi, kérem, magától adódik!

Egy másik:

— A férj randevúra készül. Feleség észreveszi. Összebeszél a ház hú barátjával: megakadályozni a randevút. Hogy? Radikálisan. Hú barát kérje meg a férjtől a feleség kezét. Ettől majd észretér. Hú barát, feleség a férj elébe lépnek: szeretjük egymást! — Trükk nem sikerül. Férj szenved, de hőiesen lemond. Átengedi a feleséget!

— Na és a darab?

— Hát ez a darab. Nem tetszik érteni? Most a feleség szenved, mert ő nem így gondolta. Ő kérem, szereti a férjét, hiszen ez a vice!

Ez is a témás ember táskájából való: — Kérem. A férj imádja a nőt. A nő a férfit otthagya. A férfi talál egy másik nőt, aki hajszálíg úgy néz ki, mint a régi. (Dupla szerep, kérem!) A férfi vigasztalódní kezd vele. Igen ám, de az új nőnek egész más a természet, mint a réginek. A férfi az új nőn keresztül kiábrándul a régiből. — Érdekes. De még nem darab.

Ugy hiszem, azóta ez a téma is körforgott a szerzőknél. Legközelebb megint nálam lesz esedékes.

(Velem történt meg, kérem...)

De csakugyan: ha körinterjút kezdenék a szerzőknél, hogy *kinél milyen témá-*

val házaltak már, a legtarkább eseteket lehetne felfűzni. Némelykor igazán érdekes ideákat.

A leggyakoribb az, amikor a témabajnok így kezdi:

— Ez a dolog *személyesen velem* történt meg. Becsületszavamra. Mondhatom rendkívüli!

Ki magyarázza meg ennek az úrnak, hogy amit hozott, az nem darabnak való? Mikor olyan rendkívüli, amit hozott — hiszen *vele* történt meg *személyesen*...

(A szelistyei ember)

Még valamennyi témás ember közt a legjobb szüzsét az hozta, aki egyszer ezzel állított be:

— Na, most aztán van valami. Ez igen. Isteni! Angyali! Csuda!

— Halljuk.

— De nekem: két percent.

— Nos. Gyerünk!

— Hát, uram. Most olvastam *Mikszáthól a Szelistyei asszonyok*-at. Hát az egy téma, kérem! Azt írja meg! Száz előadás! Az valami isteni! Valami csuda!

Alig bírtam meggyőzni, hogy *A szelistyei asszonyok*-ból már háromszor írtak darabot, kettőt elő is adtak. Mind a kettő megbukott.

Végül is szép tőle, hogy nem kért mingyárt előleget. A nagy Témás Ember — Mikszáth — helyett...

Felix Satten, a neves német író Melnar Ferenc „Olympia” című darabjának jümfőszerelője Hollywoodban. Balról jobbra: Julia Scoda, Arnold Korff, Satten, Nora Gregor és Korffné
(Fotó M—G—M)

A szerep

IRTA
FÉNYES ILLÉS

A híres ideg orvos lakásán az elmúlt esti premió eseményeiről, Mary Hammerschmidt alakításáról beszélgettek. A művész nő egy féltékenységekben gyilkoló nő szerepét játszotta, de oly hallatlan realitással, hogy a közönség szinte borzongott tőle. A pszichiáter lakásán lévők két pártra szakadva vitakoztak.

Az egyik párt azt állította, hogy csak az tudhatta olyan megrázóan megleveníteni a gyilkos figuráját, akiben túlságos mértékben megvan a gyilkolásra való hajlam, sőt talán át is élte a gyilkolási szándék lelki állapotát.

A másik párt tagadta, hogy a művészen meg kell lenni a játszott figura tulajdonságainak. Azt megmagyarázni természetesen nem tudták, hogy akkor miként érezheti át a művész a rábízott alakot. Az eszmecsere olyan heves ütemben haladt már, hogy tartani lehetett a komoly veszekedéstől is, végre Brown, a házigazda egy tréfás ötlettel megmentette a helyzetet.

— Hölgyeim és uraim — mondta a a szalon közepére állva. — Kár üres szalmát csépelniünk. Döntse el maga a művész, akiről valójában szó van, hogy melyik pártnak van igaza.

Mary Hammerschmidt, aki eddig is feltűnő izgalommal figyelte a társaság beszélgetését, elsápadt s szinte rémülten ti takozott:

— Nem... én nem avatkozom bele. Szó sincs róla. Döntsék el csak önök...

A társaság meglepődve nézett a szokatlanul ideges fragikára, aki az ámuló tekintetektől még nagyobb zavarba jött.

— Mary kedves — lépett hozzá doktor Brown, — tegye meg nekünk azt a szívességet, hogy elmondja a véleményét, vagy az esetleges tapasztalatait.

A művész segítségkérőn nézett körül. A rászégező tekintetekből még szörnyűbb hüvre való gyanakvást vett kiolvasni, mint amilyenre va lomása jogot adhatott volna. Pár pillanattal még küzdött magával, majd felhajtott egy pohár likőrt, rágyújtott egy cigarettára és akadozva beszélni kezdett.

— Mindenekelőtt tudtukra kell adnom, hogy én már voltam férjnél. Az uramat ez előtt nyole évvel vesztettem el. Tüdővészben halt meg. Míg együtt éltünk, én csak vidéken játszottam. Mit tagadjam, egészen apró városkában is voltam már hősnő. Az uram, sajnos, nagyon kikapós természetű volt, Isten nyugosztalja, de én nem nagyon bántam donzsuanoskodását, mert tudtam, hogy komolyan, igazán csak engem szeret.

Pillangó természetű embereket nem lehet megfékezni. Egyszer aztán bekövetkezett, amire végeredményben számíthattam. Megboldogult uram egyik vidéki városkában annyira beleszeretett egy gazdag és csinos asszonyba, hogy el akart válni tőlem, hogy feleségül vehesse az özvegyet. Próbáltam szép szóval, botránnyal való fenyegetéssel visszaszerezni magamnak az uram, de hiába. Hosszú tusakodás után furcsa lépésre szántam el magamat. Egy félhős, őszj este felkerestem a gazdag özvegyet és kértem, adja vissza az uramat. Kérésemre a nő a következőket felelte:

— Asszonyom, én szeretem az urát s ő is engem. Ahol két ember szereti egymást, bűn a harmadik, reménytelen szerelmes közbelépése.

Agyamat elborította a vér és alig tudtam visszatartani magam attól, hogy előrántsam a minden eshetőségre magamhoz vett revolvert.

Hogy miként kerültem ki az uccára,

nem tudom. A hideg őszi eső térített magamhoz. Elkieseredve néztem vissza a kert közepén álló vilóra, melyben utolsó reményemet hagytam. Egyszer csak elfogott a düh. Kivettem ridikülömből a revolverem és az imént elhagyott szoba nyitott ablakához surrantam. Felemeltem kezemet és a revolver csövét bedugtam az ablakon. Éreztem, hogy gyilkolni fogok. Mikor azonban a ravasz megrántására került a sor, minden akaraterőm megbénult és üres tekintettel figyeltem, mint táncoló revolverem csövén a szobából kiáradó lámpafény. Kezem csüggedten leengedtem és imbolygó léptekkel indultam a kapu felé. Az uccán újra csak megálltam. Nem tudtam belenyugodni abba, hogy elvegyék tőlem az uramat. Már-már ismét visszafordultam, hogy valóra váltsam ádáz szándékomat, amikor dühös szoritás markolódt csuklómrá. Felrezzentem és az uramat találtam magam előtt.

— Mit tettél?! — hörögte és erősen leszorította revolvert tartó kezem.

Meg akartam nyugtatni, de gonosz ötlet pattant agyamban.

— Megöltem — mondtam egykedvűen.

Férjem arca eltorzult, még jobba megszorította csuklómat, és a lakás bejárata felé vonzolt.

Fél úton hirtelen megállott, rám nézett és azt kérdezte:

— Miért tetted?

Pár pillanatig szó után kapkodtán majd alig hallhatóan válaszoltam:

— Mert szeretlek.

Ujra csend lett. Az uram remegő kézzel a fegyver után nyult, kihúzta ujjaim közül és parancsolóan szólt:

— A gyilkos én vagyok, te semmől sem vagy. Ennyivel tartozom neked.

Szerettem volna felsikoltani örömtől, de hallgattam. Most már elhúztam a lakás felé férjemet.

Az előszoba ajtajánál nem találkoztunk senkivel. — A szalónba, mely az imént hagytam el csak, az uram után léptem be s a küszöbön már beszélni kezdtem:

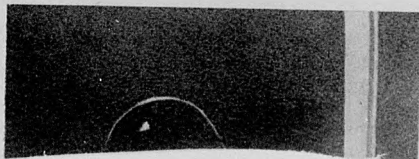
— Lássa asszonyom, az én uram mégis az enyém... Nem tudtam tovább folytatni. A nő eltorzult arccal ült egy karosszékekben. Szembe fordult a nyitott ablakka! és megüvegesedett szeméi a kert sötétségére meredtek.

Azonnal hozzáugrottam, megfogtam kezét s jeges borzongás futott keresztül. Szívéhez hajoltam, nem dobozott...

Az orvos szívszélhűdést állapított meg és mindmáig nem tudta senki, hogy azért halt meg, mert megjedte az én revolverem csövétől.

Uraim, nem tudom, gyilkos vagyok-e?. Bizonyos azonban, hogy ma este azért játszottam oly valóságot elbízottan, mert ebben a szerepben én vezettem.

A lársaság kászolódni kezdett. Odakünn hajnalodott.

A KÉTÉLETŰ* SZINÉSZNŐ

A néhány hónappal ezelőtt bemutatott Sacy von *Blondel*-filmben mutatkozott be egy fiatal leány, Pessy Mara, aki a film főszerepét meglepő tehetséggel kreálta. A film néhány kockája valahogy kikerült Berlinbe, ahonnan néhány nappal ezelőtt levél érkezett Pessy Mara címére az egyik legnagyobb német filmgyártól. A filmgyár vezetősége aziránt érdeklődött, hogy nem volna-e kedve Berlinbe jönni filmezni a fiatal színésznőnek.

Talán mondanunk sem kell, hogy az újonnan felfedezett színésznő magyar és a Pessy Mara név csak színpadi álnév. Valójában *Pesánszky Mária*nak hívják és arról nevezetes, hogy nappal komoly foglalkozást űz.

A Sacy von *Blondel*-film főszereplő-nője ugyanis az egyik fővárosi könyvtár tisztviselője.

— A tisztviselőnséget egyelőre még nem hagyom abba — mondotta nekünk Pessy Mara, — mert e pillanatban még mindig a könyvtárban foglalkozás az én

szememben, mint a színésznőség. *Hogy mégis a színpad felé gravitáljak, annak az az oka, hogy két évvel ezelőtt Balatonalmádiban nyaraltam.*

Itt ugyanis egy este nagyobb társaság előtt inkább csak hangulatsínálásból énekelgetni kezdtem. Ettől a naptól kezdve ismerőseim mindennap énekeltek és arra igyekeztek rábeszélni, hogy iratkozzam be egy énekiskolába. Addig-addig beszéltek, amíg — amikor Pestre kerültem — megfogadtam a tanácsukat. Néhány hónappal később már koncerteken léptem fel magánszámokkal.

Történt, hogy egy alkalommal a Törekvés dalkör műkedvelőelőadást rendezett. *Kálmán Imre* „*Marica grófnő*” című operettjét mutatták be és engem kértek fel a címszerep eljátszására. Bár addig sohasem voltam színpadon, mégis habozás nélkül elfogadtam a szerepet. Amikor az operettben először léptem ki a színpadra, egy kis baj történt. Amikor ugyanis a sugó meglátott, odasúgta nekem, hogy remekül néz ki a toalettem. Ugy látszik ruhám nagyon tetszhetett neki, mert

egészen elfelejtkezett arról, hogy a sugólyukban ül.

egy zavaromban össze-vissza beszéltem mindent, természetesen nem a irabból, hanem ami éppen eszembe jutott. A sugó csak percekkel később állta fel a szavakat, de a közönség nem ett észre semmit. Előadás után odapett hozzám a Törekvés elnöke és omlokon csókolt. Megfogadtatta velem, hogy beiratkozom egy színiskolába.

Másnap fel is mentem Rózsahegyi álmánhoz, aki meghallgatott és *azonnal felvett tandíjmentesen növendékei közé*. A többi már ment magától. Naon boldog voltam, hogy Sacy von ondel filmjében szerepelhettem, de zintén szólva, a színpadot mégis bban szeretem. Ez az oka annak, gy eddig még nem döntöttem a ber-i hangosfilm ajánlat elfogadásáról. shet, hogy mégis Pesten maradok, ert úgy érzem, hogy inkább operettszín- don van a helyem.

Adolphe Menjou két kedvence papagájával (Fotó Paramount)

volt Európába jönni, két madarát is magával hozta, három papagájt pedig egyik kollégájára bízott, azzal, hogy őrizze meg a madarakat addig, amíg visszajön.

Menjouit Párizsban érték a papagáj-kórról szóló első hírek, ő azonban nem sokat törődött ezekkel a hírekkel és nem vált meg két madarától. Később azonban mégis kénytelen volt a két állatot az állatkertnek ajándékozni, mert a szálloda igazgatója kijelentette, hogy a többi vendégek nem tűrik a papagájt és ezért arra kérte Menjouit, hogy költözködjék ki a szállóból. Menjou sértődötten egy másik szállóba költözött, de néhány nap múlva itt is tudomására adták, hogy a papagájkór

miatt nem kívánatos a két állatot a szállóban tartani...

Igy azután Menjou az állatkertbe küldte a két papagájt. Most pedig, hogy visszatért Hollywoodba, első dolga volt, hogy felkeresse azt a barátját, akinek gondjaira bízta három papagájt. És öröme leírhatatlan volt, amikor régi madárbarátait viszontlátta.

Ujabbban az is divat lett Hollywoodban, hogy a filmszínésznők válukon egy papagájjal jelennek meg az uccán. Ugy néznek ki, mint nálunk a *planétás cigányasszonyok*. Ezt a divatot különben Bernice Claire filmszínésznő honosította meg a filmvárosban.

filmszínésznő, szerzett magának élő pa-

között ay Mae három ett ma- annyira a színes larakat, minden a válna

a Mae rendelt néhány ayt és i diva- apagáj, antasz- zökött. ard, a film- százöt- fizetett t-papa-

tán a apagáj sekről wood- nagy lenség, zínész- ladott nesnek adara- azon- rődek ral és a leg- zené- ák a olást.

Menjou- esebb ok közé Holly- gyhogy nytelen

U* FILMC* SILLAGOK

* C* SILLAGASZ: HAVAS ZSIGMOND *

Joe E. Brown. Amerika legifjabb, de egyik legnépszerűbb táncos filmkomikusa. Szülei nagyon szegények voltak és ezért nem iskolázathatták. Joe egy tucat állással próbálkozott meg addig, amíg egy napon elszökött egy vándorcirkusszal. Itt először reklám-ember volt és munkája mindössze csak annyiból állott, hogy minden reggel kifestették az arcát, hátára egy plakátot függesztettek és ő estig mutogatta magát, illetőleg a plakátot a kis városok járókelőinek. Később lovászfű lett, majd műlovar, még később clown és végül táncos akrobata. Néhány esztendő múlva búcsút mondott a cirkusznak és átpártolt a színházhoz. Itt is sikerei voltak, mint ahogyan kitűnő eredménnyel működött a futballpályán is. Amikor a mult esztendőben a filmhez került, már Amerika egyik ismert komikusa volt. Első filmjében Marilyn Miller partnere volt

és ebben óriási sikert aratott akrobatikus táncával. Sikerét azonban nemcsak táncetehetségének, hanem furcsa megjelenésének is köszönheti. Túl magas és nagy a szája. Ezért nevezik a „gumilábú gorillának.” Egészen biztos, hogyha filmjei Európába is átjutnak, itt is szép sikert fog aratni. Címe: First National-Studio, Burbank, Calif.

Lila Lee. Évekkel ezelőtt is nagy sikert aratott és ma mégis új filmsztárral, mert a köelmúltban még senki sem merete volna hinni, hogy viszont fogjuk látni a mozivásznon. A szép, fekete hajú filmsztárral gyermekkorában került a színpadra és gyermekszerepeket alakított. A filmhez is mint gyermekszereplő került. Nagyon szép sikereket aratott, majd később mint felnőtt leány is megtartotta pozícióját. Napról-napra népszerűbb lett, egy napon azonban váratlanul megakadt pályáján. A közönség megunta és a filmgyárak emiatt nem

Joe E. Brown

Hirschfeld karikatúrái

Lila Lee

adt
volt
nem
nev
élet
sen
felb
nek
zolt
cow
Fir
0
öreg
Kon
tetl
teh
szer
nem
am
ked
zat
drá
és
lehe
gyo
drá
bot
síti,
fősz
a fi
néh

Otis Skinner

David Manners

Hirschfeld karikatúrái

adtak neki több szerepet. Lila kénytelen volt gyorsan visszavonulni. Ezt azonban nem bánta meg, mert férjhez ment egy neves filmszínészhez és boldog házasságot él. Hosszú évek után, amikor már senki sem emlékezett rá, hirtelen ismét felbukkant. A filmgyárak szívesen adtak neki szerepet és nagy sikerrel találkozott be mint William S. Hart, a veterán cowboy-filmszínész partnernője. Címe: *First National-Studio, Burbank, Calif.*

Otis Skinner. Új filmszínész. Olyan öreg, hogy maga sem tudja, hány éves. Korára azonban könnyen következtethetünk, ha tudjuk, hogy 1877-ben, tehát 53 évvel ezelőtt játszott a szerepét a színpadon. Otis Skinner nem fiatal, nem is szép és mégis az amerikai színházközönség dédelgetett kedvence. Népszerűségének magyarázata: jó színész. A színpadon főleg drámai szerepekben aratott nagy sikert és nálánál jobb Shylock-ot nehezen lehetne találni Amerikában. Legnagyobb sikerét azonban a *Kismet* című drámában aratta és mivel ezt a darabot most az egyik filmgyár megfilmesíté, Otis Skinnert hívták meg a férfi főszerep eljátszására. Skinner vállalta a filmszerepet és így hetven és egy-néhány éves fejjel filmszínész lett.

David Manners. Amikor Kaliforniában az első beszélőfilmeket készítették, több nagy filmvállalat szerződletési ajánlatot tett David Manners-nek, Amerika ünnepelt színpadi színészenek. Manners azonban nem akart hűlten lenni a színpadhoz, amely már gyermekkorától adta neki kenyeret, hírt és dicsőséget. A sors azonban másképp rendelkezett. David Manners legutóbb megbetegedett és szülőhazájába, Kanadába ment pihenni. Itt sem gyógyult meg és ezért orvosai tanácsára Kaliforniába ment. Itt hamarosan összeszedte magát, mielőtt azonban visszament volna New-Yorkba, meg akarta nézni Hollywoodot. Ebből a kíváncsiságból filmszerepet ismét felajánlották neki *Sheriff Az út vége* című darabja filmváltozatának főszerepét és ő vállalta a szerepet. A felvételek befejezése után Honoluluba ment, ahol megnősült és fiatal feleségével Hollywoodba ment nászútra. Itt ismét szerepet bíztak rá és ezért David Manners egyelőre nem tud visszamenni a színpadra. Szabad óráiban darabírással is foglalkozik. Színdarabjai — menedzserének véleménye szerint — nem elég jók arra, hogy előadják, de nem olyan rosszak, hogy színre ne kerüljenek... Mint szerző tehát nem dicsekedhet sikerrel.

Wallace Beery

Richard Barthelmess

MI TÖRTÉNT?

A filmesillagok világában

nagy fényvel és pompával szokták az esküvőket megtartani. Nemrégiben ismét ilyen fényes esküvőt láttak a jó hollywoodiak. Edith Mayer, Louis B. Mayer filmmágnás leánya esküdött örök hűséget William Götznek. A menyasszony ruhája valóságos költemény volt. Egybeszabott princess satinruha, hosszú uszályal, a fátyolon hímzett apró rózsák és az arc körül narancsvirágkoszorú. A menyasszonyi csokorliliomokból és fehér orchideákból állott. A nyoszolyóleányok a következők voltak: Marion Davies, Corinne Griffith, May MacAvoy, Bessie Love és Carmel Myers. Türkizkék crepe-romainból készült, empire-stílusú ruhában voltak. Kezüikben szegfűből és kaméliából kötött csokor volt.

Egy amerikai

fiú egy liter pipacsparfümöt küldött „ajándékba” Alice White filmszínésznőnek. A küldeményhez kísérőlevelet írt, amelyben sürgősen ölven dollárt kért a filmszínésznőtől, hogy a parfümöt, amelyet hitelbe vásárolt, kijizethesse . . .

Wallace Beery,

a neves filmszínész, mielőtt a filmhez került volna, elefántréner volt a Rourpaugh-cirkuszban.

Van egy

új filmszínész Hollywoodban, aki minden filmjében ukelelén játszik. A neve: Cliff Edwards, gúnynevén Ukelele Ike. Cliff eddig szállodákban lakott, de mivel otthon állandóan ukelelezett, mindenütt felmondták neki. Most kénytelen volt magának egy villát bérelni. A villában kedve szerint lárházhat . . .

Most tudtuk meg,

hogy Joan Crawfordnak, a kedves filmesillagnak ikertestvére van. Az ikertestvért Mildred Resslernek hívják,

huszonnégy éves és koloraturénekesnő Chicagóban. Mildred most filmszínésznő akar lenni és ezért Hollywoodba utazott.

Bizonyára mindenkit érdekel

az a hír, hogy Greta Garbo fivére neves színész. Londonban szerepel, huszonöt éves és egyelőre még — nem világhírű . . .

Richard Barthelmess

a napokban egy puma társaságában ment haza. Felesége és kisleánya egyaránt megdöbben, amikor Dick a vaddal megérkezett, a filmszínész azonban megnyugtatta őket, hogy a puma szelídített példány és azért hozta haza, mert egyik legközelebbi filmjében együtt fog vele szerepelni és nagyon fontos, hogy a felvételek megkezdéséig megszokja őt. Barthelmess felesége nem nagyon örül a veszedelmes vendégnek.

Leila Hyams

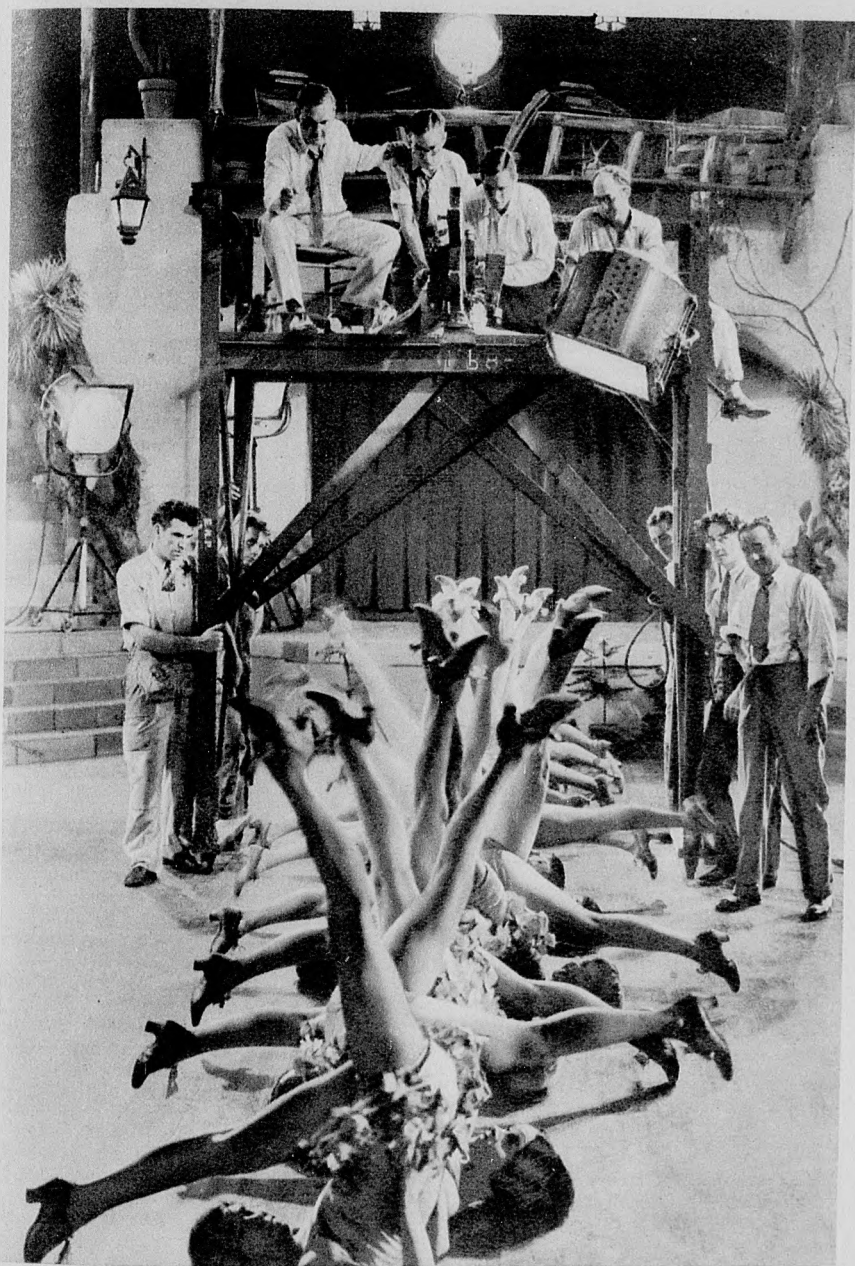
filmszínésznő legutóbb négbélműtéten esett keresztül. Állapota javult és valószínű, hogy rövidesen folytathatja a szereplését.

Az egyik filmgyár

kétszáz mexikói statisztát kért a Casting Office-től. Erre nyolcszáz jelentkezett. A válogatásnál a nyolcszáz temperamentumos mexikói olyan parázs verekedést rendezett, hogy a filmgyár igazgatója csak a rendőrség igénybevételeivel tudott rendet teremteni.

A fiatal

Douglas Fairbanks pályájának kezdetén heti hatszáz dolláros gázsit kapott, de amikor megtudta, hogy filmjét úgy hirdetik, mintha az apja filmjei lennének, szakított a filmgyárral és egy másik vállalatot kötött szerződést. Itt azonban csak heti kétszáz dollárt kapott. Azóta természetesen már régen újból elérte a hatszáz dolláros gázsit.

Beszélőfilm-revűfelvétel az egyik hollywoodi stúdióban (Fotó First National)

Jannings, ÉLETE, MULTJA, KARRIERJE

Amikor először volt szerencsém megismerni Emil Janningsot, a világ egyik legnagyobb színészét, még fiatal, élet-erős, nagy reményekre jogosító fiú volt, aki később várakozáson felül beváltotta a hozzáfűzött reményeket.

Abban az időben tele volt élnívágással, ambícióval, tudásszomjjal és tanulni-akarással. És nagy étvágygal rendelkezett. Ezt az étvágyát sohasem tudta kielégíteni.

Jannings kezdelben iskolába járt, de az iskolapadot hamar megunta és mivel volt egy barátja, akivel sokat volt együtt, egy napon azzal a meglepő kijelentéssel állt édesanyja elé, hogy színész szeretne lenni... A barátnak ugyanis némi köze volt az egyik színházhoz: szolga volt...

Emil Jannings

Jannings édesanyja türelmesen meghallgatta az eléje terjesztett tervet, aztán egyetlen erőlyes gesztus kíséretében kijelentette:

— Nem!... Tanulj te is, mint bátyáid!...

*

Jannings úgy tett, mintha belenyugodott volna édesanyja határozatába és tovább tanult.

Egy esztendő múlva azután ismét az édesanyja elé állt és a következőket mondta:

— Mama, én tengerész szeretnék lenni!
— Nem! — felelte határozottan a mama, de Emil most nem törődött bele a határozatba, hanem kijelentette, hogy ha kívánságát nem teljesítik, megszökik hazulról.

Az anya erre felöltöztette a gyermeket, felült vele a vonatra és elvitte Hamburgba. III száz márkát, egy vajaskenyérét, néhány klasszikus könyvet nyomott a kezébe és egy induló hajóra beadta inasnak...

A fiatal Jannings ezen a hajón a szakács mellett teljesített szolgálatot.

Egy évig tartott a tengerészélet, amely tele volt munkával, kalanddal és — csalódással...

És az enniváló!

A jóélvágyú Jannings egy esztendőn keresztül csak szólt húst és kétszersüllet evett. Ez a két étel volt azelőtt minden hajósinas főláptaléka.

Meg is utálta mind a kettőt, úgyhogy még ma is rosszul van, ha a régi életre gondol.

Étvággyát tehát elvesztette, de a kalandok utáni étvággya továbbra is növekedőben volt.

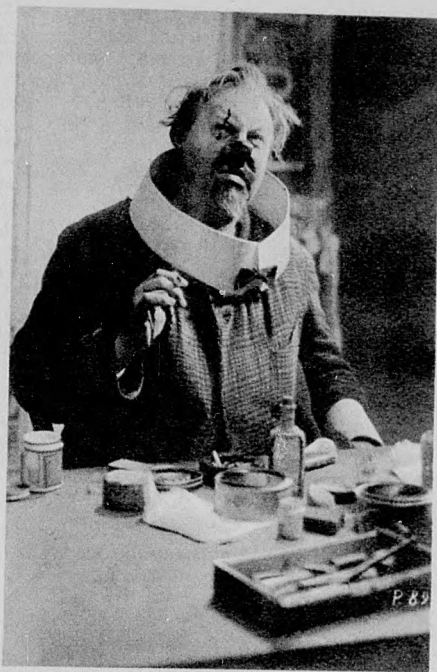
*

Az egy esztendő letelével búcsút mondott a tengerészéletnek és visszalért a szülői házba, ahol ismét találkozott régi barátjával, a színházi szolgálóval.

A barát most megmulatta, hogy mit ér az ő támogatása és a fiatal Janningsot bejuttatta a színházba, de nem színésznek, hanem kulisszagazgatónak...

Ha a színpadon, a színpalak között zajt kellett csinálni, akkor Jannings szintén lármázott... Tele torokkal bőmből.

Ebben a színházban egy esztendeig tartott Jannings szereplése és ezután emelkedett a pályán. Bürgsteinba, egy kis német városba került, ahol egy színésztrupp volt. A direktor bonvivánnak, karakterszínésznek, intrikusnak és színlapkihordónak szerződtette le. Ezek mellett még mint kellékes is működött a szegény Jannings, akinek ez az utóbbi volt a legnehezebb feladata. A kis színháznak ugyanis semmiféle kelléke nem volt és a kellékesnek fel kellett használnia megnyerő modorát, hogy a színház számára

Jannings: Kék angyal (Fotó Ufa)

a szükséges kellékeket a városka polgáraitól összekoldulja. Egyszer egy asztalterítőt, máskor néhány képet, jaliórát, függönyt, szervizt, székeket és egyéb holmikat kellett kölesön kérnie.

És ezért a kemény és keserves munkáért napi kemény öten garast kapott.

Öt évig tartott ez az élet. Sokat dolgozott, keveset evett, de megtanult játszani. Megismerte a kisvárosok polgárainak életét és ez jobb iskola volt, mintha valamelyik nagy berlini színházban kezdte volna meg karrierjét.

Azokat a figurákat, amelyeket a filmen alakít, mind nagyon jól ismerte, mindegyikkel személyesen is találkozott és talán ennek köszönheti mai nagy népszerűségét és lehetőségét.

Abban az időben szívesen dolgozott, nem zúgolódott, hiszen kollégái sem voltak jobb helyzetben, sőt még a direktor sem bővelkedett földi javakban és az öreg, aki nagy családot tartott el, örült, ha havonként néhány forintot megkeresett.

Bürgsteinből tovább vándorolt és Glogau, Stettin, Halle, Nürnberg, Darmstadt és Königsberg voltak életének kisebb állomásai. És végül Berlinbe került.

Jannings: Apák büne (Fotó Paramount)

Tévedés azt hinni, hogy Berlinben mingyárt nagy fizetés, siker, népszerűség várt rá. Nem. Berlinben kezdetben senki sem törődött vele. Kis fizetést kapott és boldog volt, ha szerződéshez jutott.

Később Reinhardt színházához került és ugyanakkor kezdett filmezni is. Lubitsch, aki akkoriban még maga is színész volt Reinhardtnál, beszélt rá arra, hogy vállaljon filmszerepet.

Egy kisebb szerep eljátszása után egyszer az a meglepetés érte, hogy az egyik filmgyár igazgatója sürgősen magához hívatta. Janningsnak megdobogott a szíve, mert azt hitte, hogy az igazgató látta első szerepében és most egy főszerepet akar rábízni.

Remegő térdekkel állt az igazgató elé, akinek első kérdése ez volt:

— Sportol?

Jannings nem tudta, hogy az igazgató miért kérdezi ezt tőle, de azért bátran rávágta:

— Igen!

— Rendben van, akkor napi tizenöt márkás fizetéssel leszerződtem...

Janningsban elhűlt a vér, amikor ezt a nagy összeget hallotta, de aztán roszszat sejtve, megkérdezte:

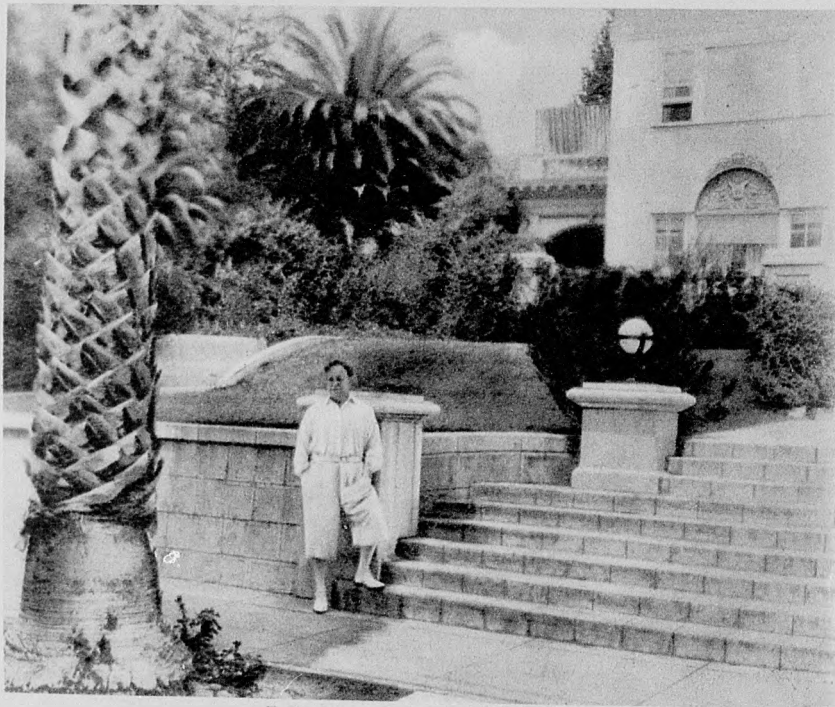
— És mit kellene ezért a fizetésért csinálni?

— Tudja, egy bravur-filmet akarok csinálni — mondta a direktor — és magának „csak” annyi dolga lenne, hogy egy hídról egy gőzös tetejére ugrana, aztán legrana egy robogó vonatról és efféléket... Tudja, újabb ilyen filmeket csinálnak az amerikaiak... Miért ne csináljunk mi is?...

— Persze — felelte Jannings. — Miért ne csináljon?... Csak csináljon...

De maga ugorjon le arról a hídról... Szerencsés utat!...

A filmszerződés azonban nem késett sokáig. Nemsokára egy Erna Morena-filmben kapott jelentős szerepet. Amikor Jannings előtt lepergették a filmet és ő meglátta magát a mozivászonon, kétségbeesetten felkiáltott és megszökött a filmgyárból. Két szemfüles segédrendező azonban utána iramodott, megfogta és megmagyarázta neki, hogy nagyon is jól

Emil Jannings hollywoodi háza előtt

játsz
látja
J
akko
vele
szév
É
el.
játsz
lett,
is
rá:
Am
happ

Jannings mint I. Pál az „Oroszország”-ban

játszott... Mindenki, amikor először látja magát a filmen, elszörnyűködik...

Jannings erre szépen megnyugodott. Ha akkor az a két segédrendező nem törődik vele, ma a világ egyik legjobb filmszínészeivel szegényebbek lennénk.

És a film soha többé nem eresztette el. Állandóan emelkedett és egymásután játszott a nagy szerepeket... Nagy lett, népszerű lett és egyszer Amerikába is kivitték. Amerikában azt mondták rá: „A világ legjobb filmszínésze.” Amerikában, ahol az emberek csak a happy-endes filmeket szeretik és ahol

Jannings nem akart és nem is játszott happy-endes szerepeket.

Jannings művészele a való életet tárja elénk, azt az életet, amely nem mindig és nem mindenkinek végződik happy-enedel és amely tele van gyengeséggel, nyomorúsággal és keserőséggel...

Jannings él a filmen, az ő nyomorull figurái az életből léptek a mozivászatra...

Ennek köszönheti a dícsőséget, a hírnevet, népszerűséget, vagyont és mindazt, amit ember az életében elérhet...

Jannings mindent megkapott, de ő maga mindentől megcsömörlött.

Amin az egész világ nevet

Különös közjáték

— Hallotta, hogy két amerikai repülő két hétig egyfolytában repült a világ körül. Egyetlen egyszer sem szálltak le, két teljes hétig maradtak a levegőben.?

— Az is valami? Az én sógorom két évvel ezelőtt egy dinamitrobbanásnál a levegőbe repült és azóta még mindig nem jött le!

(Aftenbalded)

Bibliai . . .

Egy francia szabó cég-táblája fölé egy aranyalmát akasztott s mikor valaki annak oka felől érdeklődött, a következő magyarázatot adta:

— Az aranyalmát én hálából akasztottam ki. Mert nézze csak! Ádámot Éva az almával csábította el, különben még ma is ruha nélkül járkálna a paradicsomban! És mi-ből élének akkor a szegény szabók? (Ulk)

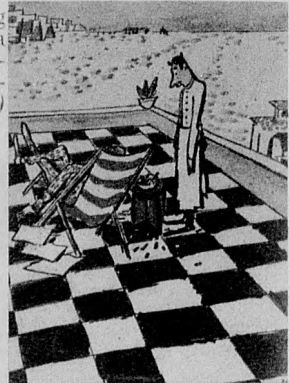
Komoly vetélytárs

— A Brownné ki fogja szorítani a rádiót!

— Honnan gondolja?

— Mert ha valamit ő előtte elmondanak, azt egy perccel később az egész világ tudja. (Punch)

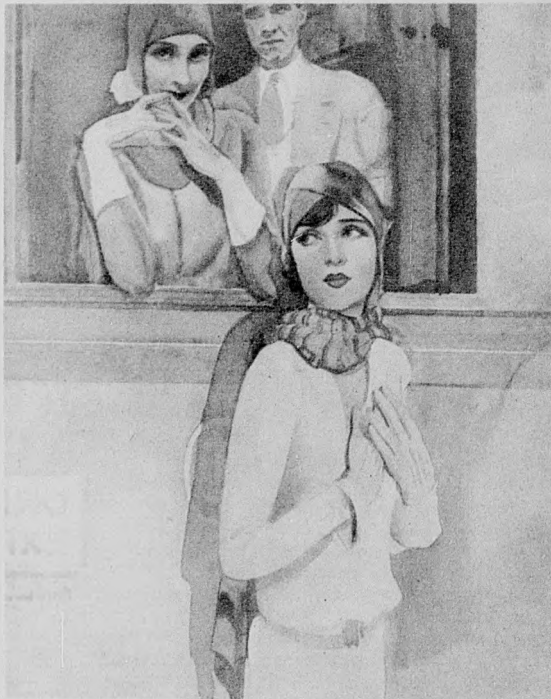
Kánikola

— Mit parancsol, milyen fagylyaltot? Vanília, eper, málna, jegeskávé?

— . . . nília . . .

(Ulm)

— Bosszantó ez a dolog! Haroldnak kereken megtiltottam, hogy kijöjjön a pályaudvarra, mert utálok az érzékeny búcsújelenetekkel — de azért mégis csak szemtelenség tőle, hogy nem jött ki!

(Fliegende Blätter)

A segítség

— Mit csináljak, elmegyek, ha a naccsága felmondott, de a Pufitól nagyon nehéz elválnom . . .

— Ugyan miért?

— A kedves jószág mindig úgy kitisztogatta a lönygerokat — soha nem kellett mosogatnom . . .

(Punch)

Cirkuszi öltözöben

— Na, hogy tetszik az uram, mint kentaur ?
 — Ezt kentaurnak hívják ? Érdekes, én azt hittem eddig, hogy a kedves férje lenyelt egy lovat!
 (Lustige Blätter)

A gentleman

— Tudod, valódi úri dáma volt! Gyönyörű, kedves, elmentünk együtt a színházba, majd vacsorázni, aztán egy bárba. A hangulat az utolsó percben olyan volt, hogyha még egy üveg pezsgőt megiszunk, feltétlenül az enyém lesz! Minden ezen hiúsult meg!

— Hát miért nem rendelted meg azt a pezsgőt ?

— Mert akkorra már elfogyott neki minden pénze!

(Froufrou)

A legújabb skót vice

Archibald McCarthy, a takarékos skót tizenöt évig hord egy kalapot. A tizenhatodik esztendőben végül mégis csak újat kell vásárolni. Nehéz szívvel elmegy hát a városka egyetlen kalaposüzletébe. Megáll az ajtóban és odaszól a tulajdonosnak:

— Mit szól hozzá, már megint ill vagyok!

(Kansas)

A néger

Csikorgó hidegben félig megfagyott néger talál az országúton a sheriff. Az eszméletlen embert felkötí a lovára s bevágat vele a városba az orvoshoz, aki vizsgálat után kiadja az utasításokat:

— Nem sok a remény, de azért meg kell próbálni! Két ember tartsa, a harmadik pedig öntsön konyakot a szájába!

Mire a néger lassan felnyitja a szemét:

— Nem, uram! Inkább egy tartson és kettő öntse a konyakot! (Punch)

„Kannibál-est” a strandfürdőben

— És hol a feleséged ?

— Feltálatam rostélyosnak egy öreg kannibál számára.

(Lustige Blätter)

* Társaság és Divat *

A bárónő délutáni teáján

A háziasszony bűnbánó hangon tesz vallomást:

— Meg kell hogy bocsássatok nekem, de én ma egyetlen tisztességes pletykát sem tudok.

A társaság nyomban véstörvény-zékké alakul és rövid tanácskozás után — megbocsátanak a bűnösnek.

Indok: A kánikula és az uborkaszegen kellős közepe.

A delikvens hátalélt szívvel veszi tudomásul bírái nagy-alkúságát.

— Azért ne gondoljátok, hogy üres kézzel vártalak benneteket. Van egy kedves történetem, amely festvérek között is felér három kiadós pletykával.

— Ide vele.

— Az nem tartozik a ritkaságok közé, hogy egy nő szépségének és fiatalságának teljében kiemelkedik környezetéből s káprázatos fénybe és pompába kerül. De hogy ez a fény születése első pillanatában borítsa el sugárözönével szegényes hajlékában, az igazán nem mindennapi esemény. A múlt héten viszont ez történt: Egyik este nagy arisztokrata társaság rendezett éjszakai autókirándulást három nyolchengeres gépszörnyetegen. Amint Aszód falun száguldottak keresztül, úgy hajnali két óra tájban, az egyik kis házból jajveszékelve szaladt ki egy négyesztendő apróság s mikor a társaság — megállítva a kocsikat —

érdeklődött a kis gyerek rémületének oka felől. Nagy nehezen megtudták, hogy bent a ház egyetlen szobácskájában a gyerek anyja egy másik apróságnak adott életet s a szülés pillanatában a szegény asszony teljesen egyedül volt, sőt még világítás sem volt a szobában. Az autók felsorakoztak a kis szoba két ablakoeskája előtt, s fény-szóróikkal olyan tündéri kivilágítást, illetve bevilágítást rendeztek, illetve Aszódon még nem láttak. Ilyen valóban ragyogó asszisztencia mellett nem sok gyerek jön a világra. Persze, ez a világítás önmagában véve még nem sokat használt volna az újszülöttnak, de az anyának sem, ha nem kísérte volna a társaság jóvoltából mindenféle ajándék és pénzeske. De ez is akadt bőven. Rokokok, szomszédok is kitétek magukért a nem mindennapi esemény alkalmából s ha valamilyen kabbala valaha is beteljesült, akkor ennek a fényben született apróságnak egész élete ragyogó és derült kell hogy legyen.

— Őszintén kívánjuk neki.

— Eryébként ez a hét a megbocsátások és kimagyarázások jegyében folyt. A pólóklub-beli meghívó-ügy a szereplő személyek megelégedésére, mindenféle békítő nyilatkozatokkal zárult s a herceg autóafférje is befejezettnek tekintethető, hála a herceg minden készségen felül álló szavahihetőségének, mely mellett igen sokan tettek hitet.

— Hála istennek, ezen is túl vagyunk. A viszontlátásra drágáim.

HOFFER PONGRÁC

képesített szücsmester

BUDAPEST, IV. KERÜLET, ESKÜ UT 6 SZÁM.
(Klotild-palota) Telefon: A. 377-62.

Eredeti párisi szőrmemodellék. Bundák készen és mérték szerint. Kedvező fizetési feltételek! Augusztus 20-ig előfőny árak.

Gummi

harisnya, harkó-
tők, serykötők,
betegápolási s hi-
gténikus cikkek

Wesely és Társa utódja Nagy Károly Frigyes, Buda-
pest, IV. Apponyi tér 1/a. Árjegyzék ingyen. Tel.: Aut. 833-25

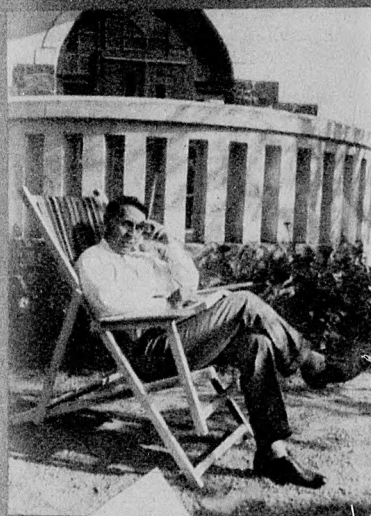

ÉRCKÖVI LÁSZLÓ ES VIG MIKLÓS
TÁRSULATÁVAL. BALOLDALT SZEDŐ MIKLÓS

Akik a
Dehiválat
üdvözlik

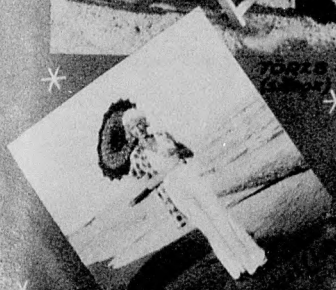
TAMÁSSI LIVIA (JUAN LES PINS)

FEJES TER (SENTERING)

... (GÁRDONY)

letének
tudják
eskájá-
apró-
lanatá-
gyedül
a szo-
a kis
fény-
ást, il-
mi yet
alóban
m sok
vilá-
sokat
de az
olna a
ándék
n. Ro-
gukért
alkal-
valaha
nyben
te ra-

bocsá-
folyt.
ereptő
enféle
a her-
ekint-
sögen
y mel-

Va-

hasko-
kötő,
ási s hi-
cikket

es. Buda-
833 - 18

az 52. és 53-ik oldalhosszon. Következik legújabb rádióhíreink elmondása.

Oroszországban egymillió rádiókészülék van használatban és hatvanegy adóállomás működik. Ezek, amint azt már többször megírtuk, állandóan zavarják a lengyel és német adókat. Ezért most

a két ország rádiótársasága elhatározta, hogy éterháborút indít Oroszország ellen.

Német- és Lengyelországban olyan adóállomásokat állítanak üzembe, amelyeknek más dolga sem lesz, mint az orosz adóállomások zavarása. Más.

A berlini rádiótársaság palotájában hangmúzeumot állítanak fel.

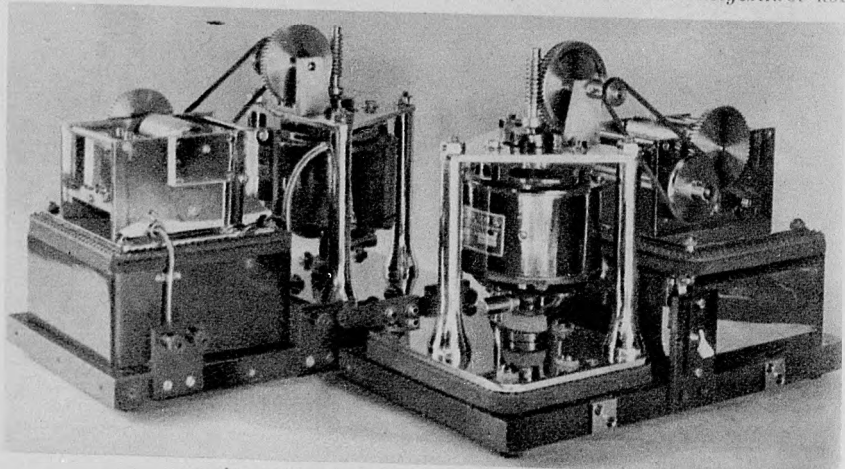
A német rádiótársaság ugyanis minden jelentősebb helyszíni közvetítéséről gramofónfelvételeket készített,

amelyeket gondosan megőríz az utókor számára. Gramofónfelvétel készült így többek között Hindenburg megnyitóbeszédéről, a Toscanini-hangversenyéről, a Rajnavidék felszabadításának ünnepségéről, stb. A lemezek egyébként nem kerülnek kereskedelmi forgalomba. Más.

Svájc szabadságának évfordulóját nemzeti ünneppel üli meg. Mint minden évben, úgy az idén is

hatalmas pásztortüzeket gyújtanak a hegyeken, ahol egyébként hangversenyeket is rendeznek.

A svájci adóállomások helyszínéről köz-

Az oslói nagyadó szünetjelzőkészüléke,

melyet, mint megírtuk Tomesányi Béla mérnök, a budapesti szünetjel tervezője készített, július 20 óta már üzemben van. Szállítására előtt két alkalommal rádióon keresztül mufalta be Tomesányi s ekkor a mi későn fekvő hallgatónk is hallották. Osló két szünetjelző készüléket rendelt, melyek közül az egyik — egy rövid jelzés — a rendes rövid másorszüneteket tölti ki, míg a másik egy hosszabb motívumot játszik s ezt az adásperiódus elején és éjjel a befejezés után játszik. A jelzések motívumait egy norvég zeneszerző komponálta.

betilítik
amelyek
beszéd
A
Frank
azt elk
üldözés
perseny

a kö
mely

A meg
nak kö
Az o

most

Az áll
kilowat
Az e
dió sza
suk, he

a gyar
sége E
Davent
Budape
fogást

Ez a
esetre ö
él benn
Augu
dikén

első izh
pesti St
tergoni

istenlész
Angl
elsején
H
három
venhété

az ang
Más.

Magy
dül tud
den a
van rád

A rektor
londoni
hol neg
a bekar

vetítik a nemzeti ünnep főbb eseményeit, amelyet Musy, a köztársasági elnök beszéde fog megnyitni. Más.

A legötletesebb állomás kétségtelenül Frankfurt, ahol nemrégiben — mint azt elsőnek megírtuk — rádió autóüldözést rendeztek. Most zenekari hangverseny lesz a mikrofon előtt és

a közönségnek ki kell találni, hogy melyik számot játszotta a zenekar és melyiket gramofón.

A megfektők most is értékes díjakat fognak kapni. Más.

Az amerikai Oaklandban

most készült el a világ legerősebb adóállomása.

Az állomás adóenergiája ugyanis ötszáz kilowatt. Más.

Az egyik angol rádió szaklapban olvassuk, hogy

a gyarmatok közönsége Európából csak Davenport, Oslót és Budapestet tudja ki fogástalanul fogni.

Ez a hír minden esetre örömmel töltte el bennünket. Más.

Augusztus tizenötödikén

első ízben közvetít a pesti Studió az esztergomi Bazilikából

istenlésztelelet. Más.

Angliában július elsején

hárommillió-százhetvenhétezer előfizetője volt

az angol rádióknak. Más.

Magyarországon kívül tudvalevően minden adóállomásnak van rádió zenekara.

A rekordot ebben a londoni Studió tartja, ahol negyvenöt tagú zenekar működik.

Amint halljuk, maga az angol rádiótársaság nincs megelégedve zenekarával és azt most teljesen újjászervezi és kibővíti. Karnagyul Cebric Boull, a Cowen Garden világhírű karmesterét szerződtették. Más.

Érdekes zenekari hangverseny lesz a jövő héten a római Studióban, amikor is

Verdi eddig ismeretlen zenéjét mutatják be a mikrofon előtt.

A nagy olasz zeneszerző ugyanis „Othello” című operájához írt hatalmas balettzenét, amelyet azonban eddig még sehol sem játszottak terjedelmessége miatt. Más.

Mai rádióhíreink elmondását befejeztük. A viszontolvasásra a jövő héten ugyaníll.

Illusztrált

Te vagy az é

az "Első tavasz" című operett
Szövegét írta: Harmath Imre. Zenéjét szerelte: Bródszky Miklós.

Rozgonyi

...cag a vonó,
...rtisszimó,
...ravó!
...llyatni de jó,
...rtisszimó,
...ravó!
...ncertdobogón
...vem lobogón!

ált Slágerek:

Zén dalom

egyik legnagyobb slágere
Előadják: Honthy Hanna és Nádor Jenő
felvételi

Te vagy az én dalom
Te vagy a fájdalom,
Te vagy az életem,
Halálom is nekem.
Te vagy a tél, a nyár,
Te vagy a holdszugár,
Ki könnyek éjjelén,
Világít énszelém.
És te vagy a rossz,
A bűn a bűnben,
És te vagy a szív a hegedűmben.
Te vagy az én dalom,
Te vagy a fájdalom,
Te vagy az életem,
S halálom is nekem.

Nem, nem halgatom tovább
Ezt a melódiát,
Elég, elég!
Fél, mert ez a zeneszó
Tán szívére ható,
Elég, elég!
Rég hallottam ezt a dalt,
Ezt a szenvedély-vihart!

Kis anekdoták — nagy Arinészekről

A nagyerejű *Bercsényi* egyszer éjjel hazafelé tartott egy óbudai vendéglőből, mikor a Filatori gátnál, a sötétben ráugrott valaki, hogy az aranyláncát leszakítsa.

Bercsényi se volt rest s olyat vágott az útonállóra, hogy az mint egy krumpliszák nyekkent a földre.

Aztán tovább ment a színész, de később eszébe jutott, hogy hátha agyonütötte ő azt az embert? Az aranyláncát ugyan megmentette, de megölt egy embert. Furda! A felkiüsmeref, hát visszament. A sötétben megtalálta végre a esavargót, ki még akkor is mozdulatlanul feküdt a földön. Föléje hajolt, dörzsölni kezdte. Mikor a fekvő ember nem mozdult, kétségbeesetten a lapította meg Bercsényi, hogy ő valóban gyilkosa volt az útonállónak. Szomorú szívvel ment újra útjára s el-

A szép leány elpirult

határozta, hogy bemegy a Zrinyi utcába s elmondja a dolgot.

Mikor aztán a Margithídhöz ért, rémülten vette észre, hogy aranyláncát és láncát eltűnt.

A halott elrabolta.

Tewe, a híres bécsi komikus nagy kegyben állt *Ferenc József* előtt. *Schratt* Katalin egyszer említette a királynak, hogy *Tewe*-e nagyon el van adósodva s keserű napokat lát.

Ferenc József néhány nap múlva egy könyvet küldött az öreg komikusnak, melynek lapjai százkoronás bankjegyekből voltak.

Néhány hónap múlva a király *Schratt* Katalinnál találkozott *Tewe*-vel s megszólította:

— No, kedves *Tewe*, hát hogy tetted a könyv?

A komikus meghajtotta magát s így szólt:

— *Roppant érdekesítő olvasmány volt, Felső! Aggódom várom a folytatását.*

Ráthonyi Ákos, a szép fiú s a kitünő honviván egy gyönyörű májusi reggelen egy búbajos tündérrel ismerkedett meg a Dunaparton. Rögtön meghívta a hölgyet a Hangliba egy reggelire. Ott leültek egy asztalhoz s a színész hosszan, gyönyörködve bámulta a lányka poétikus, üde szépségét.

Aztán jött a pincér s odahajolva a tündérhez, szinte remegő hangon kérdezte:

— Mit parancsol reggelire: tejet, krémet, csokoládét?

A szép leány elpirult, esábos piros ajkára igéző mosoly szállt, lesütötte hosszú selyempillájú szemét és halkán suttogva így válaszolt:

— *Kérek egy nagy bablevest dupla kolbásszal!*

Hargitai Tihámér.

Kröger dr. egyetemi tanár a világ legtitkosabb embere. Halálosan féltékeny szép feleségére, Grele-re és titokban figyeli azt a gyengéd barátságot, mely az asszony és egy Sabel nevű színész között szövődik. De nem csak Grele, hanem Edit, Kröger első házasságából született leánya is sokat szenved abban a nyomasztó légkörben, melyet apja teremelt. Egyetlen vigasza, ha vőlegényével, dr. Waldennel találkozik. Egy napon Kröger laboratóriumába hívja Sabel színészt, akivel a szerelemről kezd beszélni. Beszélgetés közben Kröger merényletet követ el Sabel ellen, mely annak majdnem életébe kerül. Felgyógyulása után Krögerné, Edit, Walden dr. és Sabel kirándulnak, amelyről rossz sejtésektől ázve térnek haza.

— Váljunk el... Ma este még túlságosan elevenek a benyomásaink, nem tudunk úrrá lenni azokon. Majd holnap, ha nyugodtan átgondoltuk a helyzetet, talán mosolyogni fogunk ezen a mostani naív zavarodottságunkon.

— Ne menjen el még, Walden! — könyörgött Edit. — Félek itt maradni!... Grete, aki higgadtabban kezdett gondolkodni, közbeszólt:

— Igaza van Waldennek, el kell búcsúznunk. A cselédség most még azt hiszi, hogy a váratlan eltűnés ügyében tanácskoztunk az urakkal, de minden további perc, melyet együtt töltünk, már botrányt jelentene. Ki tudja, talán figyeltet bennünket, talán éppen

erre vár... próbára akart tenni bennünket, hogy mit csinálnánk távollétében?

Tizenegy óra húsz perc volt. Az inas krétafehéren, feldúltan sietett be:

— Nagyságos asszony — a laboratóriumban — dadogta. Megállt, nem tudta folytatni. Walden hozzáugrott és megrázta a vállánál:

— Térjen már magához, mi történt?

— Kísérletek járnak, uram, esküszöm... tessék, jöjjenek, saját szemükkel győződhetnek meg róla!...

Rossz sejtéstől gyötörve ugrottak fel.

— Félek, hogy a kísérleteknél is gonoszabb meglepetés vár ránk! — mormogta Grete. E pillanatban valamennyiüket jeges félelem fogta el. Még sohasem érezték ennyire ellenfelük féltelmes voltát. Sabel önkénytelenül revolveréhez nyúlt, Edit reszketve könyörgött: — Az Istenre kérem, legyen óvatos!...

Egyik sem mondta ki és mégis mind-egyik arra gondolt: Kröger van a laboratóriumban.

Végigmentek a folyosón, melynek végéről a laboratórium nyílt. A tejüvegen keresztül valóban halvány fény derengett és akkor...

Tisztán lehetett látni, amint szeszé-

A BUDAPESTI HIRLAP

vasárnapi képes melléklete
a magyar újságírás szenzációja

lyes, fantasztikus alakok sötétednek fel és tűnnek el, röppenő árnyékok, testetlen lények, melyekről nem lehetett megállapítani, hogy kicsodák? Megálltak, mintha földbegyökerezett volna a lábuk. Akkor azután Walden hirtelen elkiáltotta magát:

— Ég a laboratórium!

Egy ugrással az ajtónál termett, a többiek követték. Az ajtó zárva volt, semmiféle nyomásnak nem engedett.

— Be kell törni az üvegeket! — rendelkezett Sabel.

— Siessünk! — kiáltotta Walden.

— A laboratóriumban robbanó anyagok is vannak, minden pillanatban bekövetkezhetik a robbanás. A nők meneküljenek! Telefonálni a tűzoltóknak!...

Grete és Edit rémülten kapaszkodtak a férfiak karjába: — Jöjjenek maguk is, az Isten szerelmére, menjünk már!...

A laboratórium üveglakka csörömpölve vágódott be, az inas egy vastag bottal vágott beléje. Nyomban utána sűrű, édeskés, köhögésre ingerlő gázok tödultak ki, melyek elszédítették és fojtogatták a folyosón állókat.

— Az ablakokat — hörögte Walden.

Edit fuldokolva rogyott össze, a többieknek még volt erejük föltépni a folyosó ablakát. Fölkapták Editet és az ablakhoz vitték.

— Kröger mérges gázokat fejlesztett és a laboratórium égve hagyott lámpája ezeket világította meg fantasztikus alakokká — mondotta Walden. — Nincs lüszvész...

— De hát mi cé'ja lehetett ezzel? — kérdezte Sabel.

— Az majd kiderül, ha bemegyünk — de ehhez gázálcok kellene. Meg kell várnunk a tűzoltókat.

Visszamentek a szalónba, közben Sabel már beszélt a tűzoltóparancsnokkal.

Megmondta, hogy miről van szó és kérte, hogy hozzanak gázmaszkokat magukkal. Feszült, kínos várakozásban ültek, a gond egyre súlyosabban nehezü't lelkükre.

Mit jelenthet ez az újabb merénylet és ki ellen irányul?

Megjelent az elegáns nő

divatlapjának, a Párisi Divatnak augusztus 1-i száma, mely már az őszi újdonságokat közli. A szebbnél szebb ruhamodellek mellett a kézimunkarajzok egész tömegét közli minden számában szabásmintái igen olcsón megszerezhetők. Ez a nagyszerű, modern divatlap a külföld legelőkelőbb modellrajzolóival tart fenn összeköttetést.

Feláron küldjük Önnek a Párisi Divatot 10 nappal a friss szám megjelenése után (tisztá, visszamaradt lapokat), hogy megismerje ezt a rendkívül érdekes lapot, még pedig ¼ évre 3 pengő 50 fillér helyett 1 pengő 80 fillérért.

Kérjen egy mutatványszámot, melyet 48 fillér bélyeg beküldése ellenében bérmentve küldünk. Kiadóhivatal: Budapest, VII. kerület, Dohány uca 12.

Wal
dolatu

— E
áradha
riumbó
hirtelen
Talán
ideig s
venc
akiket

Az
hallatsz
parancs
ban:

— It
kezesük

— U
szerele
laborat
nyebber
lepel és
műiségét

— Re
Tartson

A fo
ült. Wa
a paran

Magyarországon is kapható a

NORGISS ARCKRÉM

bőrifjító találmány, a bőrelöregedést megállítja és az arcot megifjítja.

Ismertetőt küld

NORGISS MŰVEK, SZIV U. 15

Követelje mindenütt

Walden, mintha eltalálta volna gondolatukat, megszólalt:

— Értelmetlen, hiszen a gázok nem áradhattak ki a becsukott laboratóriumból. Mi célja lehetett? — És egy hirtelen ötlettől kapatva felkiáltott: — Talán azt akarta, hogy legalább egy ideig senki se mehessen be az ő kedvenc munkahelyiségébe azok közül, akiket gyűlöl!

Az uccáról tülkölés, kocsirobogás hallatszott, a tűzoltók megérkeztek. A paranesnok megjelent a szalón ajtajában:

— Itt vagyunk, uraim és a rendelkezésükre állunk!

— Uraim — mondta Wa'den, — szeretnék önökkel együtt behatolni a laboratóriumba. Mint szakember, könnyebben megtalálom a gázfejlesztő telepet és megállapíthatom annak minőségét. Mindössze egy álarcot kérek!...

— Rendelkezésre áll, professor úr. Tartson velünk.

A folyosón már öt gázsisakos tűzoltó állt. Walden is felvette a gázálarcot és a paranesnok kiadta a jelszót:

— Előre!

Edit olyan nyugtalanul nézett völegénye után, mintha tengerfenékre szállott volna.

Fölfeszítették a laboratórium ajtaját, a folyosóról mindenkinek távoznia kellett. Vastag, piszkosszürke gázfelhők gomolyogtak ki, súlyosak, melyek nem szálltak föl a földről. A laboratóriumban az erős villanyfény alig tudott át szűrődni a gyilkos, sűrű ködön. Mindenekelőtt az ablakokat nyitották föl. Nem volt könnyű munka, mert Kröger gondosan lezárta valamennyit, a réseket rongyokkal tömködté teli, melyek megakadályozták az ablakok kinyitását. Azután erős fényszóró lencsékkel felszerelt kézilámpákkal világítottak mindenfelé. Walden egyszerre élnék mozdulatot tett és egy alacsony állványra mutatott, melyen egy több hengerből és üstből álló készülék állott. Pekete, görbe csövek nyúltak ki belőle és ezeknek végéből áradt ki mint egy undok, végtelen kígyó a halálthozó gáz. Walden a készülékhez rohant, kézzel elcsavart néhány csapot és a

csövek abban a percben megszüntek okádni a füstfellegeket. Jelt adott, hogy vonuljanak ki. A szobába sietett és megnyugtatta a nőket:

— Két órán beül — lizta lesz a levegő!...

Nagy lécvonatot csináltak és a tűzoltók kifeszített lepedőkkel legvezték a nehézsúlyos fellegeket, melyek lombán lódultak az uccára, lassan meghígultak és kényszeredett, vontatott húzóással szálltak föl és oszlottak szét a magasban. Hajna'i egy órára a folyosón és laboratóriumban annyira megtisztult a levegő, hogy veszélytelenül lehetett ott tartózkodni. Valamennyien fölkerekedtek és bementek a laboratóriumba. Az élesen megvilágított terem megdöbbenő képet nyújtott: a ketrecekben, üvegházikókban mindenütt hullák feküdtek. Tengeri malacok, madarak, patkányok és apró állatok eltorzult tetemei, megüvegesedett véres szemek, felbujadt hassal, kékes-zöld hullafoltokkal éktelenítve. Olyan visszataszító és szörnyű látvány, hogy a nőket rosszullet fogta el és visszatántorodtak. Ki akartak menni, de ebben a pillanatban Edit meglepetten felkiáltott:

— Egy levél... — és megütközve tette hozzá: — Waldennek címezve!

Merdöbent csend állott be. Walden kezébe vette a levelet, amelyen nyomokban felismerte Kröger jellegzetes kézírását. Valamennyien érezték a pillanat döntő jelentőségét és tudták, hogy ez a levél, amely fényt fog vetni Kröger elhatározására, tulajdonképpen mindnyájuknak szól. A tűzoltóparancsnok szalutált:

Láb-, kéz- és hónaljizzadási helyes testápolással szüntethető meg! E célra több mint húsz éve használják a legnagyobb sikkerrel a

Molnár-téle

SUDORAN-1,

amellyel nem felületes külső hatást érünk el, hanem a bajt alapjában gyógyítja, új bőrt képez. A testbőrt puhává, rugékonnyá teszi, bőrkeményedés képződést megakadályozza, ezért használják általánosan a sokat gyalogolók és sportolók télen is. Kapható patikákban és drogeriákban. Ha ott beszerezni nem tudná, azonnal postán küldi, ára P 1.50 Molnár J. vegyészeti laboratórium, Vasbuzsok 10. — A „SUDORAN” nem por, sem folyadék. — Védjegye: „Piros mezőben fehér galamb”.

— Úgy látom, reánk már nincs szükség. Távozhatunk?

— Igen, köszönöm, az urak valóban nagyon lekötelező előzékenységgel állottak rendelkezésünkre!...

— Oh, kérem, kötelességünk!

Walden zavart mozdulattal — az esze egészen másfelé járt — zsebébe nyúlt és egy ezermárkást vett elő.

— Ha megengedi, a tűzoltók nyugdíjalpja javára!

— Köszönöm, de én nem fogadhatom el! Méltóztassék postán elküldeni!

Eltávoztak, Walden még jobban megzavarodott, nem tudta, hogy nem követte-e el valamilyen tapintatlanságot. De a levél égett a kezei között, fejtörte és hangosan olvasta:

„Walden!

Röviden írok, mert a hosszú írás, bármiről szól, érzelmességet áruul el és bennem ezekben az órákban semmi sincsen kevesebb az érzélgősségnél. Az én életem különös ellentmondás, mert én az alkotó munkát a pusztulás szolgálatába állítottam. Eleinte azért ragoztam mikroszkópjaim alá a halál csíráit, hogy megöljem őket. Később beláttam, hogy ez ostobaság. Az embereknél kártékonyabb mikrobák nem léteznek. Figyelje meg: mi orvosok mindig a *testet* pusztító különféle toxoszínok és bacillusok ellen küzdünk, holott a *lelket* pusztító emberek tökéletesebb és rombolóbb munkát végeznek. Testünk még csak tud valahogyan védekezni a támadások ellen, de lelkünk károsan és véresen pusztul el, azzal senki se törődik, pedig ez a valódi halál. Én tehát ezentúl nem a baktériumok ellen fogok küzdeni, hanem az emberek ellen. Elpusztítom mindazt, amit eddig alkottam, laboratóriumomban megsemmisítve találja

JARDIN

Erzsébet királyné út 1. Tel.: Zuglói: 70-07

A fényes új műsor

kezdete 10 órakor

életem eddigi munkáját. Nem fog többé hírt hallani rólam, Walden, de én azért élek és dolgozom. Egy tükröt tartok majd az emberiség elé, torzító tükröt, amelyben Ön és a nők többi hődolói fognak pokoli karikatúrák gyanánt vergődni. Ne higgye, hogy megörültem és ha nem érti meg mindazt, amit írtam, úgy fogadja meg mindenestre egy viágoosan leírt figyelmeztetésemet: óvakodjon a nőktől, még ha azt úgy is hívják, hogy Kröger Edit! Üdvözli

dr. Kröger Kurd.

Utóirat: Siessen befejezni a nők uralmáról szóló előadásait. Félek, hogy nem sokáig lesz aktuális."

— Örültség! — kiáltott fel Sabel.

Edit könnyezve méltatlankodott:

— Oh, ez kegyetlen, igazságtalan dolog, erre nem szolgáltam rá!

Walden kedveskedve simogatta meg Edit arcát:

— De édes kis Editem, csak nem gondolja, hogy néhány zavaros sor megváltoztathatja érzéseimet?

Grete aggódva szólt közbe:

— Én ismerem Krögerert. Nem örült és ha fenyeget, úgy annak van is alapja. Rettenetes dolgokra lehetünk elkészülve!

— Felvesszük a harcot — csattant fel Sabel, — úgy-e, Grete? Szeretjük egymást és ez a szerelem erősebb, mint az emberi gonoszság!... Győzni fogunk, Grete!...

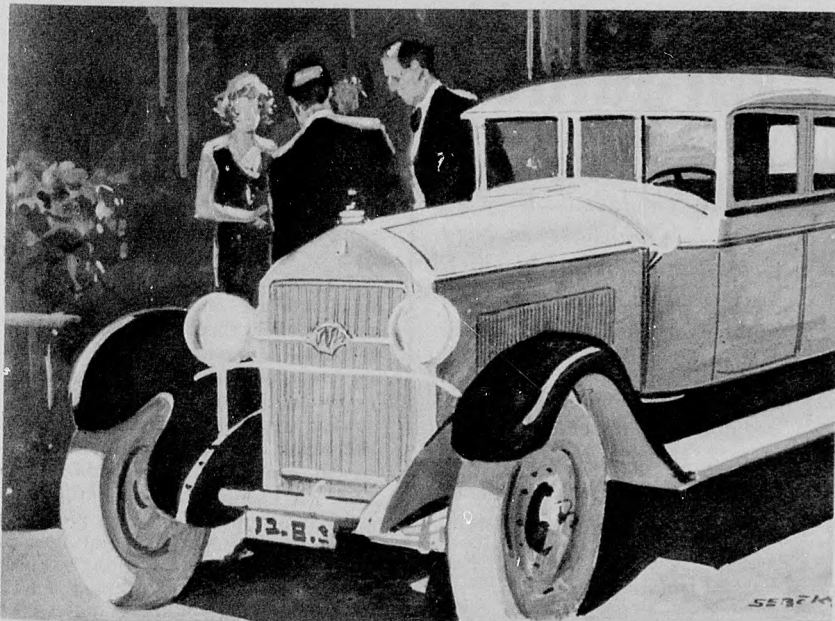
— Bár úgy lenne, hiszen már annyit szenvedtem, egész lelkemből vágyom a nyugalmat!

Hajnalodott, a sofőr elaludt a kocsi-ban, ahová unalmában beült. Walden ébresztette fel:

— Hazamegyünk!

Sabellel együtt beültek az autóba s még egyszer búcsút intettek a nőknek, akik sálókba burkolva lekisérték őket. Mikor már vagy száz méternyire lettek, visszanéztek és még mindig ott látták őket, amint dideregve a hideg, szürke hajnalban, egymáshoz símulva mozdulatlan szoborként néztek az autó után.

— Drága, édes kis teremtesek! —

— Hazamegyünk

mormogta meghatottan Sabel.

Az anyó e kanyarodott és most már nem láthatták, hogy a szobrok megmozdulnak és egymás karjába borulva, keserves, forró, emberi könnyekkel sirtak.

VI.

Hé, Dörner... papaszemes kis Geyer, aki már harminc éve úgy áll a Berliner Tageblatt szerkesztőségének egy karosszékeében, mintha egyenesen belefარagták volna, hangosan fölnevezt és asztmájától fuldokolva, verdeste az íróasztalt:

— Hé, Dörner... Dörner, az Istenit... jöjjön hát!

Egy 25—26 éves, torzonborzhajjú, fúrge ifjú jelent meg az ajtóban, egyike ama jeleseknek, akik úgy érzik, hogy minden modernizmus a kedvükért van, hogy azt csak ők értik meg és szívből megvetnek mindenkit, aki húsz eszten-

Társulnék

budapesti üzletbe, megfelelő tőkével, amely üzletről okmány-szerűleg kimutatható, hogy jelenleg is jövedelmez és hogy jövője van. Csak olyan ajánlkozót vehetek figyelembe, aki fiatalember, nőtlen és teljesen független. Az ajánlatban pontosan megemlítendő a kora, a családi állapot, eddigi működés, a tőke nagysága. Válaszokat „Kifogástalan jellem” jellegére a kiadóhivatal továbbít. Budapest, VII. kerület, Dohány ucca 12

dővel idősebb náruk és így még a „mult század ideológiáját” hordozza magában. Dörner kiválóságát és férfiúi fölényét főleg a szereleimi téren érezte, a nőket hitvány anyagként kezelte, akiknek kötelességük, hogy megérezzék benne a szerelmük felelőtlenségét, a lelki emelkedésük hiányát, a kultúrának minden dekadens szépségét.

Együttműködés nem állta megátalálva, hogyan szerethetnek a nők rajta kívül más férfit is. Ha ilyet látott, úgy a férfit, mint a nőt megvetette és undorodott tőlük. Nőgyűlölő volt, ami azt jelenti, hogy nem voltak még jelentékeny sikerei és mert önmagát csálhatatlannak és tökéletesnek tartotta, sikerelenségét a nők gyarlóságának tulajdonította. Egyébként, ha növe! került össze, kizárólag a saját érzéseiről, kiválóságáról beszélt és szentelen önhittséggel jegyezte meg: „Igéjje meg, drága barátom, hogy csak lelki barátok maradunk és egyébként semmi közünk egymáshoz!” Ez volt ugyanis Dörner perverzitása. Érezni akarta, hogy nem ő hódítja meg a nőt, hanem a nő örül meg érte. Állandóan a nő támadását várta. Szentül meg volt győződve, hogy minden nő halálosan szerelmes be!je és ha barátai hírv! hozták neki, hogy a „meghódított nő” az ő kedvesük lett, fölényvel jegyezte meg: „Persze, reménytelenül volt szerelmes belém, de én dobtam el!”

Egyébként riporter volt a Tageblattnak és e minőségben főleg a színházi rovat számára készített nagyképű intervjúkat kis színésznőkkel és divatos színészekkel. Ezekbe a cikkekbe azután belevitte a modern irányzatok összes nagyhangú je!szavait, telitömködté érthetetlen mondatfűzésekkel és frázisokkal, az orvostudomány körébe vágó dolgokkal, úgyhogy aki elolvasta, az ugyan nem értett az egészből két sort sem, de föltétlenül elkábult az író rendkívüli műveltségétől és tudományos felkészültségétől. Az a sajtáságos típus volt, amelyik csakis az újságírók között terem meg, akik a kultúra felszínén úszkálnak, nem alkotnak semmit, azonban, mert a nyilvánosságnak dolgoz-

nak és ügyeskedve összerónak néhány cikket, az az illúziójuk támad, hogy ők nem beszámolóí, hanem megírók a kultúrának és az egyes művészek nem azért kiválóak, mert mesterműveket alkotnak, hanem, mert ők cikkeikkel népszerűsítik őket. Gógósek és zordab-
 komoly, érdemes sajtómunkások meg-
 nek mutatnak legjobban az ilyen öntelt ifjú titánokon, akik úgy lógnak a sajtó hatalmas testén, mint egy óriási szikla-párkányon cérnaszálon lóbált bazár-
 áruk.

Dörner megvetette Geyert, akit konzervatívnek tartott, mert még csak a dadaizmusnál tartott, holott ők, az egocentofotofonografisták, már rég kiküszöböltek az irodalomból minden fölösleges sallangot és a dadaizmus indulatszavait leegyszerűsítették magára az indulatszavakat szülő vágyakra. Sőt továbbmentek és a „protosoisták”, vagyis „ösisajtó” alapra helyezkedők még további egyszerűsítést követeltek, azt mondván, hogy a vágyat sem kell megnevezni, elég a vágyat szülő tárgynak, jelenségnek, fénynek vagy mozgásnak író-dinamikai ábrázolása. Dörner már írt is néhány ilyen költeményt, melyeket önérzetesen a betűkbe ritmizált szerelmi ölekezésnek nevezett.

— Dörnerkém — harsogta habozva Geyer, — olvassa ezt el!

Egy távirati jelentést mutatott, melyet a könyvnyomtatásból vágott ki. A kövér embernek csak úgy regett a hasa a jókedvtől. Szinte félő volt, hogy gutaütést kap.

Dörner fagyos egykedvűséggel vette át a cikket. Méltóságán alulinak tartotta, hogy érzéseit akár egy arcizom rándítással is elárulja. De mikor bele-nézett, minden erőlködése el'énére hangosan elnevette magát. A cikk valóban nem volt mindennapi és így szólt:

Egy különös járvány Finnországban.

Helsingforsból táviratozzák:

Finnország egyes részein néhány hét óta egészen különös és rejtélyes járvány lépett fel. Az újfajta betegség, mellyel szemben tehetetlenül áll az

orvosi tudomány, csak a nőket támadja meg és hatásában minden eddig ismert betegségi szimptomától eltér. A beteg a legérthetetlenebb testi és lelki változásokon megy keresztül. Egyszerűen megszűnik nő lenni. Elveszti a nőiesség minden sajátos tüneteit. A beteg teljesen férfivá válik. A szerelmi élet mindegyik részében csak a férfiaké lehet. A beteg csak legyőzhetetlen lelki undort érez a szerelem iránt, hanem képtelen annak bármilyen testi megnyilvánulását is elviselni. Fagyos, közönyös, mondhatnánk egy harmadik, a nemeken kívül álló semleges lényvé lesz a szerencsétlen beteg. Ez ideig még egyetlen gyógyult esetről sem számoltak be és így nem lehet tudni a szörnyű kór időtartamát sem. Az orvosok — sajnos — ezidőszerint még tehetetlenül állnak a bajjal szemben, melyről mégis remélik, hogy csak kis területre szorítkozó, átmeneti természetű!...

— No, mit szól, Dörner? Pokoli, mi? Ennél mulatságosabb kacsát még nem adtak be a közönségnek! Mi ehhez képest a fiumei emberevő cápa, meg az amerikai humbugok?

Dörner vigyorogva jegyezte meg:

— Ezt lehozzuk, hadd mulassanak az emberek.

Geyer feltolta a pápaszemét:

— Egy nagyszerű ötletem van: fiam. Ez a maga esete. Így leadva nem eléggé szenzációs a cikk. Az emberek nevetnek rajtuk egyet és továbbmennek. Fel kell diszítanunk, szenzációvá

Kertben, kertészetben, szőlőben, gyümölcsösben TÖBBET, JOBBAT,

OLCSÓBBAN csak akkor TERMELHET

ha a szabadalmazott

AHA

gazdasági kézi

ÖNTÖZŐGÉPPEL

Nem permetez, nem locsol, nem áraszt.
 Az öntözővizet közvetlenül a termőtalajba,
 a gyökérzetéhez vezeti. 1/10 vízzel, 1/20
 munkával 100% többtermést ér el. Ára
 28 P 60 fill. Ezidőszerint 35% kedvezménytel
 18 P 60 fillérért rendelhető meg

GAAR ÖDÖN Budapest VI, Andrásy út 58-90
 Kérjen prospektust még ma!

kell fujnunk. Idefigyeljen. Megszólaltatjuk az orvosprofesszori kar előkelősegeit. Elmegy Walden Erickhez és megintervjúolja, a legkomolyabb képpel, hogy mit szól a finnországi járványhoz?

Dörner el volt ragadtatva az ötlettől. Titokban elismerte, hogy Geyer mégis ért valamit az újságesináláshoz. Autóba vágta magát és egy óra múlva már vissza is jött.

— Geyer úr — mondotta, — Walden pompás intervjút adott. Kijelentette, hogy amennyiben nem egyszerű felületetesse! állunk szemben, úgy a dolog kétségtelenül a tömeghisztériának egy érdekes esete. Az effélére számtalan példa van a középkorban is, amikor tízezrek estek egyazon hisztériás görcsökbe. Szerinte a finnországi járvány nem annyira a belgyógyászat, mint inkább az idegkórtan körébe tartozik.

— Megirni, fiám, és ne felejtse el, mint saját véleményét hozzáfűzni, hogy amennyiben mégis valónak bizonyulna a hír, úgy az egész emberiség egy új

aranykorszaka következik. A szerelmi, amely eddig az emberi élet energiájának több mint kétharmadrészét foglalta le, megszűnik és a felszabadult erők a munka, tudomány és termelés szolgálatába állanak. Ne sajnáljon néhány lángoló színt ettől a mulatságos perspektívától!...

*

A Modern Színház hatalmas falragaszokon és hosszú kommunikékbán röpítette szét a hírt, hogy Jüttner Grete ismét színpadra lép és a „Hatalmas érzés” című dráma női főszerepében mutatkozik be újra a közönségnek. A férfi főszerepet továbbra is Sabel Egon játssza.

Ezen a bemutatón mindenki ott akart lenni. A legjobb üzletet az élelmes jegyüzérek csinálták, akik már előre tömegesen összevásárolták a jegyeket és most hatalmas nyereséggel adtak túl rajtuk. Berlin mindig méltányolta az érdekes és vakmerő játékot, ennél különösebben csodálta pedig nem igen akadt a társaságbeli pletykának. Kröger tanárt rengeteg ember ismerte, de bármennyire méltányolták tudományos érdemeit, senki sem rokonszenvezett vele. Különösen az asszonyok sajnálták a szép, kedves, mindig halvány és mindig szomorú Gretét, sejtették, hogy mennyi szenvedés, milyen tragikus élet bújhat meg csendes hervadása mögött. Krögerrel különös és elenőrizhetetlen hírek keringtek, mondták, hogy rendkívül kegyetlen és kiméletlen tud lenni, a legkisebb mulasztásért könyörtelenül csapott el embereket, a vizsgákon ő volt a legrettegettebb professzor és a betegeihez is mogorva, nyers volt. És mikor arról kezdtek suttogni, hogy Gretét szorosabb barátság fűzi Sabelhez, senki sem botránkozott meg ezen, elenkezőleg, örültek, hogy a rokonszenves, halkszavú asszonyt ismét mosolyogni látják.

A színpadra való visszatérése óriási szenzációvá dagadt. Mindenki kíváncsi volt, hogy az élet nagy szerelmi drámájának hősnője miként fogja megjatszani a nagy szenvedélyt a színpadon?

(Folytatjuk)

Ilyen életbiztosítási kötvényt kap a Pesti Napló minden előfizetője

TISZTA DOLOG

Játék egy felvonásban. *Irtó: Vitéz Miklós*

Minden jog a szerzőé. Előadásra engedély kizárólag a Magyar Színpadí Szerzők Egyesületétől (Miksa ucca 7) szerezhető meg.

Személyek: { ANDRÁS gazda
JULIS, a párja
IMRE, András fia
MARIKA, Szabó szomszéd lánya

Történik egy alföldi falu határában, András gazda szántóföldjén, nyárvégi délidőn.

(Szín: pázsitos árokpart, melynek horizontján túl néhány jegyene és akácfa csúcsa, meg egy szalmakazal látszik. A bal előtérben terebélyes tölgyfa, hatalmas lombsátorral, tövében gyep-pad. Köröskörül a fa árnyékában haragoszöld fű és mezei virágok. Gyönyörű déli napsütésben úszik minden.)

(A darab kezdetekor egy pillanattal üres a szín, majd néhány pillanattal mulva a bal előtérben megjelenik Julis.)

Julis (telt formájú, kívánatos asszony, ingvállban és sötétkék kartonszoknyában. Fejkendőjét a nagy melegben vállára tolta, mezítlábosan van. Fehér kendőbe kötve ebédet hoz. Lopakodva jön be és jobbra kémlel, aztán gyorsan int hátra): Marika te! Gyere!

Marika (szőkehajú, csinos leány, ingvállban és rózsaszín ráncos szoknyában, mezítláb. Kezében fehér kendőbe kötve ebédet visz. Huncutkás, gyors észjárású leány. Bejön, halkán kérdi): Még nincsenek itt?

Julis: Nincsenek hál' Istennek... Hát mögértöttél, Marika?

Marika: Móg én, Julis néni. Szóva fő köll üket srófólnunk?

Julis: De föl ám, a mindönit a vén morgós medvéjinek! Vödd előbb té az Imrist munkába, én móg majd folytatom. (Felkacag.) No, András, olyat lát itt ma, hogy hótta napjáig mögem'ögeti!

Marika: Juj, de kívánési vagyok! Oszt azt hiszi Juli néni, hogy ettül elvöszi az András bácsi magát?

Julis: El a', mint a parancsolat. Mert

nézd-e Marika, az embör az égyenös úton olyan fene nagy legény, az asszony mög a görbén. Ha má most valami nem mögy égyenösen, majd mögy görbén. Csak jó csinádd. Egy kis tötetés, égy kis kábitás, égy kis szédítés, égy kis ámitás — oszt má helyön is vagyunk. Fő, hogy féltés gyüjjön a férhijére, mer kábútt embör könnyü falat! Értesz, úgy-é?

Marika: Má' honné érteném, mikó tiszta dolog!

Julis: Az a', tiszta dolog, csak mög kell keverni, zagyváni, hogy át né lásanak rajta. (Jobbfelé tekint.) Hanem te, nem az Imre fogja ott ki a lovakat?

Marika: De úgy nizöm én is.

Juliska: Akkó hát szelejünk innen. (Húzza balfelé.) Gyere. Visszamögyünk égy darabon, én ott elmara-dok, oszt té gyüssz ide. Aztán vi-gyázz ám, Marika!

Marika: Né fétsön engöm Julis néni. (Elhúzódnak balra. A szín jó néhány percig üres. Távoból harangszó ring erre. Ostorcsattintás hallik.)

Imre (jóképu legény, eszében, vis-szeltes, kék nadrágban, ingujjban, ostorral kezében jön jobbról az árokparton. Megáll, visszafelé ki-ált): Édös apám! Gyé ke má! Dél van! (Nem kap fejeletet. Rándít vállán, lejön az árokpartról. Bal-jelé néz. Felcsillan a szeme. Le-dobja az ostort és gyorsan a tölgyfa mögé bújik a belépő Marika előtt.)

Marika (szaporán lépdel, Hamiskásan kacsint a fa felé, de úgy tesz, mint-

ha nem tudna Imréről, tovább megy).

Imre (utánagrik, derékon kapja és jól szájon csókolja): Marika te!

Marika (úgy tesz, mintha nagyon meg volna lepve. Felsikolt): Jézusatyám! Mőgint itt vagy?!

Imre: Mőgint erre gyütté?!

Marika: No, erissz má', te bolond, hátha mőglát az apám!

Imre: A té apád? Hojjé, de messzi van a! Nem kő altú féní!

Marika: De csak mer messzi van! No, erissz má!

Imre: Tán nem jó?

Marika: E jó. De a verés, ami utána gyühet, a má rossz!

Imre (elengedi): Tán má mőgint mőgvert?

Marika: Mőg a, tégnap este.

Imre: Oszl nagyon?

Marika: Elég nagyon!

Imre: Csak tán nem botta?

Marika: Jó vót kézze is, mer pofon-
csapott.

Imre: No az irgalmát a kezinek, visszafizetöm én ezt neki, csak égysző lögyé az enyim!

Marika: Oszl a pofon tetejibe még hozzád sé ád!

Imre: Aszonta?

Marika: Aszt.

Imre: Mé? Mit mondott?

Marika: Aszt nem mondhatom meg neköd.

Imre: Mé? disznóság van benne?

Marika: Elég disznóság...

Imre: Kirül? Rülam?

Marika: Rülad, mőg az apádrul...

Imre: Hát az apámma mőg mi baja?

Marika: A régi baja...

Imre (kézen fogja, a fa felé húzza):
Szójj értelmesen. Gyere, üjjünk ide a fa alá. Az apámtul né tarcas, az úgy befeleledközött a szántásba, hogy a harangszó sé téritötte észhő.

Marika: De gyühet a Julis néni.

Imre: Hogy gyünne, mikő elmaratt...
(Leül a fa alá.)

Marika: Tán álmec?

Imre: Nem én. Láttalak bennetöket az előbb a dülön. Egy darabig égyütt

gyüttetök aztán ü lémaratt. Hogy minek azt té tudod...

Marika (kis zavarral): Sémminek. (Leül Imre mellé.) Inkább az érdekőne, hogy mit mondott az apám? Vagy hisz tudod té...

Imre: Huncut lögyek, ha tudom... Mondd má!

Marika: Hát aszonta, hogy... Á külömben, nem mondom mőg, mer amilyen buta vagy, még visszamondod az András bácsinak...

Imre: Mongya a fene! Van énnéköm magamhő való eszöm!

Marika: Mőghiszem azt... Azé mondom, hogy biztos tudod té, mi baja löhet az én apámmak a té apáddal, ha aszongya, hogy nem ád hozzád.

Imre: Tunni épp nem tudom... de sejtöm... Azé tán, mer az apám úgy él a...?

Marika (mohón): A Julis nénivel.

Imre: Mer nem vőszí el, hanem csak úgy él vele...?

Marika: Bagó hitön... aszongya...

Imre: De mi köze ehő a té apádnak?

Marika: Sok köze. Aszongya, biztos jó madár löhetsz té is. Mer aszt hiszi, hogy témiattad nem mőgy hitösen apádhő a Julis néni.

Imre (bután elcsodálkozik): Hogy énmialtam? Hát ez má mőg mi?!

Marika: Én mongyam mőg lány létömre? Aszongya, biztos té szürőd vele össze a...

Imre: Hogy én?! Mőgbomótatok?!

Marika: Én nem. Ű aszongya, ilyen házhő nem ád.

Imre: Majd elvőszlek tüle!

Marika: Addig nem, aszongya, amíg apád így él a Julis nénivel. Aszongya, addig be sé tödd hozzánk a lábod, mer... aszongya, léverí a dérékad!

Imre: Veri ám a, majd mőgmondom kiét!

Marika: Az enyimet, mer ha a tied nem verheti, az enyim veri!

Imre: Abbul sé őszik, mer úgy elvőszlek tüle, hogy észre sé vőszí!

Marika: De má csak vőgye. Tisztőségős úton akarok én hozzád kerülhni, nem falu csűtjára égy szülingbe...

Imre: Pedig úgy szeretnék én téged leginkább...

Marika: Né disznókoggy má... Oszta hat hold sé kis kutya, ami velem gyün.

Imre: Annékü is jó vagy té. Van énnéköm elég.

Marika: Van ám az apádnak!

Imre: Anyám után fele az enyim.

Marika: De csak ha benyő a fejed lágya. Amég soká lössz...

Imre: Mi? Két év múva nagykorú löszök.

Marika: Hát té addig akarsz várni?!

Imre: Vár a fene! Elvőszlek én akár hónap!

Marika: El ügyé? Főd nekü? Csakhogy mit szól akkó az András bácsi?

Imre: Ammá nem tartozik rád!

Marika: Dehogysé! Tán, hogy ingyen-élőnek, mög löggósnak mőnjek a házatokba? Vagy, hogy miattam osztozkonní köjjön apáddal az első nap?!

Imre: Aszt ügyis kő, elébb-utóbb.

Marika: De nem miattam. Engőm ugyan né gyüöljőn mög mingyá az apád!

Imre: De sokat törőcc az apámmal? Tán ütöt szeretőd?

Marika: Szeretöm is. Jó embőr a. Főler az András bácsi még sok fiatalal...

Imre: Ha annyira fő vagy vele, mőnj ühozzá, legényembőr!

Marika: Kétszó sé mondd!

Imre: Hát csak rajta! Szép égy pár vónátok, az istenit!

Marika: Mé? tán nem is?

Imre: Dehogysé! Oszta én vőfély, a Julis nénéd mög nyoszolyólány!

Marika: Az is szép égy pár lönné!

Imre: Lönnénk olyan szépek, mint tik!

Marika: Oszta boldogabbak is!... Azt hiszöd nem látom, mennyit forgo löcc a Julis néni körül?!

Imre: Má mögint?!... Né mondd, mer még elhiszöm!

Marika: Csak né tölesd magad! Látom a szömedbül, hogy má mög is babonázott! (Elpityergí magát.)

Imre: No még csak az kő, hogy elbögd itt magad...

Marika: El is bögöm... Elég gyalázta, hogy a szögény lánynak ilyen embőrrel van dóga... Neköm töszí a szépet, oszta mögbabonázta magát a saját... (Sir.)

Imre: Hüj az irgalmadat! Hát nem té montad!?

Marika: Mondtam, mer igaz is! (Feláll, törölgeti öklével szemét, felveszi a földröl az ebédet.)

Imre: Mi igaz?

Marika: Az.

Imre: Mi?

Marika: Jó tudod té! (Indul jobbfelé.)

Imre: Elmész?

Marika: El én.

Imre: No csak mőnj!

Marika: Mögyök is!

Imre: De akkó akár vissza sé gyere!

Marika: Nem is gyüvök! (Megy.)

Imre (felugrik, rákiált): Marika!

Marika (megáll, megijed): Mit akarsz?

Imre: Ne féjj, nem bántalak... Ugyan nagyon rád férne...

Marika: Az kék még csak, hogy mögüss!

Imre: Hát mögkaphatod!

Marika: Azt szeretném látni!

Imre: Szeretnéd? (Jól hátba veri.) Szeretnéd. Nesze, most má láhatod! Köll még?

Marika: Mögütöttél?

Imre: Tán észre sé vőtted?

Marika: Hát té is ilyen ütös legény vagy?

Imre: Hát még kí?

Marika: Az apád! Most má látom, igazat mondott rula a Julis néni! De té is bemutatkozta legalább istenigazábül!

Imre: Té vagy az oka. Mé piszkátá? Én nem erre vártalak...

Marika (engesztelődve): Én mög nem erre gyüttem...

Imre (szelíden): Én csókka vártalak.

Marika: Én is csókra gyüttem...

Imre: Hát akkó kezgyük elülrül. (Hozzádörgölőzik.)

Marika: Van eszömbé. (Viszonozza.)

Imre: Oszta mondd, olyan biztos vóta té abba a csókba?

Marika: Ahhát... (Funcog.)

Imre: De ha nem kaplak el a fa mögül?

- Mit? Vagy tán tudtad, hogy ott vagyok?
- Marika:* Tufftam hát! Maj bolond vónék különben ilyen kerülővel mönni az apámhó!
- Imre (nagyon tetszik neki a beszéd):* Szerecc is té akkó engöm?
- Marika:* Nem montam, hogy nem...
- Imre:* Hát akkó mi a fenének veretted mög magad?
- Marika:* Csak!
- Imre:* Tán jó is esött?
- Marika:* Hát nem olyan vót, mint mikó az apám csap pofon!
- Imre:* De mikó ezt mögtakaríthattad vóna!?
- Marika:* Legalább ennyivel is kevesebb maratt!
- Imre:* Úgy beszéssz, mintha má aszszonyom vóna!
- Marika:* Té mög úgy versz, mintha má az uram lönné!
- Imre:* Az is löszök égy-kettőre!
- Marika:* De csak ha möggyün az eszöd, oszt beszéssz András bácsival...
- Imre:* Hát mit mongyak neki?
- Marika (balfelé tekint, látszik az arcán, hogy Julist pillantotta meg):* Majd ha visszagyüvök mögmondom. (Imre követte Marika tekintetét. Marika eltereli.) Hát az új szoknyámat mög sé látod?
- Imre:* Dehogysé. Csakis azt látom én...
- Marika:* Oszl nem is szósz?
- Imre:* Hát mit szójjak?
- Marika:* Hát hogy szép vagyok-é benne?
- Imre:* Te, Marika! (Elkapja, megcsókolja.)
- Marika (nagyon jól esett neki, de duzzog):* Erissz má! Te, Imre, én bizonyisten nem gyüvök erre többet!
- Imre:* Ha csókollak azé, ha nem csókollak azé nem gyüsz! Az Isten sé tud térajtad eligazomni!
- Marika:* No bizony tán má jobb szeretné rám is ünni?! (Balra tekint.) Jaj, Istenöm, most möglátott!
- Imre:* Ki?
- Marika:* A Julis néni!
- Imre:* Hát osztán!? Nem tilosat látott!
- Marika:* Neköm tilos, neki nem! (Jobbfelé szabadkozik.)
- Imre:* Legalább azt mondd mög, erre gyüssz-é vissza?
- Marika:* Erre, ha vársz.
- Imre:* Akkó várlak...
- Marika:* Akkó gyüvök... (Sietve elmegy jobbra.)
- Imre (egy darabig Marika után néz, aztán leheveredik a fa alá és ostorával csapdossa a faleveleket. Füttyörész).*
- Julis (balról jön. A fő mögött halad el. Egy hungorítást vet Imre felé, aki úgy tesz, mintha nem látná őt, aztán jobbra kémlel a szántás felé, majd Imréhez fordul):* Adj Isten, Imris.
- Imre:* Adj Isten. No má möghozta?
- Julis:* Mög. Hát apád?
- Imre:* A még szánt. Úgy látszik, el akar készünni azza a rozstáblával.
- Julis:* Hát té má végezté?
- Imre:* A fele még délutánra maratt.
- Julis:* Má rég itt vagy?
- Imre:* Nem a.
- Julis:* Ha tudom, má rég itt löttem vóna.
- Imre:* Azé kár lött vóna sietni.
- Julis:* Ni-csak ni, tán éhös sé vagy?
- Imre:* Dehogysé.
- Julis:* No lásd e, oszt úntad is biztos itt magad?
- Imre:* Nem én!
- Julis (leül Imre mellé, háttal a fának dől):* Hát mi csinátá itt egyedül?
- Imre (rásandít, hogy nem-e csak ugratja.):* Láthassa. Az ustorral csapkodom a legyeket.
- Julis:* Oszl jó az te?
- Imre:* Ha más nincs...
- Julis:* Mer úgyé van anná valami jobb is...?
- Imre:* Vanni van...
- Julis:* Micsoda?
- Imre:* Hogy micsoda? (Gyanakodva néz rá, aztán egy vállrándítással.) Mit tudom én!
- Julis:* No, no... (Kacéran sandít feléje.)
- Imre (kis zavarral):* Mé tán maga tuggya?...
- Julis:* Én? Mit te?...
- Imre:* Hát hogy izé... (Zavart gyanakvással.) Mit akar maga tülem?
- Julis:* Hogy én? Sémmit! az égvilágon

sémmit... Legfőjebb, hogy fogj neki, Imris, az ebédnek, mer kihül.

Imre: Akkó kajátok édösapámnak. Má hittam égyszó, de a fülebottyát sé mozgatta. *(Fel akar állni.)*

Julis (visszatartja): Sosé mőnj. Ha neki nem sürgős, nekünk sé az.

Imre: Tán má mögint összezördültek?

Julis: Csak ü zördült össze. No ögyé hát. Jó krumpillevest főztem * füstöltl szalonnáva, tudom té szere-töd...

Imre (kanalazni kezdi a cserépfazék-ból a levest): Szeretöm, amná igaz.

Julis (kenyeret szelt neki): No akkó csak ödd ki belüle a szalonnát.

Imre: Mit szól akkó édösapám?

Julis: A szalonna íze mögmarad azér.

Imre: Hász épp a lösz a baj, hogy a szalonnából csak az ízit hagyom mög neki. Majd morog érte.

Julis: Hagy, morogjon. Ögyebet sé tud.

Imre: Nem?...

Julis: Nem a... csak morogni, mög üt-ni-vern...

Imre (kis szünet után. Nagyokat nyelt): Azé mégis szereti...

Julis: Szeretöm, ha ló nincs, számár is jó. Mi csinájjak?

Imre: Mé nem hagya ott?

Julis (jelentős pillantást vet Imrére): Hogy mér...? Azt én neköd mög nem mondhatom, ha magadtu nem tudod...

Imre (kezd melege lenni): Épp azé mongya mög, mer nem tudom...

Julis: Ha nem tudod, akkó nem is érdemös...

Imre (gyorsn tovább eszik): Én nem bánom...

Julis: Aztán mög azé sé hagyhatom ott, mer nem vagyok hitösen az üvé...

Imre: Hogy hogy...?

Julis: Mer így az nem lönné otthagyas, hanem csak elmönetel...

Imre: Hát az nem mindégy...?

Julis: De nem ám. Mer mit szónának a népek?

Imre: Hát né törögyön a népekkel...

Julis: Azt csak olyan töbeti, akinek van valakije...

Imre: Hát magának nincs...?

Julis (hamiskás oldalpillantással): Ügy

látszik... *(Sóhaj.)* Nines énne-köm sénkím... Túrhetök, mög szenvedhetök hóttam napjáig. Osz legalább vóna mijé...

Imre (elkészült a levestel, ingujjába törli száját): Hát e nagyon jó vót...

Julis: Mit hoztam még neköd... Nizdé tőpörtyüs pogácsa... Ne, ödd mög mind...

Imre: Ebbül sé hagyjak neki?

Julis: Morgásér, verésér pogácsa nem jár.

Imre (elveszi, egyet bekap): Hát mikó üti, hogy én sosé látom?

Julis: Épp akkó, mikó nem látod. Hisz csak azé mer épp üt-ni, mer sénkí sé láttya. De iszen eskügyön mög csak égyszó velem... hogy otthagybassam...

Imre: Ott tunná hanni?

Julis: Abba a szent minutomba. Csak-hogy neköm má azt sé hiszi el, hogy el tunnék mönni. Mer, gondója magába, ugyan kihó mömnek én? Kinek köll égy ilyen vén aszszony?

Imre: Maj csak akanna valami físz-tösségös embör...

Julis: Hogy akanna, mikó látom a té szömödbül is, hogy öregasszonynak nízöl má engöm...?

Imre: Má hogy níz-ném, mikó nem a...?

Julis: Ezt csak úgy mondod. Oszt ugyan mi nem vóna öreg rajtam?

Imre (zavarában egész pogácsákat nyel le): Én mongyam mög...?

Julis: Té, Imris, té, té tudod legjobban...

Kipállás, kisebzés ellen

minden gondos anya csecsemőjénél ma már csak Krompecher-féle Babyhíntőport használ, mert ez a legjobban bevált, kellemes illatú, higiénikus gyermekhíntőpor. Gyógyít, szárit, puhít, hűsít. Igen öleső és klados, egy doboz ára 60 fillér és minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban kapható. Vásárlásnál ragaszkodjunk a Krompecher-gyártmányhoz!

A csecsemő helyes gondozása és táplálása című tanácsadókönyvecskét, mely fiatal anyáknak nélkülözhetetlen, ingyen küldi a Krompecher Tápszergyár magyarországi főraktára Budapest, V. kerület, Zrínyi uca 3.

ög, erre
tve el-
án néz,
és osto-
et. Fű-
t halod
re felé,
táná őt,
ás felé,
Isten,
ozta?
zik, el
blával.
aratt.
löttem
agy?
bizos
fának
yedül?
csak
l csap-
i jobb
kodva
ással.)
sandit
maga
gya-
ilem?
lagon
32 x

Imre (utánagrik, derékon kapja és jól szájon csókolja): Marika te!
Marika (úgy tesz, mintha nagyon meg volna lepve. Felsikolt): Jézusatyám! Mőgint itt vagy?!
Imre: Mőgint erre gyűtté?!
Marika: No, erissz má', te bolond, hátha möglát az apám!
Imre: A té apád? Hojjé, de messzi van a! Nem kő attú féni!
Marika: De csak mer messzi van! No, erissz má!
Imre: Tán nem jó?
Marika: E jó. De a verés, ami utána gyűhet, a má rossz!
Imre (elengedi): Tán má mögint mög-vert?
Marika: Mőg a, tégnap este.
Imre: Oszl nagyon?
Marika: Elég nagyon!
Imre: Csak tán nem botta?
Marika: Jó vót kézze is, mer pofon-csapóit.
Imre: Nő az irgalmát a kezinek, visszafizetöm én ezt neki, csak égysző lögyé az enyim!
Marika: Oszl a pofon tetejibe még hoz-zád sé ád!
Imre: Aszonta?
Marika: Aszt.
Imre: Mé? Mit mondott?
Marika: Aszl nem mondhatom meg nekod.
Imre: Mé? disznóság van benne?
Marika: Elég disznóság...
Imre: Kirül? Rúlam?
Marika: Rúlad, mög az apádrul...
Imre: Hát az apámma mög mi baja?
Marika: A régi baja...
Imre (kézen fogja, a fa felé húzza): Szőjj értelmesen. Gyere, üjjünk ide a fa alá. Az apámtul né tarsas, az úgy belefeledközött a szántásba, hogy a harangsző sé téritőtte észhő.
Marika: De gyűhet a Julis néni.
Imre: Hogy gyűnne, mikő elmaratt... (Leül a fa alá.)
Marika: Tán álmoccs?
Imre: Nem én. Láttalak bennetőket az előbb a dülön. Egy darabig együtt

gyűttél azafel. E huncut...
mín... azt té tudod...
Marika (kís zavarrol): Sémminék. (Leül Imre mellé.) Inkább ez érde-kőne, hogy mit mondotti az apám? Vagy hisz tudod té...
Imre: Huncut lögyek, ha tudom... Mondd má!
Marika: Hát aszonta, hogy... Á kü-lőmben, nem mondom mög, mer amilyen buta vagy, még vissza-mondod az András bácsinak...
Imre: Mőngya a fene! Van énnékőm magamhő valő eszöm!
Marika: Mőghiszem azt... Azé mon-dom, hogy biztos tudod té, mi baja lőhet az én apámmak a té apáddal, ha aszongya, hogy nem ád hozzád.
Imre: Tánai épp nem tudom... de sejtöm... Azé tán, mer az apám úgy éi a...?
Marika (mőhön): A Julis nénivel.
Imre: Mer nem vőszli el, hancin csak úgy éi vele...?
Marika: Bagó hitőn... aszongya...
Imre: De mi köze ehő a té apádnak?
Marika: Sok köze. Aszongya, biztos jó madár lőhetsz té is. Mer aszt hiszi, hogy fémiattad nem mögy hitősen apádhő a Julis néni.
Imre (bután elcsodálkozik): Hogy én-miattam? Hát ez má mög má?!
Marika: Én nem vagyok mög lány ne-tőmre? Aszongya, biztos té szárdöl vele össze a...
Imre: Hogy eni? Mőgdómóiatok?
Marika: Én nem. Ő aszongya, ilyen házhő nem ád.
Imre: Majd elvőszlek tőle!
Marika: Addig nem, aszongya, amíg apád így éi a Julis nénivel. Aszong-ya, addig be sé tödd hozzánk a lábod, mer... aszongya, léveri a dérékad!
Imre: Veri ám a, majd mögmondom kiét!
Marika: Az enyimet, mer ha a tied nem verheti, az enyim veri!
Imre: Abbul sé őszik, mer úgy elvősz-lek tőle, hogy észre sé vőszli!
Marika: De má csak vőgye. Tisztős-ségős úton akarok én hozzád ke-rülni, nem falu csűfjára egy szől-ingbe...

imre:
le:
Marika:
a
le:
Imre:
Marika:
Imre:
Marika:
lág
Imre:
sző
Marika:
Imre:
fő
Marika:
mi
Imre:
Marika:
élő
há
osz
na
imre:
Marika:
ugs
az
Imre:
Tán
Marika:
fő
sző
Imre:
una
Marika:
Imre:
vön
Marika:
Imre:
lis
Marika:
Imre:
tik!
Marika:
hisz
lőcc
Imre:
mer
Marika:
a sz
bon
Imre:
bőg

Imre: Pedig úgy szeretnék én téged leginkább...

Marika: Né dísznököggy má... Oszkát a hát hold sé kis kútya, amí velem gyün.

Imre: Annékü is jó vagy té. Van énneköm elég.

Morika: Van ám az apádnak!

Imre: Anyám után fele az enyám.

Morika: De csak ha benyő a fejed lágya. Amég soká lössz...

Imre: Mi? Két év múva nagykorú löszök.

Morika: Hát té addig akarsz várni?!

Imre: Vár a fene! Elvőszlek én akár hónap!

Marika: El úgyé? Főd nekü? Csakhogy mit szöl akkó az András bácsi?

Imre: Ammá nem tartozik rád!

Marika: Dehogysé! Tán, hogy ingyen-élőnek, mög löggósnak mőnjek a házatokba? Vagy, hogy miattam osztokkoni köjjön apáddal az első nap!

Imre: Aszt úgyis kö, elébb-utóbb.

Marika: De nem miattam. Engöm ugyan né gyüöljjön mög mingyá az apád!

Imre: De soká többe az apámmal? Tán ütlet szeretöd?

Marika: Szeretöm is... Fölér az András bácsi még sok fiatalal...

Imre: Ha annyira fő vagy vele, mőnj unozza, legényember!

Marika: Kétszó sé mondd!

Imre: Hát csak rálat báp egy pár vónátok, az istenit!

Marika: Mé? tán nem is?

Imre: Dehogysé! Oszk én vőfély, a Julis nénéd mög nyoszolyólány!

Marika: Az is szép égy pár lönnel!

Imre: Lönnénk olyan szépek, mint tik!

Marika: Oszk boldogabbak is!... Azt hiszöd nem látom, mennyit forgo-lóce a Julis néni körül?!

Imre: Má mögint?!... Né mondd, mer még elhiszöm!

Marika: Csak né tölesd magad! Látom a szömedbül, hogy má mög is babonázott! (Elpityergi magát.)

Imre: No még csak az kö, hogy elbögdt itt magad...

Marika: El is bögöm... Elég gyalázatot, hogy a szögény lánynak ilyen embörrel van déga... Neköm töszí a szépet, oszt möghabonázattya magát; saját... (Sír.)

Imre: Hüj az igr madat! Hát nem té montad!?

Marika: Mondtam, mer igaz is! (Feláll, törölgeti öklével szemét, felveszi a földről az ebédet.)

Imre: Mi igaz?

Marika: Az.

Imre: Mi?

Marika: Jó tudod té! (Indul jobbfelé.)

Imre: Elmész?

Marika: El én.

Imre: No csak mőnj!

Marika: Mögyök is!

Imre: De akkó akár vissza sé gyere!

Marika: Nem is gyüvök! (Megy.)

Imre (felugrik, rákiált): Marika!

Marika (megáll, megijed): Mit akarsz?

Imre: Ne féj, nem bántalak... Ugyan nagyon rád férae...

Marika: Az kék még csak, hogy mög üss!

Imre: Hát mögkaphatod!

Marika: Azt szeretném látni!

Imre: Szeretned? (Jól hátba veri.)

Marika: Nem, bási em muntod! Köll még?

Marika: Mögütöttél?

Imre: Tán észre sé völtted?

Marika: Hát té is ilyen ütös legény vagy?

Imre: Hát még is?

Marika: Az apád! Most má látom, igazat mondott rula a Julis néni! De té is bemutatkozttá legalább istenigazábull!

Imre: Té vagy az oka. Mé piszkátá? Én nem erre vártalak...

Marika (engesztelődve): Én mög nem erre gyüttem...

Imre (szelíden): Én csókka vártalak.

Marika: Én is csókra gyüttem...

Imre: Hát akkó kezgyük elülrül. (Hozzádörgölözik.)

Marika: Van eszömbe. (Viszonozza.)

Imre: Oszk mondd, olyan biztos vóta té alba a esókba?

Marika: Ahhát... (Kuncog.)

Imre: De ha nem kaplak el a fa mögül?

- Mit? Vagy tán tudad, hogy ott vagyok?
- Marika:* Tuttam hát! Maj bolond vónék különben ilyen kerülővel mönni az apámhó!
- Imre (nagyon tetszik neki a beszéd):* Szerece is té akkó engöm?
- Marika:* Nem montam, hogy nem...
- Imre:* Hát akkó mi a fenének veretted mög magad?
- Marika:* Csak!
- Imre:* Tán jó is esött?
- Marika:* Hát nem olyan vót, mint mikó az apám csap pofon!
- Imre:* De mikó ezt mögtakaríthatad vóna!?
- Marika:* Legalább ennyivel is kevesebb maratt!
- Imre:* Úgy beszéssz, mintha má aszszonyom vóna!
- Marika:* Té mög úgy versz, mintha má az uram lönné!
- Imre:* Az is löszök egy-kettőre!
- Marika:* De csak ha möggyün az eszöd, oszt beszéssz András bácsival...
- Imre:* Hát mit mongyak neki?
- Marika (balfelé tekint, látszik az arcán, hogy Julist pillantotta meg):* Majd ha visszagyüvök mögmondom. *(Imre követle Marika tekintetét. Marika eltereli.)* Hát az új szoknyámat látod?
- Imre:* Dehogysé. Csakis azt látom én...
- Marika:* Oszl nem is szósz?
- Imre:* Hát mit szójjak?
- Marika:* Hát hogy szép vagyok-é benne?
- Imre:* Te, Marika! *(Elkapja, megesőkolja.)*
- Marika (nagyon jól esett neki, de duzzog):* Erissz má! Te, Imre, én bizonyisten nem gyüvök erre többet!
- Imre:* Ha csókollak azé, ha nem csókollak azé nem gyüsz! Az Isten sé tud térajtad eligazomni!
- Marika:* No bizony tán má jobb szeretné rám is ünni?! *(Balra tekint.)* Jaj, Istenöm, most möglátott!
- Imre:* Ki?
- Marika:* A Julis néni!
- Imre:* Hát osztán!? Nem tilosat látott!
- Marika:* Neköm tilos, neki nem! *(Jobbfelé szabadkozik.)*
- Imre:* Legalább azt mondd mög, erre gyüszs-é vissza?
- Marika:* Erre, ha vársz.
- Imre:* Akkó várlak...
- Marika:* Akkó gyüvök... *(Sietve elmegy jobbra.)*
- Imre (egy darabig Marika után néz, aztán leheveredik a fa alá és ostorával csapdossa a faleveleket. Füttyörész).*
- Julis (balról jön. A fő mögött halad el. Egy hungoritást vet Imre felé, aki úgy tesz, mintha nem látná őt, aztán jobbra kénlel a szántás felé, majd Imréhez fordul):* Adj Isten, Imris.
- Imre:* Adj Isten. No má möghozta?
- Julis:* Mög. Hát apád?
- Imre:* A még szánt. Úgy látszik, el akar készünni azza a rozstáblával.
- Julis:* Hát té má végezté?
- Imre:* A fele még délutánra maratt.
- Julis:* Má rég itt vagy?
- Imre:* Nem a.
- Julis:* Ha tudom, má rég itt löttem vóna.
- Imre:* Azé kár lött vóna sietni.
- Julis:* Ni csak ni, tán ehös sé vagy?
- Imre:* Dehogysé.
- Julis:* No lásd e, oszt úntad is biztos itt magad?
- Imre:* Nem én!
- Julis (leül Imre mellé, háttal a fának dől):* Hát mi csinátá itt egyedül?
- Imre (rásandít, hogy nem-e csak ugratja.):* Láthassa. Az ustorral csapkodom a legyeket.
- Julis:* Oszl jó az te?
- Imre:* Ha más nines...
- Julis:* Mer úgyé van anná valami jobb is...?
- Imre:* Vanni van...
- Julis:* Micsoda?
- Imre:* Hogy micsoda? *(Gyanakodva néz rá, aztán egy vállrándítással.)* Mit tudom én!
- Julis:* No, no... *(Kacéran sandít feléje.)*
- Imre (kis zavarral):* Mé tán maga tuggya?...
- Julis:* Én? Mit te?...
- Imre:* Hát hogy izé... *(Zavart gyánakvással.)* Mit akar maga tülem?
- Julis:* Hogy én? Sémmit! az égvilágon

sémmit... Legfőjebb, hogy fogj neki, Imris, az ebédnek, mer kihül.

Imre: Akkó kajátok édösapámnak. Má hittam égysző, de a fülebottyát sé mozgatta. *(Fel akar állni.)*

Julis (visszatartja): Sosé mőnj. Ha neki nem sürgős, nekünk sé az.

Imre: Tán má mőgint összezördültek?

Julis: Csak ű zördült össze. No ögyé hát. Jó krumplilevest főztem* füstölt szalonnáva, tudom té szeretőd...

Imre (kanalazni kezdi a cserépfazék-ból a levest): Szeretöm, ammá igaz.

Julis (kenyeret szelt neki): No akkó csak ödd ki belüle a szalonnát.

Imre: Mit szól akkó édösapám?

Julis: A szalonna ize mőgmarad azér.

Imre: Hász épp a lősz a baj, hogy a szalonnából csak az ízt hagyom mőg neki. Majd morog érte.

Julis: Hagy, morogjon. Ögyebet sé tud.

Imre: Nem?...

Julis: Nem a... csak morogni, mőg ütni-verni...

Imre (kis szünet után. Naggyokat nyelt): Azé mégis szereti...

Julis: Szeretöm, ha ló nincs, számár is jó. Mi csinájjak?

Imre: Mé nem hagyja ott?

Julis (jelentős pillantást vet Imrére): Hogy mér...? Azt én nekőd mőg nem mondhatom, ha magadtu nem tudod...

Imre (kezd melege lenni): Épp azé mongya mőg, mer nem tudom...

Julis: Ha nem tudod, akkó nem is érdemős...

Imre (gyorsán tovább eszik): Én nem bánom...

Julis: Aztán mőg azé sé hagyhatom ott, mer nem vagyok hitősen az üvé...

Imre: Hogy hogy...?

Julis: Mer így az nem lőnne otthagyas, hanem csak elmőnetel...

Imre: Hát az nem mindégý...?

Julis: De nem ám. Mer mit szónának a népek?

Imre: Hát né törőgyön a népekkel...

Julis: Azt csak olyan tőheti, akinek van valakije...

Imre: Hát magának nincs...?

Julis (hamiskás oldalpillantással): Ügy

látszik... *(Sóhaj.)* Nincs énneköm sėnkim... Tűrhetők, mőg szenvedhetők hőtám napjáig. Oszt legalább vőna mőjé...

Imre (elkészült a levestel, ingujjába törli száját): Hát e nagyon jó vőt...

Julis: Mit hoztam még nekőd... Nizdé tőpörtyős pogácsa... Ne, ödd mőg mind...

Imre: Ebbül sé hagyjak neki?

Julis: Morgásér, verésér pogácsa nem jár.

Imre (elveszi, egyet bekap): Hát mikő üti, hogy én sosé látom?

Julis: Épp akkó, mikő nem látod. Hisz csak azé mer épp ütni, mer sėnki sé láttya. De iszen eskügyön mőg csak égysző velem... hogy otthagyasam...

Imre: Ott tunná hanni?

Julis: Abba a szent minutomba. Csak hogy neköm má azt sé hiszi el, hogy el tunnék mőnni. Mer, gondója magába, ugyan kihő mőnnék én? Kinek köll egy ilyen vén aszszony?

Imre: Maj csak akanna valami tisztősségős embőr...

Julis: Hogy akanna, mikő látom a té szömődből is, hogy öregasszonynak nizől má engöm...?

Imre: Má hogy nizmém, mikő nem a...?

Julis: Ezt csak úgy mondod. Oszt ugyan mi nem vőna öreg rajtam?

Imre (zavarában egész pogácsákat nyel le): Én mongyam mőg...?

Julis: Té, Imris, té, té tudod legjobban...

Kipállás, kisebzés ellen

minden gondos anya csecsemőjénél ma már csak Krompecher-fele Babyhíntőport használ, mert ez a legjobban bevált, kellemes illatú, higiénikus gyermekhíntőpor. Gyógyít, szárít, puhít, hűsít. Igen oleo és kiadós, egy doboz ára 60 fillér és minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban kapható. Vásárlásnál ragaszkodjunk a Krompecher-gyártmányhoz!

A csecsemő helyes gondozása és táplálása című tanácsadókönyvecskét, mely fiatal anyáknak nélkülözhetetlen, ingyen küldi a Krompecher Tápszergyár magyarországi főraktára Budapest, V. kerület, Zrínyi uca 3

- Imre:* Hát a szöme egész biztos fiatal...
Julis: De úgyé csak a szömöm...?
Imre (nagyon nyel): Nem a... A haja is...
Julis: De ezze má el is készüté velem...?
Imre: Nem én... Mer itt van még a karja... mög a... bőre is...
Julis (nagyon melegen): A bőröm? Hát az is? De más má úgyé nines...?
Imre: A szája is...
Julis (kacagva): A szám is...?
Imre (nekitüzesedve): Az is. Mög mindőne...
Julis: Mindönöm? (*Kuncogva.*) De hisz akkó én tetszöm neköd...?
Imre: Teccik hát. (*Egy pogácsát morzsol össze.*)
Julis: Imris, hát mé nem mondtad ezt elébb...?
Imre: Mer... mer... ennyire még sose éroztem... Mög nem is kérőzte...
Julis: Oh, te fagyoszent, nem köll azt kérdeni... (*Kacéran néz rá.*)
Imre: Nem? Hát csak mit köll tönni?
Julis: Tönni köll...
Imre: Oszt... izé... nem haragunna érte...?
Julis: Eriggy má... Mér haragunnék? (*Karjával meglöki Imrét.*)
Imre: Osztha én most ilt magát mögcsókónám... akkó mi lönne...? (*Ijedten nézi.*)
Julis: Hát esók... igazi esók lönne... De köllök is neköd...?
Imre (tétova elszántással): Né jáccon velem, mer mögtöszöm...
Julis: Ha mögtöszöd, nem jáccek...
Imre: Hát én... mögtöszöm... (*Hirtelen félszeg elszántással megcsókolja, aztán meghökkenően mondja.*) Úgye én mögmontam...?
Julis (egyre kacag): Te, Imris, csókótá té má?
Imre: Asszonyt még nem...
Julis: Oszt ki esókja jobb...?
Imre: E vót a legjobb...
Julis: Emlékszöl az izire...?
Imre: Mé? Tán eszömbe akarja jutatni...?
Julis (ebben a pillanatban megjelenik fenn az árokparton András. Julis
- megpillantotta, de tovább játszik, mintha nem tudna róta):* Nem én!
Imre: Hát akkó majd én! (*Elkapja Julis derekát, de az kiszabadkodik karjából.*)
Julis: Mit te?!
Imre: Mögesókolom...!
Julis: Kit, te?!
Imre (viaskodik): Hát magát!
Julis: No csak azt próbád mög te taknyos! Hát kinek nízöl té engöm? Tán azt hiszöd, hogy a Marikádda van dögöd?!
Imre: No, de Julis...
Julis: Sémmi Julis! (*Ellöki magától, közben felállt.*) Nízd csak a taknyosád! Hozzám né nyújj mer... (*Hirtelen direkt András felé fordul, a felháborodottat játssza, kissé ugyan meg is szeppenve.*) András... András... jó hogy gyün...!
Imre (nagyon kellemetlenül érzí magát. Feláll, a pogácsát elejti): Apám!
András (öszülő bajszos, borostás gazda, csizmában és fekete kopott nadrágban, ingujjban, fején elnyűtt zsíros kalap, kezében ostor. Komtos járású, beszédű ember. Eddig mocnás nélkül nézte a jelenetet. Alaposan szemügyre vette őket. Most lejön az árokparról és mintha mísem történt volna, nyugodtan kérdi): Mé jó hogy gyüvök?
Julis (a nyugodtságától zavarba jön): Hát hogy izé... az Imris aszonta, hogy hijába kajátott magának... az ebéd mög egészen kihül itt...
András (rávillan a szemé): Úgy hát azé...? (*Ledobja az ostort.*) Persze... Nem akartam fébehanni azt a darabot má... Oszt a lovakat is rőndbe köllött tönöm. (*Imréhez.*) Té má rég abbahagytad?
Imre (azt se tudja fiú-e vagy lány): Mit...?
András: Hát mi mást? A szántást?
Imre: A szántást...?
Julis: Csak az imént gyüitt ü is...
András: Pedig én má jó félórája nem látlak szántani...
Julis: A lovakat béklyózta mög... Mög aztán a Marika vót itt, azza enyelgött...

András: Hunnan tudod té azt?

Julis: Hát láttam... Úgy messziről...

András: Akkó mé mondtad, hogy csak az elébb gyüött?

Julis: Azt...? Nem akartam, hogy...

(Naggot nyel.) haragúgyon rá...

András: Mé haragunnék...?

Julis: Hát hogy olyan hama abba hagyta a szántást...

András: Az ü baja, neki kő vele végezni...

Imre: Elkészülök vele estig...

András: Na lásd... Hanem add az ebédöt, mer mögéhöztem. (Leül a futóvébe.)

Julis: Jaj csak amolyan bőjti ebéd van ám. Krumplileves az egész. Oszt a füstöt szalonát abból is alighanem kiötte az Imris...

Imre (elképedve): Hisz maga monta...?

Julis: Montam ám, hogy haggy apádnak is, de csak hiába montam...

András (kenyeret szel magának, közben meglátja a földön a pogácsadarabokat): Hát az Imre övött má?

Julis: Attam neki, mer nagyon követőte... Oszt aszonta, hogy hiába hitta magát. A fülebottját sé mozgatta.

András: Úgy? Aszontad, fiam? Oszt hányzó is kajátottá értem?

Imre: Égyszó.

András: Így igaz az. Mer hollottam ám, csak nem gyüttem. (Kanalazza a levest.) Oszt mikó kajátottá, idelelni ki vót?

Imre: Akkó még sénki...

András: Oszt mennyi idő muva gyühetött a Julis?

Imre: Hát úgy egy fertály óra mulva...

Julis: Mé kérdi?

András: Azé, hogy akkó nem igön lehetett olyan sürgős az az ebéd...

Julis: Ha aszonta, hogy hiába hitta...?

András: Ü igön, de té tán nem... De úgyé cudar meleg vót az úton, oszt jól esött itt az árnyékba mögpihenni?

Julis: Hát mögizzattam, amíg kiértem.

András: Mög úgyé? Oszt inkább ediskurágattá, minthogy utánam kutya gójj a szántásba? Persze... Oszt nem is igön hiányozhattam?

Julis: A szíve bánattyát pakóta ki az Imris...

András: Hát az is van neki?

Imre (elképedve néz Julisra): Én? ..

András: Ne té úgyé mögvigasztatad?

Julis: Amennyire tülem tellött...

András: No akkó alaposan mögvigasztahattad, mer tüled sok kitellik. A fene ögyön mög! Oszt mondd, fiam, mi a té bánatod? Csak nem a Marika miatt?

Julis: De épp miatta...

András: Hát té mög hunnan tudod?

Julis: Hisz emonta...

Imre: Égy szóva sé!

András: Csak nem röstelkődsz az apád előtt? No, mi baj van a Marikával?

Imre: Baj van...

András: De hogy mi?

Julis: Biztos az, hogy nem akarja az apja hozzáanni...

András: Má mögint té beszélsz?

Julis: Láthassa, hogy ü nem akar szóni...

András: Ha neköd szótt, akkó neköm is szól... Igaz-é fiam?

Imre: Én neki sé szóltam...

András: Akkó az egészet csak úgy hazutta...?

Imre (hallgat).

Julis: Oszt ugyan má mé hazuttam vóna?

András: Ha mög nem mondd, várhass míg kitalálok...

Julis: Hogy taláná má ki, mikó nines mit?

András: Maj kibököd té!

Julis: Arra ugyan várhat!

András: Hászén várok. Neköm nem sürgős... Oszt, ha hazuttá is, nem nagy sor a nálad, nem először, mög nem is utójjára tőszöd... No, Imre, né lógassd má a fejed, mondd má, mér nem anná hozzád a Marikát a Szabó sógor?

ZONGORÁK, GRAMOFONOK

és minden más
hangszer

Reményinél

BUDAPEST,

VI/37 Király ucca 58-60 sz.

Imre: Mer aszongya a Marika, hogy aszongya az apja, hogy olyan házba nem aggya a lányát, ahun aszongya...

András: No nyögd ki má!

Julis: Biztos azé, hogy maga engöm...

András: Csiba te! Milyen házba nem ád?

Imre: Aszongya olyan házba, ahun nincs házasság...

Julis: No úgyé montam? Oszt igaza is van!

András: Julis, vigyázz, mer szájon kaplak! (*Imréhez.*) Szóva aszonta?

Imre: Azt.

András: Oszt té ugyan mit feleté neki?

Imre: Mit felehettem vóna, mikó nem hazudott...?

András: No attu még nagyon sok okosat felelhetné vóna. De ha nem, assé baj. Maj mögfelelök neki én!

Imre: Maga? Neki?

András: Neki is mög másnak is, hogy a fene ögye rakásra ükell!

Julis: Mé mond neki ilyenöket?

András: Azé hogy okosoggyon!

Julis: De arra nem felel, amire legkiváncsibb!

András: Ki kíváncsi? Ü, vagy té?

Julis: Ü is, mög én is...

András: No, ha té is, akkó ráérünk. (*Imréhez.*) Visszagyün a Marika?

Imre: Aszonta vissza...

András: No, fiam, akkó mönj, oszt hajtsd ki a lovakat az urasági répából, mer má vagy félórája ott zabának. De a lovakhó mönj, oszt ott is maraggy, akárki gyön-mögy itten!

Imre (elindult): De a Marika...?

András: Ne féj, nem öszöm mög. Maj csak beszélök a fejve...

Imre: Bajt né csinájon, édösapám, az irgalmát!

András: A baj, fiam, má mögvan, legfőjjebb jóvátöhetöm...

Julis: András, hát jóvá akarja tönni?

András: Az Imre dögát mé né? No mönj, fiam, mer ha a répába kapják a lovakat, csúnyán ebánnak velünk.

Imre (felment az árokpartra): Mögyök édösapám. (*Elmegy jobbra.*)

Julis (nagyon megszelídül, mindenben

András kedvét keresi. Kis szünet után): Ögyön még, hisz éhön maratt. Ha leves nincs, van más. (*Alsó szoknyája zsebéből pogácsát vesz elő.*) Nizze-é. Magának hoztam. Az Imris kifalta a levesbül a szalonát, itt van magának a kárpótlás.

András: Neki nem is attál?

Julis: Nem én.

András: Má mögin hazuce... hogy a fene ögyön mög.

Julis: Nem én.

András: Hisz a kezibe láttam, mög ehun a morzsája é...

Julis: A csak úgy eshetött ki a szoknyámbul.

András: Vagy hogy ü kotorászta elő a szoknyádbul.

Julis: Mit? Még hogy az a taknyos az én szoknyámbul?! Mé mond ilyet?!

András: Mer láttalak bennetöket!

Julis: No, ha látott, akkó tudhattya, mit akart a fia...

András: Abbu csak azt tudhatom, hogy mit csinált.

Julis: A mindégy.

András: Mindkettő a! mer az embör az asszonyfélivel nem mindig azt csinálja, amit akar, aztán mög leginkább egyátajjába nem is akarja azt, amit csinál.

Julis: Ehhö nem értök. Hát csak nem gondójja, hogy...?

András: De bíz azt gondolom én a keservedet!

Julis: Tán hogy én bízgattam...?

András: Té ám! mög arra a csók kéresre is té srófötad föl!

Julis: Hát mindön komisságot rám ken?! Oszt ugyan mé töttem vóna?

András: Maj rágyüvünk arra is, csak előbb evve a komissággoddal gyüjünk tisztábal!

Julis: Hát csak gyüjjön, ha tud!

András: Elötte a Marika vót itt úgyé?

Julis: Az.

András: Oszt az elkeseröghette neki, hogy az apja addig nem aggya hozzá...

Julis: Nem ameddig maga el nem vösz engöm...

András: A most nem tartozik ide!

Julis: Éppen hogy nagyon is ide tartozik!

András: Né kelepelj, Julis, mer csöndbe tőszlek!... Hát szöva nagyon elkámpicsorodva tanátad itt?

Julis: Montam má.

András: De azt még nem montad, a teremtésedet, hogy miképp lött ebből a szomorú gyerekből csökövetelődöz legény!

Julis: Montam, hogy mögvigasztatam!

András: Osztán lé csak úgy tucc vigasztani, ha a nyakába esöl, mög fökínárod magad neki?! Te gyalázatos! Hát annyira a szívedön viselőd a fiam sorsát, hogy miatta énbélülem köllött csúfságot csináni?

Julis: Én magából? Oh, könyörületes Szűzanyám! Még csak a kö, hogy aszongya, hogy mög akartam csani magát azza a tökfilkóva?!

András: Ha csak térajtad állna!

Julis: De bíz neköm né mongyon ilyet, mer úgy itt hagyom, hogy nál

András: Azt mögtöhetöd! *(Nyugodtan eszi a pogácsát.)*

Julis: Mög ügyé? Most má mög? Mikó má mögszégynítött? Mikó tönkre-tött? Mikó az egész falu kiröhögne?! Most má ügyé möhetök?!

Jaj, hogy én ezt előbb nem tuttam?! Pedig montúk, mindönki montá, miféle embör maga! De nem vótam eszömné! Mindönt készpénz-

nek vöttem, mikó tötte a szépet...

András: Beszéjj, Julis, beszéjj, elég hosszú a nap...

Julis: Most bezzeg könnyen vösz. A templombu má kétszö kiprédikátt a plébános úr. Oszt most még a tetejibe aszongya, hogy az idétlen fiával kezdök ki?!

András (földhöz vágja a pogácsát): Hát mi a nyavalyáé kért tüled csökök?!

Julis: Ha olyan nagyon kíváncsi, kérge mög tüle!

András: Má pedjg ön csak tüled kérdöm. No mért akart mögesókolni?!

Julis (szemtelenül): Mer olyan gusz-tussa támatt... Biztos teccöd neki, oszt azé...

András: Azt hiszöd?

Julis: Mé? Tán olyan ronda vagyok, hogy égy legénynek égy csökra jó sé vagyok?

András: Oszt mondd, Julis, té is elhiszöd ezt, vagy csak velem akarnád elhitetni?

Julis: Maga má el sé tuggya képzni, hogy én valakinek tessék!

András: Azt még csak valahogy... hanem hogy akkó is tessé valakinek, ha té nem akarsz!

Julis: Igazi embör észjárás. Az asszony másfajta! Az akkó is tud tecceni, mikó nem akar!

András: Az asszony piszok égy fajta! Mindig kö, hogy teccön valakinek! Ha embör nincs, gyereök is jó. Ha assincs, akkó tükörbe kölleti magát!

Julis: Ha így utál, minek vött el?

András: Vött a nehésség! Hozzám gyütté oszt nálam ragattá! Hisz el sé vöttelek!

Julis: Ha elvött vóna, má rég ott hagy-tam vóna!

András: Biztos ez, Julis?

Julis: No hajja, nem is hagatnék ilyen ronda beszédöket!

András (feláll, ránt egyet a nadrágszáron): No, Julis, a mindönségödet, akkó hát elvöszlek!

Julis (nem tud hová lenni örömében): Hogy... hogy... elvönne...?

András: El én!

Julis: Hitösen?

András: Hitösen, a pap előtt...

Julis: Igazán mongya...? *(Lelkes melegen.)* Jaj teremtöm, ha így lönne.

András (élesen): Akkó cölhó érné, ügyé?

Julis (zavartan): Nem értöm...

András: Antul jobban értöm én tégöd. *(Könyökével jöt lök rajta.)* Ögyön mög a... Ez kéne, mit?

Julis: Oszt, ha úgy is vóna, maga mit szöna hozzá?

András: Még mög is kérdöd?!

Julis: Másképp hogy tuggyam?

András: Úgy hogy most pakójj, beste lelke, oszt párologj innét, mert csünyán elángállak!

Julis (az edényt meg a kenyeret szedi rendbe): Na ezt nem felejtöm el! Maj gyin még a kutyára dér!

- András (felkapja az ostort):** Né pápójj, mer odavágok!
- Julis (elhúzódik András kezeügyéből):** Má mögyök is. De annyit mondok, jó lösz ha eszibe forgattya azt, amit ma itt látott, mer vagy elvösz...
- András:** Van eszömbel!
- Julis:** Vagy folytatása lösz ennek...
- András:** Csakhogy anná té má nem löszöl ott!
- Julis:** En igön, csak maj maga nem!
- András:** Maj mögláttuk! Hanem most aztán...!
- Julis (habozik, kibújót keres):** Oszt legalább az Imris boldogságáva törönne, ha az enyimet má kutyába sé vöszí.
- András:** Ammá az én gondom.
- Julis:** Hát így hajt el magátul? Assé mongya Istenálgyon?
- András:** Amilyen az agyonisten, olyan a fogaggyisten!
- Julis (ravaszul, de nagyon egyszerűen):** Legalább aszongya mög, hogy miésinájjak a disznóval?
- András (nagyon érzékeny ponton találva, egyszerűen nyájas lesz):** A disznóval? Mijé? Mi baja van?
- Julis (sopánkodva):** Nagy baja. Nem öszik. A torkát fájlajja.
- András:** A torkát? Jaj, kedves, akkó tögyé egy kendőbe forró korpát, oszt csavard a nyakára...
- Julis:** Az jót tösz neki?
- András:** Jót, amíg mögyüvök, maj elhívom a marhadoktort. Csak vigyázz addig, lelköm.
- Julis:** Akkó hát sietök. Isten álgya mög.
- András:** Isten álgyon mög, Julis...
- Julis (diadallal csap te):** No ügyé, hogy mégis csak kimonta az Istenálgyont?!
- András (pillanatnyi elképedés után):** De nem a té kedvedé, hanem a disznó kedvié montam! (Nevet.)
- Julis:** Elég disznóság magátul!
- András:** Mé? Sok mindönt mögtösz az embör egy disznóé, amit tíz aszszonyé sé tönne mög!
- Julis:** No hát, ha tunni akarja, ezt az Istenálgyont égyesgyedül az én kedvemé montá, mer ez egészet csak úgy tanátam ki a disznóval!
- András (elképed):** Na hát! (Földhöz csapja a kalapját.) Hogy az a keserves Úristen álgyon mög!
- Julis (páváskodva közeledik hozzá):** Má mög is áldott... (Egész közel.) magával... (Mosolyogva legyőzhetetlen asszonyiségába, kelleve megy el balra.)
- András (fejcsóválva néz utána, megvakarja kobakját):** Hunnye teremtő Úristen, hogy adhattá má ennyi tengör észl egy ilyen buta asszonynak?! (Még mindig Julis után nézve nekidől a fának.)
- Marika (kis szünet után jön jobbról, csak ennyivel árulja el, hogy tudja, ki áll a fa mögött):** András bá... (Egészen halkán mondta és hamisat pisztantott hozzá, lábujjhegyen a járóz lopózik és évődve rángatja András könyökén az inget) Imre... Imre te... no lán odanötté a fához, hogy mög sé csókósz?
- András (hirtelen odafordul Marikához és jól megeskölja):** Dehogysé, ha csak a köll?
- Marika:** Szent Atyám, de mögijettem!
- András:** Mitü? Hisz csókot kívántá? Hogy nem attu a száju kaptad, akitü gondótad, assé baj. Az baj, kislányom, hogy soká várattá magadra itt. Hűj harminc év előtt gyütté vóna ide a fa alá, a lött vóna igazi fáintos csók! No de neköm így is jólesött...
- Marika:** Most mög ki is csúfol, András bácsi...
- András:** Má hogy csufónalak, mikö egy ilyen csóké szinte még a saját fiamtul is elirigyöllek! Hun tanutá így csókóni, te csirke? Vagy má a tojáshu hozzátok magatokka...?
- Marika:** Nem a mög köll azt, András bácsi, tanuni...
- András:** No lányom, akkó neköd jó tanitómestöröd löhetött...
- Marika:** Biztos nem olyan, mint maga löhetett harminc esztendő előtt...
- András:** Mihül gondolod, te csirke?
- Marika:** Abbu, András bácsi, hogy aki annyit adott örökségbe a fiának, oszt magának még mindig ennyi maratt, annak valamikö rengeteg sok löhetött!

András (egy kicsit melege lesz): Huny-
nye az áldóját, te lány, té föl akarsz
engöm srófolni!

Marika: Hiszen ha tudnám... De nem
szeret maga engöm...

András: Né bomójj má. Hát mé né
szeretnélek?

Marika: Hát csak...

András: A nem beszéd. Mé né szeret-
nélek?

Marika: Mer mást szeret.

András: Oszt kit te?

Marika: Mást... a Julis nénit...

András: Hunye a kiskésit. Oszt baj a?

Marika: Inkább az a baj, hogy ü nem
magát szereti...

András: Né féts té engöm!

Marika: Nem is magát fétföm én!

András: Hát kit?

Marika: Az Imrét!

András: Kitül?

Marika: Hát a Julis nénitül...

András: Né mondd!... Hát té azt hi-
szöd, hogy az Imre mög ü...?

Marika: Nem csak hiszem, tudom,
András bácsi...

András: Mibül te?

Marika: Hát hogy égyre rikábban
gyün hozzánk, otthon mög égyre
többet marad!

András: Á... azé nem mögy, mer az
apád nem akar tégöd hozzá anni...

Marika: Az apám? Oszt ugyan mijé?

András: Tuggya fene... Aszongyák,
mer én a Julissal... no tudod...

Marika: Bagóhitön vannak...

András: A szentyt a szádnak, de ki-
mondtd...

Marika: Nahát akárki mongya, amhá
hazugság... Anna az két kézze, de
az Imre nem akar.

András: Bolond beszéd a... Oszt mé
né akarna? (Pipára gyájt.)

Marika: Hát mer... ott van... a...
montam má ki...

András: A Julis?... Hm... (Egy
vizsgapillantást vet Marika felé.)
Hát akkó mit löhetne itt tönni?
Tanácsójj má lányom valami oko-
sat!

Marika: Ugyan. Nem szorutt maga az
én tanácsomra. Tuggya maga azt
ügy is...

András: Azt hiszöd...? Legokosabb

vóna tán, ha hamarosan elvönném
a Julist, igaz-é lányom?

Marika: Az hát. No úgyé hogy kita-
náta, kedves András bácsi...

András: Ki úgyé?

Marika: Vögye el, András bácsi...

András: Oszt mé örüsz té ennek eny-
nyire?

Marika (kis zavart pauza után): Hát
mer akkó... akkó nem merné az
Imre rávetni a szömit!

András: Csak ezé? (Erösen Marika sze-
mébe néz.)

Marika (állja a tekintét): Ezé hát.
Ha elvöszü, András bácsi, maj mög-
láltya úgy lösz mindön...

András: Csakhogy nem látom mög.

Marika: Mér?

András: Mer nem vöszöm el.

Marika: Mér nem?

András: Hát mer úgy teccik! Mög vén
a má hozzám!

Marika: Nem mond most maga, An-
drás bácsi, igazat...

András: Csak úgy, mint té édös lá-
nyom...

Marika: Hát maga azt hiszi, hogy én
csak úgy hazuttam...?

András: Nem hiszök én sémit, édös
lányom. Hanem most mönj té is
a dógodra, én is mögyök a ma-
gaméra... (Indul.)

Marika: Most mögharagudott, András
bácsi...

András: Söse haraguttam én. Csak
aszondom, te csirke, korábban kejj
fö, ha engöm akarsz lövá tönni.

Marika: Hát azt hiszi, hogy lövá aka-
rom tönni?

András: Azt hát. Té is, mög a Julis
is...

Marika: Hogy a Julis néni mit akar,
azt én nem keresöm, de ha olyan
nagyon lövá akarnám tönni magát,

--- Szívbetegnek és érlemeszesedésben
szenevedőknek a természetes „Ferene József”
keserűvíz használata könnyű és pontos
bélműködést biztosít. Klinikai vizsgálatok
igazolják, hogy a Ferene József víz különö-
sen agyvérzésre és gutaütésre hajlamos
idősebb embereknek kitünö szolgálatot tesz.
A Ferene József keserűvíz gyógyszerárak-
ban, drogériákban és fűszerüzletekben kap-
ható.

hát nem is kék olyan nagyon meg-
erőtlenem magam...

András: Ne te nee... Hát próbádd
mög!

Marika: Má mög is próbátam!

András: De nem sikerült!

Marika: Sikerült a...

András: Mikó te?

Marika: Hát az elébb, mikó mögcsó-
kótt...

András: Hogy-hogy?

Marika: Hát úgy, hogy elhitte, hogy
magát össze löhet téveszteni az
Imrével...

András: De a szentyit az eszödnek,
mikó csak az ingöm csücskét lát-
tad?!

Marika: Elég az, mer mög az ingük-
csücskét sé löhet összetéveszteni!

András: De aki mindönödet te tak-
nyos, hát akkó mé csókótá vissza?!

**Marika (átkerül óvatosan a fa másik
oldalára):** Hát mer... mer... nem
akartam öregember létire mögcsé-
gyöníteni!

András (méregbe jön): Nahát ezé mög-
feneköllek! (Kergeti a fa körül.)

Marika: Csakhogy nem löhet ám!
(Ebben a pillanatban megjelenik
Imre az árok parton, Marika tudja,
hogy ott van.)

András: Ha elkaplak, möglásd, hogy
löhet!

Marika: Csakhogy nem hagyom ám
magam egy ilyen öreg embörtül!

András: Nem ét Majd möglássuk?!
(Kergeti tovább.)

Marika (egyenesen Imrének fut): Se-
giccs, Imre! De jó hogy itt vagy!

**Imre (az árokparttól elképedve, értel-
mellenül nézte Marika és apja ker-
getőzését, most lejön előre).**

András (leforrázva): No fiam, hát té
is itt vagy?

Imre: Itt, az istenit, de legjobb szeret-
nék édosapám elsüjnedni!

András: Mijé? Hát csak nem gondo-
lod, hogy...?!

Imre: Nem gondolok én sémmi ögye-
bet, csak amit itt láttam...

András: Né bomójj má, fiam, hát csak
nem gondolod, hogy...?

Marika: De csak gondójjon, amit akar!
Gondóhat is, mer úgy is vól!

András: Micsoda?

Marika: Hát amit maga akart tönni
velem!

Imre: No az irgalmát, édosapám, hajja
kend!

András (megvakarja a fejét): Hallom,
fiam, de nem értöm...

Marika: Érti azt maga nagyon jó, csak
né szégyőjje, mögvallani! Mögcsó-
kótt amúgy istenigazából! Égyszó
mögcsókótt, másocó csak szeretött
vóna!

András: Te lány, né piszkáj!

Marika: Ha én nem szégyönlöm, maga
sé szégyőjje!

Imre: De a teremtésödet, hogy vót
azra a csókka! (Nagyt ránt rajta.)

Marika: Séhogy! Nizd csak, még neki
áll föjjebb?! Hisz az egész témiat-
tad vól!

Imre: Énmiattam?

Marika: Csakis! Mé nem tartottad itt
az orrod?

Imre: Hisz ü küdőtt e a lovakhó!

Marika: Hát né lönné olyan számár,
hogy mikó én gyüvök a lovakhó
mész!

Imre: Azé még nem köllött vóna itt
viháncóni az apámma!

Marika: Nem úgyé? De hunnan sza-
gujjam én azt, hogy magad he'yött
az apádat állítod ide a fa mögé,
oszt neki rángatom az ingit, hogy
mé nem csókol mög!? No hát mög-
csókótt! Hát osztán? Ezé inkább
neköm kék főhúzni az orrom! Apád
csókótt mög! Oszt vagy atyafiak
löszünk vagy nem? (Átkerül And-
ráshoz hízelegve.) Igaz-e, András
bácsi.

András: Ammá igaz...

Imre: Hát így má más...

Marika (Imréhez): Aztán te, mög-
ígerte nekem, hogy hamarosan el-
vöszi a Julis nénit is... igaz-e,
András bácsi...?

EMILE GABORIAU híres regénye:

A bűn forgatagában

Ára bérmentve 1 pengő 10 fillér. Megren-
delhető a „DÉLIBAB” kiadóhivatalában,
Budapest, VII. kerület, Dohány ucca 12 sz.

András: Emmán nem igaz!
Marika: Nem?
András: De nem ám!
Marika: Hát akkó mi lösz?
András: A lösz, lányom, hogy té most
 igön gyorsan elszesz innen, amíg
 képön nem teremtellek a fiammal!
Marika: Az előbb csókot adott, most
 mög pofont ígér?
András: Az igaz! Az elébb is pofont
 köllött vóna annom!
Imre: Mijé? Miket beszélnek maguk itt
 össze-vissza?!
András: Maj neköd mögfelelök kettes-
 ben!
Imre: Akkó hát mőnj, Marika!
Marika: Té is aszondod?
Imre: Azt. Ha apám elküld, okka tőszí,
 én is elküldelek.
Marika: Szépen elbántok ti a szögény
 lányall!
Imre: Csakhogy ahogy az a szögény
 lány mögérdemli! No csak mőnj!
Marika: Oszt még csak azt sé mondd:
 Istenálgyon?
András (mérgeesen, hangosan): Ki né
 mondd, mer úgy képön törüllek,
 hogy a szántásba esöl! Ki né
 mondd, fiam!
Imre: Mijé?
András: Mer pizok fajta, apraja,
 naggya.
Marika: No szép két embőr! Nem
 hijáb mongyák, az alma nem esik
 messzi a fájátul! No, de hisz majd
 gyün még a kutyára dér! (*Mérge-
 sen elsiet balra.*)
András: Hüj, fiam, szögény fiam, té
 esöl ám csak nyakig pácba!
Imre: Mijé? Mi vót e?
András: Mi vót, mi vót? Nagy baj vót!
 (*Fejét vakarja.*)
Imre: Beszéjjon hát! Én egy mögve-
 szekődött szót sé értök az egészbul!
 Mi baj van? Nem vóhetöm el a
 Marikát?!
András: Jaj, dehogy sé, édös fiam. Hát
 ökör sé ment mög má ettül!
Imre: Hát akkó hun a baj? Az tán
 hogy magának kő evőnni a Julis
 asszonyt?
András: Az is mög mindön!
Imre: Hát nem akarja elvőnni?

András: Nizd é fiam, mindégy az, hogy
 én akarom-é, ha égysző ü akarjal
Imre: Mér is né vőnné el?
András: Mer mögvárom, amíg nem
 akarja olyan nagyon!
Imre: Mikó úgy is csak az ü uccájába
 jukad ki!
András: Csakhogy így a magam em-
 bőrségibül jukadok ki!

Ön sok mindent
 nélkülözhet, de a

RÁDIÓÉLETET

nem nélkülözheti!

Önnek is van rá-
 diójal! És még nem
 volt a kezében a

RÁDIÓÉLET?

Kérjen még ma
 mutatványszámot
 készségesen küld a

RÁDIÓÉLET

kiadóhivatala
 Budapest,
 VII. kerület,
 Rákóczi út 20 sz.

Imre: Ettől ugyan rá nem gyűvök, hogy mi a fenének köllött neköm - magát, magának mög engöm tilos esókba kapni!? Mer hogy neköm eszöm ágába sé vót összekeveredni a magáéval, annyi szent! Maga sé vállalja a Marikával! Hát akkó mi a fenének köllött e?!

András (zavartan): Azé, fiam... mer...

(*Vakarja fejét.*) Te, Imre, nem együtt gyütt ki ez a két némbor?

Imre: Dehogysé! Csak a Marika léhazulta!

András: Lé úgyé?! Most má értöm! Hüj azt a tekervényes szentyit a fejünknek! Te, miellenünk mönt ki itt az egész pakli! Kettőt égy esapásra! Értöd?

Imre: Érti a nehésség!

András: Hej, fiam, pedig nagyon égy-szerű e!... A Julis fejibe völte, hogy a hils párom lesz. A is lösz a, möglásd, ha belegebbedök is!

Hanem addig nem, amíg ki nem veröm a fejibül ezt a szömtelen nagy igyekezetöt! Mer hát, édes fiam, te röttentő nagy marha, tanudd mög: Ezön a földön mindönbe az asszony akarattya teljesödik, nekünk csak az az emböri jussunk maratt, hogy az asszonyt a várátással jó mögöcseráztassuk... No most csak értesz?

Imre (igent int, nagyon bárgyuan): Nem igön...

András: Pedig rémíszítő tiszta dolog e, csak nem embörnek való...

Imre (reménytelen): Tiszta dolog...

András: A...

Imre (utána mondja): A...

András: A... hogy a nyavalya lörje ki a fajtájukat! (*Fejcsóválva bámul maga elé.*)

Imre (lehorgasztott fejjel áll. Gyorsan)

(Függöny.)

Írmerlek! Segítsek?...

A grafológus üzenetei

Választ csak olyan levelekre adunk, amelyekhez mellékelve van a „grafológia-szelvény”. Minden íráshoz egy szelvény. Aki írásban akar választ kapni (soron kívül), az mellékeljen megcímezett, felbélyegzett borítékot és irásonként 2-2 pengót. A levelekre a beérkezés sorrendjében választolunk. A borítékon jelezni kell a „grafológus” szót.

G. Margit. 20. Sok áldozatra hajlandó a békesség érdekében. Zárkózott alaptermészetű s ezért kissé nehézkes az emberekkel való érintkezésben. Nem szeret feltűnni.

M. Bözi. 17. Ma még a hiúság és kíváncsiság a legintenzívebb kapasa a külvilággal. Sem szellemi, sem érzelmi élményei még nem voltak.

Donna Juanna. Könnyen befolyásolható, kevés érzéke van a pénz iránt. Érzékeny lelkű s nem elég szigorú önmagához. Minden tekintetben legyen erélyesebb.

Rajongó. Bizonyos dolgokban gyenge akaratú. Egyes emberek véleményére túlságosan sokat ad. Itt nagy hibát követ el. Tervszerű, pontos és egészséges életmódot eljen, mert csak ez hozhatja meg az acélosságot. Minenkör szívesen állok rendelkezésére.

Piros rózs. Bármily pályát is választ, életének súlypontja női hivatásának betöltésében lesz. Ha a családi élet keretében hivatását igazán be akarja tölteni, ott sok türelem kell. Ne legyen ennyire elnéző önmagával szemben.

Florenei tragédia. Komoly, a tanulásban sok örömet talál. Gondolom, hogy van művészi és alkotóereje, de hogy ez kifejezésre fog-e jutni, az kétséges. Ma még semmiesetre sem elég tudatos. Mindenesetre próbálja meg.

Hajóskapitány. Sok keménységgel viseli, amit a sorsa reá mér. Nagyon büszke, nem túri, hogy valaki sajnálja. Izlése fejlett, nagyon szereti a szép holmit.

Cukrász. 245. Jökedélyű. Cselekedeteiben nem könnyelmű, de iparkodik minden kellemetlenséget könnyen venni. Szereti a társaságot s ha egyedül van, mingyárt elhagyatottnak érzi magát.

Búzavirág. Nagyon szereti az életet és elhatározta, hogy szép és gazdag életet terem magának. Izléses, nagyon tartózkodó s komoly.

Ámor. Bizonytalan. Hangulatai gyakran változnak s ennek sokszor érzi a hátrányát.

Érzséretné

Jo

továl

alapo

ket, n

An

Jöke

is, de

beosz

Edi

rető.

veless

váltal

olyan

volna

lesz, a

séges

Fén

mert

Szeret

korol

T. M

ber le

fogja

nagyo

Cogi

dolgoz

adó ho

gasra t

tes.

Dar

nes él

lyosítj

kell v

sok kő

anyja.

Szer

izlésű.

az exal

szeret,

Koh

molyar

macska

büszke

Kék

Szeret

vele v

életébe

Sors

kítartó

birja t

mális e

Anyagi

Cegle

emhere

van az

tellektu

Kis g

hogy n

Ez fejle

dorú, b

Tenq

ségtudó

többet

gedve k

Vikto

Fél az e

valaki

Érzékeny, mindent tragikusan vesz. Szeretném, ha elhatározná, hogy erélyesebb lesz.

Joly. Szellemileg fejlődésképes, érdemes tovább tanulnia. Gondos, szorgalmas és alapos. Türelem is van. Ha szereti a gyerekeket, menjen tanítói vagy tanári pályára.

Anei P. Határozott és kiforrott egyéniség. Jókedvű, de kötelességtudó. Önmagához is, de másokkal is szigorú. Takarékos, életbeosztása észszerű. Rendszerető. Intelligens.

Edit P. Fegyelmezett, pontos és rendszerető. Ezeket a tulajdonságokat helyes neveléssel fejlesztették ki benne, de még nem váltak egészen vérévé. Még nem voltak olyan élményei, amelyek megérlelhették volna, de komoly és fejlett felelősségérzetű lesz, amint eljött az ideje. Jókedélyű, egészséges természetű.

Fény és árny. Nehéz a bizalmát megnyerni, mert nem tud közvetlen és őszinte lenni. Szereti a titokzatosságot s erős hatást gyakorol olyanokra, akik nálánál gyengébbek.

T. Minci 14. Erős akarátú, céltudatos ember lesz belőle, aki ismerni és teljesíteni fogja kötelességeit. Kár, hogy nincsenek nagyobb szellemi igényei.

Cogito ergo sum. Élelmes. Igaz, hogy dolgozik, de arra is ügyel, hogy ezt mértékadó helyen észre is vegyék. Nincsenek magasra tűzött céljai. Rendszerető és következetes.

Daru madár. Kíváncsi s vágya, hogy színes életet élhessen. Egyik élménye elhomályosítja a másikat. Kissé szeszélyes, mindig kell valami, ami erősen foglalkoztatja, ez sok kicsinyes kellemetlenségnek lehet szülőanyja.

Szeretem az űszit. Sokat olvasott. Fejlett ízlésű. Szenvedélyes, gyakran közel jár az exaltációhoz. Sokat követel azoktól, akiket szeret, roppant érzékeny velük szemben.

Koháry. Jókedélyű, semmit sem vesz komolyan. Könnyen befolyásolható. Mint a macska, mindig a talpára esik. Nagyon büszke. Hűségánál mindig meg lehet fogni.

Kék ibolya 27. Nehezen alkalmazkodik. Szeret egyedül lenni. Tartózkodó. Történet vele valami, amire úgy érzi, hogy egész életében emlékezni fog.

Sors bona nihil aliud. Tehetséges, de nem kitarató, már akkor azt mondja, hogy nem bírja tovább a küzdelmet, amikor a maximális erőfeszítéstől még nagyon messze van. Anyagi kérdések iránt nincs érke.

Cegléd 2. Erélyes. Nagy gyakorlata van az emberekkel való bánásban. Mindenről meg van az egyéni és kiforrott véleménye. Intellektusát kissé elhanyagolja.

Kis galambom. Életkörülményei olyanok, hogy nem kell, sőt nem is lehet önálló. Ez fejlődését megakasztotta. Kellemes morórú, békeszerető.

Tengerszem. Rendszerető, pontos, kötelességtudó. Gyakran panaszkodik, hogy mást, többet szeretne. Alapjában meg van elégedve hatáskörével. Türelemes, önfeláldozó.

Viktoria. Nehéz közel jutnia a lelkéhez. Félt az emberektől s legfőképpen attól, hogy valaki végzetesen fontossá válhatnék a

számára. Temperamentumos, öltözködése választékos és egyéni.

Nem, nem, soha! Temperamentumos s egy-kettőre fellobban benne a szenvedély. Idealista. Szeret ajándékozni, nagylelkű és nemes gondolkodású.

Samuné. Idealista s ebből merít erőt a küzdelemre. Kissé fegyelmezetlen, hanyagságra hajló. Ha akarná, hibáit könnyű szerrel leszkobhatná.

Babonás. Ügyes, de amit az egyik nap felépít, azt a másik nap lerombolja. Nem tud tárgyilagos és igazságos lenni. További fejlődése nagyrészt attól függ, hogy milyen társaságba kerül. Finomlelkű és rokonszenves.

Magister. Szeret dolgozni. Túlságosan komoly. Határozott és térfias. Egyszerű, közvetlen és jóindulatú modora van. Alkotó ereje felhasználásával érdemes foglalkoznia.

K. I. Baba. Teóriában minden kérdést kitűnően meg tud oldani. A praxisban gyakran csődöt mondanak nagyszerű elvei. Gyors fel fogású. Színes és gazdag életben lesz része.

Egy kis székelő lány. Sokat szomorkodott már. Almodozással vigasztalja magát s szép elképzelései vannak. Modora szerény, túlságosan csendes. Bátor és áldozatkész.

Béla Berthold. Jó emberismerő és mindig eltalálja, hogy ki mit szeret hallani. Kényelemszerető. Ügyes, sok érke van az élet könnyen megszerezhető apró örömei iránt.

Nagyravágyó. Elégedetlenségre hajló egyéniség. Önmagáról igen jó a véleménye s gyakran okozott magának ezáltal kellemetlen csalódásokat. Intellektusára könnyű hatni, hangzatos szavak erősen befolyásolják.

Aesopus, II. Passzivitásra hajlamos, de ha alkalom kínálkozik rá, lendülettel és kedvvel végzi a dolgait. Fejlett intuícióval és kifinomodott érzékenységgel áll az életben. Erősen érez rokonszenvet és ellenszenvet.

Március 17. Könnyen alkalmazkodik s élelmességgel, ügyességével sok nehézséget észrevétlenül átsiklik. Szeret dolgozni. Jókedélyű.

N. Olga 13. Kevés az önbizalma s nem küzd hangulatai ellen. Sok kellemetlenségen és bánaton kellett átvergődnie, de nem iparkodott ezekből tanulságokat levonni. Jóindulatú. Híű.

T. Juliska. Gyakran elhagyja magát, mert érdekesnek tartja a gyengeségét. Sokkal jobban járna, ha iparkodnék esztét és tehetségét felhasználni.

Mancs. Könnyen befolyásolható, de ha az első lelkesedés elmúlt, komolyan fontolóra veszi a dolgokat. Tartózkodó, kissé talán túl rideg modora van.

Hűség. Nem lehet tudni, hogy csakugyan oly érzéstelen-e, vagy annyira megszokta ezt, hogy már második természetévé vált. Gögös, konok, nehezen kezelhető.

Fekete szem éjszakája. Kedves, jóindulatú és igyekvő. Lelkesedni vágyása sok szép eslekedeténél lehet a forrása később. Izléses, szerény, rokonszenves.

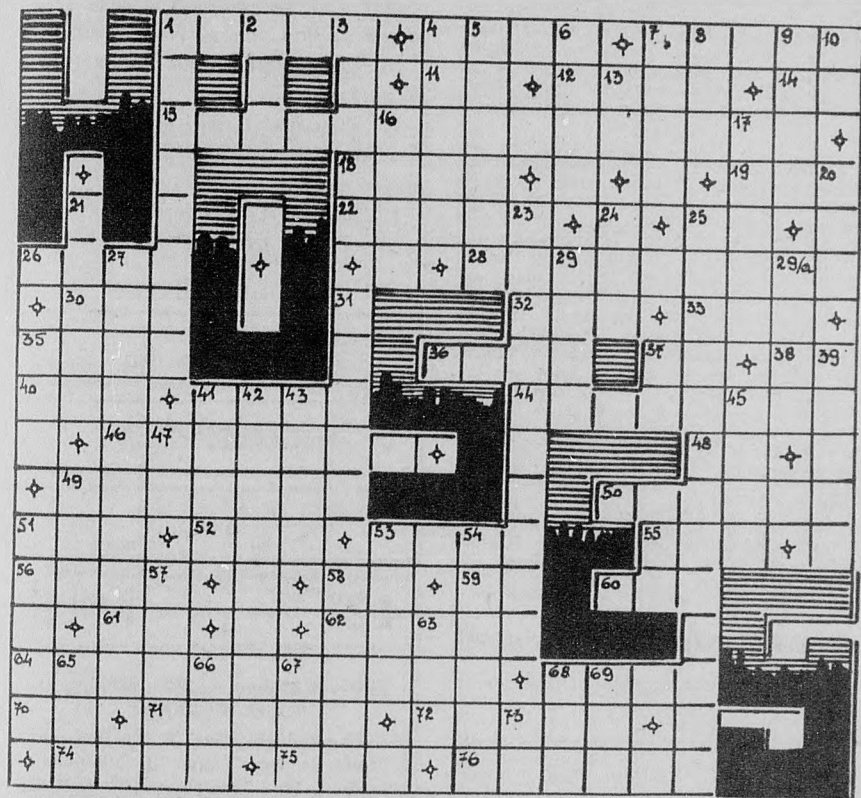
Szerkesztői üzenetek

Olvasóink napról-napra tömegesen fordulnak hozzánk kérdésekkel. Levélben csak abban az esetben adunk választ, ha a levélíró egy megcímezett és felbélyegzett válaszborítékot küld. A nekünk szóló levelet így tessék megcímezni: „Délibáb” kiadóhivatalának, Budapest, VII., Dohány uca 12. Felvilágosítást kérek. Kéziratokat nem őrizünk meg

Üres a fészek. Levele igazán megható, mert minden sorából kicsendül az elhagyott férj keserősége. Felesége filmszínésznő akar lenni. Ön nem adta ehhez beleegyezését, mire egy napon egy kis cédula hátrahagyásával külföldre utazott. Ha feleségét ettől a szándékától nem tudta élőszoval eltéríteni, hogyan gondolja, hogy egy hozzá intézendő levélre válaszolni fog? Még Ön könyörögjön, aki mindig megszerezte az asszonynak azt, ami csak szép és jó? Ne tegye. Ha a felesége karriert csinál, nem valószínű, hogy visszatér, ha pedig családás éri — úgyszólván jelentkezni fog és akkor — ha akar — még mindig megbocsáthat neki. — **Napsütésben.** Verse nem üti meg a mértéket. Novelláját sem közölhetjük. Jóidőre el vagyunk látva. — **Orvos.** A művésznő férjes asszony és Hollán uca 9 szám alatt lakik. Levélben is kérhet autogramot. — **Rubin.** Levele a legnagyobb fokú hiúságról tesz tanúságot. Ez nem feltétlenül szükséges, ha még olyan szép is valaki. Igaz, hogy a szép lányoknak és asszonyoknak sok az irigyük, de éppen ezért szerénységgel és egyszerűséggel kellene lefegyvereznie az irigyek táborát. A filmszínésznői pályához nemcsak szépség, hanem elsősorban tehetség is kell. A kozmetikus nagyszerűen helyreigazítja az arc hibáit, de a tehetséget nem pótolja semmi. Kitérő hang, kifogástalan kiejtés, beszédtechnika és énekkultúra igen fontos kellékek. — **Anna asszony.** Nagyságos asszony, dehogyan haragszunk mi Önre. Bár-mikor szívesen olvassuk kis verseit, amelyek sok kedves percet szereznek nekünk. — **SzalmaLáng.** Novellája jó, pár hét múlva kérjük figyelmeztetését. Igen fontos lenne, ha egy filmgyárban tanulmány tárgyává tenné. — **Zeneszerző.** Forduljon bármelyik zeneműkiadó céghez, majd ott útba-

igazítják és a kotta kiadásáról is tárgyalhat. — **Tiesi.** Forduljon kérelmével kozmetikusunkhoz. Küldjön be egy felbélyegzett és megcímezett válaszborítékot. — **Kislány.** Majd sorra kerül, figyelje a rovatot. — **Kiváncsi.** A kérdezett művésznő elvált asszony. Ez a pálya nagyon megviseli az idegeket, örökös rettegés, tanulás, ruha- és darabpróbák... mindez gyakran szintén hozzájárul ahhoz, hogy családi életük boldogtalan legyen. — **Orsolya.** Önnek van igaza. A kérdezett művész másodszor nősült és — a rossz nyelvek szerint — nem utóljára! — **Vivian.** Jelenleg nem dolgozik újabb filmen, lehet, hogy hangja sem cseng valami megnyerően a mikrofon előtt. Ha mégis filmezne, közölni fogjuk hírvonatunkban. — **Ő a legkedvesebb.** Váci uca 76/78 sz. alatt megtalálhatja. Hajadon, 22 éves, aranyszőke. — **Tity.** Nem házasok, csak partnerek. Mende-monda. A kérdezett filmszínész még mindig Berlinben tartózkodik. Címét már közöltük, írjon oda. — **Valóság.** Nyujtsa be valamelyik színházunkhoz. Célszerűbb ezzel összel jelentkezni, mert nem valószínű, hogy addig sor kerülne az elolvasására. — **Vergődő.** Ön nem mer a szülei elé állni, hogy megvallja, mennyire szerelmes? Leveleiben nem ír arról, hogy a fiatalember megvallotta-e már, hogy feleségül óhajtja-e venni. Azt hisszük, ez a legfontosabb, mert csakis ebben az esetben van értelme a további ismeretségnek. Óvatosan tudakolja meg a fiú szándékait és ha ő úgy nyilatkozik, hogy barátságuk vége házasság lesz, egész nyugodtan megmondhatja az édesanyjának. — **Naney.** Már több ízben közöltük a vöröshajú filmszínésznő fényképét és alkalmilag ismét közölni fogjuk. — **Környék.** Az csak természetes, hogy kisebb vidéki helyen sohasem érvényesülhet úgy egy színésznő, mint a fővárosban. Ma azonban egy kissé változott a helyzet. A fővárosi színházak még a jőnevi fővárosi színésznőket sem tudják kellőképpen foglalkoztatni, sok az állástalan művész és művésznő és ha Önt abban a vidéki városban megszerették és sikerei vannak, azt tanácsoljuk, hogy ne mozduljon onnan, legalább is addig, amíg a helyzet nem változik. — **Keresem.** Házasságközvetítéssel nem foglalkozunk. Budapesten nagyon sok, ilyen célt szolgáló iroda van, kérelmével forduljon közvetlenül ezekhez.

Kis fejtörő – nagyoknak

Vízszintes sorok: 1. Nyáron könnyű... alkalmas a viselésre 4. Frizura 7. Azonos magánhangzók 11. „Forró”-ban kétszer van meg 12. Angol hosszímérték 14. = 11. vízszintes 15. Időjóslat (3 szó) 18. Ilyen a napsütés hőségben 19. Távozó teszi 22. Felköszöntő 25. Minden narancs végzete 26. Nagylevelű növény 28. A nagy hőség előtt ennek ölébe menekszünk 30. Oldal 32. Folyó — spanyolul 33. Helyhatározó 35. Az ember életévéinek összege 36. Kitüntetés 37. Az ismeretlen 38. Csodálkozás 40. Állam rövidítése 41. Rágcsáló állatka 44. Ezek a fürdőhelyek most tömve vannak 46. Bizony meg kell a férjem uramnak vásárolnia az asszony részére az ilyen fürdőruhát 48. Avas vajban van 49. Hőségben senki sem teszi 50. Így is lehet találni a tekepályán 51. Fából vágják 52. Edény 53. Helyet változtat 55. Ilyen evezős is van 56. Kártya 58. Folyó neve 59. Rag 60. Így is lehet szeretni 61. Vigyázva aggódik érted 62.

Másként, különben — latinul 64. Ilyen edény is van 68. Ékezettel fizeti a házbért 70. Nemzet 71. Durva szita 72. Nő nem tudja megtartani 74. Alkohol németül 75. Három szláv nyelven 76. Vénasszonyok adnak ilyen hangot.

Függőleges sorok: 1. Nagy hőségre mondjuk 2. A „Délbáb” is az 3. Festő használja 4. Hőségben szívesen keressük fel ilyen helyet 5. A tőke egyesülése 6. Évszak 7. A bőr hámréteg egyik része 8. Női keresztnevé 9. Most is kezdedben van 10. Kereszt-rejtvényfejtő teszi 13. Az arany vegyjele 16. = 9. függőleges 17. Magasabb rangú katona 20. Löverseny műszó 21. Gyakran ilyen a víz felülete, de jegeskáv felülete is 23. Jó az ilyen fa árnyékában pihenni 24. Szeretek latinul 25. Minden gyerek ilyen természetű 27. Befőzik 29. Folyó neve 29/a. Frizurafajta 31. Üres gyomor teszi 35. Vízet szolgáltat 37. Biztatás 39. Jól esik a hőségben az ilyen ital 41 Rágcsáló erdei

állat 42. Lépcső népiesen 43. Kirándulásra is magaddal viszed 45. Minden gimnazista fordítja latinból a műveit 47. Rövidítés címzés előtt 49. Napszak 51. Lakodalom más szóval 53. Kikötő 54. Ingyen, költség nélkül — latinul 57. Magyar sajt neve 58. Ma gyakran használt jelzője nagyon tetsző dolognak 63. = 33. vízszintes 65. Ilyen támadás is van 66. Latin-tagadás 67. A 33. vízszintes ellentéte 68. Bűnöző ige 69. Név-más 73. Személyes névmás és rövidítés.

A 31. számban közölt keresztrejtvény helyes megfejtése. Vízszintes sorok: 1. Fejlesztés 10. Élő 14. Nap 16. Olajos 17. Uszóverseny 19. Rt. 20. Tized 22. Idill 23. Úr 25. Rög 27. Ól 29. Ak 30. Everget 33. Óriás 35. Évad 38. Eltesz 40. Nit (tin) 41. Ismerős 44. Regzés 47. Akárki 49. Röt 51. Nesze ne 52. Reomás betegek 53. S(O)S 55. Ila 56. Eszt 60. Üzent 62. Dézma 64. Tal (lat) 65. Op. 67. Ét 68. Véd 69. Élvezi 71. Saláta 73. Sá (ás) 74. Bir 75. Túrós 76. Markó 78. Kén 79. Kiló 80. Ara 81. Ad.

Függőleges sorok: 1. Forró napsütés 2. Eltörök 3. Ja 4. Ejt 5. Soi 6. Uszó 7. Rúd 8. As 9. Szi 10. Évike 11. Lel 12. Örlet 13. Leveses 14. Nyűg 15. Pá 18. Óda 21. Elém 24. Remény 26. Gitár 28. Kar 31. Verekezés 32. Zzzzzzz 34. Sikoltozik 36. Vers 37. Dőre 39. Ló 42. Síma 43. Sót 45. Ge 46. Se 48. Rein 50. Te 51. Ne 54. Szalámi 57. Sétatér 58. T(u)s 59. Javás 61. Elv 63. Matura 66. Pirók 70. Ebró 71/a. Luna 72. Ár 77. Al 88. Ka.

Amiről mindenki beszél

1. Melyik évben halt meg Báthory István erdélyi fejedelem?
2. Ki, melyik évben fedezte fel Santa Lucia szigetét? Honnan ered a Lucia elnevezés?
3. Ki a „Nibelung”-ok költője és milyen összefüggésben van vele az 1863. évszám?
4. Ki, melyik évben fedezte fel Új-Zélandot?
5. Ki a budapesti Nemzeti Múzeum megalapítója és milyen összefüggésben van vele az 1820. évszám?
6. Ki a kongói Albert-tó felfedezője és melyik évben fedezték azt fel?
7. Melyik évben nevezték ki hazánkban a legelső koronaügyészt?
8. Kinek a mondása a következő: „Vasárnaponként minden parasztnak

fazékjában tyúk főjön!” Milyen összefüggésben van vele az 1553. évszám?

9. Ki volt az amerikai államok megalapítója és első elnöke? Milyen összefüggésben van vele az 1799. évszám?

10. Ki, melyik évben fedezte fel a délisarkot?

11. Ki a budai sikló építésének kezdeményezője és a magyar tűzoltóügy megszervezője?

12. Melyik évben osztották Franciaországot „département”-okra?

BETŰREJTVÉNYEK

Gólyához zó
e Y zó Kiss Pál a a a a a

—v Szeptember végén ny ny
agy ny ny

K i g=k
á i idom

42° f=v Tróját vették be vele Kék ú

A 31. számban közölt rejtvények helyes megfejtése

- Amiről mindenki beszél. 1. Mascagni Péter.
2. Cicero Marcus Tullius. 3. 1890-ben. 4. 1906-ban. 5. Hild József építész. 6. 1924-ben. 7. XIII. Leó pápa 1878-ban. 8. 1920-ban. 9. 1520. a wittenbergi vár udvarán. 10. 1892-ben. 11. 1848. 12. 1476. Beatrix.
Betűrejtvények. Uszóverseny. Hátúszás. Vízipóló. Versenyzők névsora. Előversenyek.

Előfizetési ár:

¼ évre 3 pengő 50 fillér, ½ évre 7 pengő.
Ausztriában példányonként 60 Groschen.
Budapest, VII, Dohány ucca 12

Szerkeszti: POGÁNY JÓZSEF

Kiadótulajdonos: TOLNAI NYOMDAI MŰ-
INTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT
Kiadásért és szerkesztésért felel: PAIZS GÉZA

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadó-
vállalat Rt. mélynyomó-körforgógépein,
Budapest, VII, Dohány ucca 12 szám
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámai
József 423-39 és József 423-50

DR. MIKES LAJOS

Angol nyelvtana,

az anyanyelvnek az angol nyelvvel való összehasonlítás alapulvételével mellett biztosan és öntudatosan tanítja meg mester nélkül az angol nyelvre. — Ára bérmentve 70 fillér

DR. MIKES LAJOS

Német nyelvtana,

csekély fáradsággal, saját erejéből, szórakoztatva tanítja meg a német beszédre. Ára bérmentve 1 pengő 20 fillér

ÖNÜGYVÉD

Tanácsadó a mindennapi élet ügyes-bajos dolgaiban. 80 oldal, díszes kötésben. Ára bérmentve 1 pengő 10 fillér

MADACH IMRE

örökké népszerű, halhatatlan színműve

Az ember tragédiája

melyet jelenleg filmre is feldolgoznak, újra kapható. Ára fűzve, bérmentve 60 f.

Minden ember annyit ér,
ahány nyelvet tud

Tolnai francia nyelvtana

abszolút modern, fonetikus alapokon épült és ezzel a módszerrel alkalmasít ad azoknak a francia nyelv tanulásának a megszerzésére, akik nincsenek megáldva különleges nyelvtanulói tehetséggel. Ára bérmentve, küldéssel 70 fillér

A bűvészet könyve

Különböző bűvészműtárgyakat tartalmazó könyv 400 ábrával. Ára kötve 5 pengő, portó 50 fillér.

MADEIRA ES
RICHELIEUX

Kézimunkakönyv

Ez a kézimunkakönyv Madeira- és Richelieu-mintákat tartalmaz, még pedig hű és szép rajzban. Ára bérmentve 2 pengő 30 fillér

BELYEG- ALBUM

előrajzolt ábrákkal, elsőrangú segítsége a kezdő gyűjtőknek. Ára 1 pengő, portó 20 fillér.

Szegedi szakácskönyv

több mint 300 recepttel, díszesen kötve, ára 3 pengő 40 fillér bérmentve

Az itt felsorolt művek kaphatók a Délibáb kiadóhivatalában, Budapest, VII. ker., Dohány uca 12 alatt és minden könyvkereskedésben. Utánvételes küldésnél minden mű 50 fillérrel drágább!

A DÉLIBÁB

KEDVEZMÉNYEI:

FÉLBŐRKÖTÉSŰ REGÉNYSOROZAT

**A MAGYAR KÖNYVTERMÉS
SZENZÁCIÓJA!**

●
A VILÁGIRODALOM LEGJELESEBB MŰVEI JELENTEK MEG MÁR EDDIG IS EBBEN A SOROZATBAN. EZEK A MŰVEK KIÁLLÍTÁSUKNÁL ÉS TARTALMUKNÁL FOGVA A LEGÉRTÉKESEBB KÖNYVTÁRNAK IS DISZÉRE VÁLNAK

DICKENS: KÉT VÁROS TÖRTÉNETE
LAKATOS LÁSZLÓ: EGY ÉJSZAKA TÖRTÉNETE
KARIN MICHAELIS: AZ ÜGYVÉD UR CSALÁDJA
DALE COLLINS: ISTENTÉLET
LIGETI ERNŐ: A KÉK BARLANG
MARTHE BIBESCO HERCEGNŐ: PÁRIS ÖLÉBEN

EGY-EGY ILYEN FÉLBŐRKÖTÉSŰ, 320 OLDALAS REGÉNY ÁRA 10 PENGŐ BOLTI ÁR HELYETT BÉRMENTVE 2 PENGŐ 90 FILLÉR, UTÁNVÉTTTEL 50 FILLÉRREL DRÁGABB

●
**BÁRMELYIK KÖTET
KÜLÖNIS KAPHATÓ!**

●
BESZEREZHETŐ A „DÉLIBAB” KIADÓHIVATALA UTJÁN, BUDAPEST, VII. KER., DOHÁNY UCCÁ 12 SZ.